

บทที่ 4

ผลการวิจัยเชิงสำรวจ

ในการวิจัยเชิงสำรวจในส่วนนี้ เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชน และโรงเรียน สภาพการศึกษา ปัญหาและความต้องการทั้งในและนอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ วิเคราะห์ข้อมูลใน 2 ลักษณะคือ

1. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และจากการ บันทึกภาพถ่าย วิเคราะห์โดยการบรรยายความและตีความข้อมูล

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นักเรียนชาวไทยพวน ครู ผู้ปกครองนักเรียน และ พระสงฆ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ตามลักษณะของคำตอบ ดังนี้

2.1 ลักษณะคำตอบแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่ของแต่ละคำตอบและหาค่าร้อยละ

2.2 ลักษณะคำตอบแบบเติมคำลงในช่องว่าง ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่ของแต่ละคำตอบลงในกลุ่มที่จัดไว้ และหาค่าร้อยละ

2.3 ลักษณะคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนทุกข้อความ และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 ลักษณะจะนำเสนอพร้อมกันในแต่ละตอน โดยผู้วิจัยนำเสนอ ความชอบ เขตการวิจัยดังนี้คือ

ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมในชุมชน

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ตอนที่ 3 สภาพการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมในชุมชน ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสำรวจสภาพชุมชน การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโสในชุมชน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่อนามัย พัฒนาการ ฯลฯ ประกอบกับการสังเกต การบันทึกภาพถ่าย โดยจะนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายความประอบตารางและภาพถ่าย โดยนำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

- 1.1 สภาพภูมิศาสตร์
- 1.2 สภาพสังคม
- 1.3 สภาพเศรษฐกิจ
- 1.4 สภาพการศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมโรงเรียน ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสำรวจสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารอย่างไม่เป็นทางการ และการบันทึกภาพถ่าย โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้โดยการบรรยายความประอบตารางและภาพถ่าย โดยเสนอผลการสำรวจดังนี้

- 2.1 สภาพโรงเรียน
- 2.2 ภูมิหลังของครูและผู้บริหาร

ตอนที่ 3 สภาพการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนชาวไทยพวน ครูและผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน ประกอบการศึกษาเอกสารของทางโรงเรียน เอกสารของสำนักงานประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่อนามัย พัฒนาการและผู้อาวุโสในชุมชน โดยการเสนอข้อมูลเป็นการบรรยายความประอบตารางและภาพถ่าย โดยเสนอผลการสำรวจตามลำดับดังนี้

- 3.1 สภาพการศึกษาในโรงเรียน
- 3.2 สภาพการศึกษานอกโรงเรียน

ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนชาวไทยพวน ครูและผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน พระสงฆ์ ประกอบการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์เพิ่มเติมผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่อนามัย พัฒนาการ และผู้อาวุโสในชุมชน โดยการเสนอข้อมูลเป็นการบรรยายความประอบตารางและภาพถ่าย โดยเสนอผลการสำรวจตามลำดับดังนี้

4.1 ปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

4.2 ปัญหาและความต้องการศึกษานอกโรงเรียน

ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมในชุมชน

สภาพแวดล้อมในชุมชนในที่นี้หมายถึง สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางสังคม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพการศึกษาในตำบลบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยเสนอผลการสำรวจดังนี้

1.1 สภาพภูมิศาสตร์ - อาณาเขตติดต่อ การคมนาคม

1.2 สภาพทางสังคม - ประวัติชุมชน สภาพที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร การสาธารณสุข การอนามัยและสุขภาพ การปกครอง การรวมกลุ่มต่าง ๆ ประเพณีท้องถิ่น

1.3 สภาพเศรษฐกิจ

1.4 สภาพทางการศึกษา

1.1 สภาพภูมิศาสตร์

ตำบลบางกระพี้เป็นตำบลหนึ่งใน 22 ตำบลของอำเภอบ้านหมี่ เป็นชุมชนที่มีชาวไทยพวนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก อยู่ห่างจากอำเภอบ้านหมี่ไปทางทิศตะวันออก 11 กิโลเมตร ตั้งอยู่บนถนนสายบ้านหมี่-โคกสำโรงสองฝั่งถนนมีบ้านเรือนตั้งอยู่เป็นระยะ ๆ ทั้งฝั่งเหนือและฝั่งใต้ของถนน ประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน โดยมีหมู่บ้านที่ 1 อยู่ทางทิศใต้ ส่วนอีก 6 หมู่บ้านอยู่ทางฝั่งทิศเหนือของถนน

อาณาเขตติดต่อ

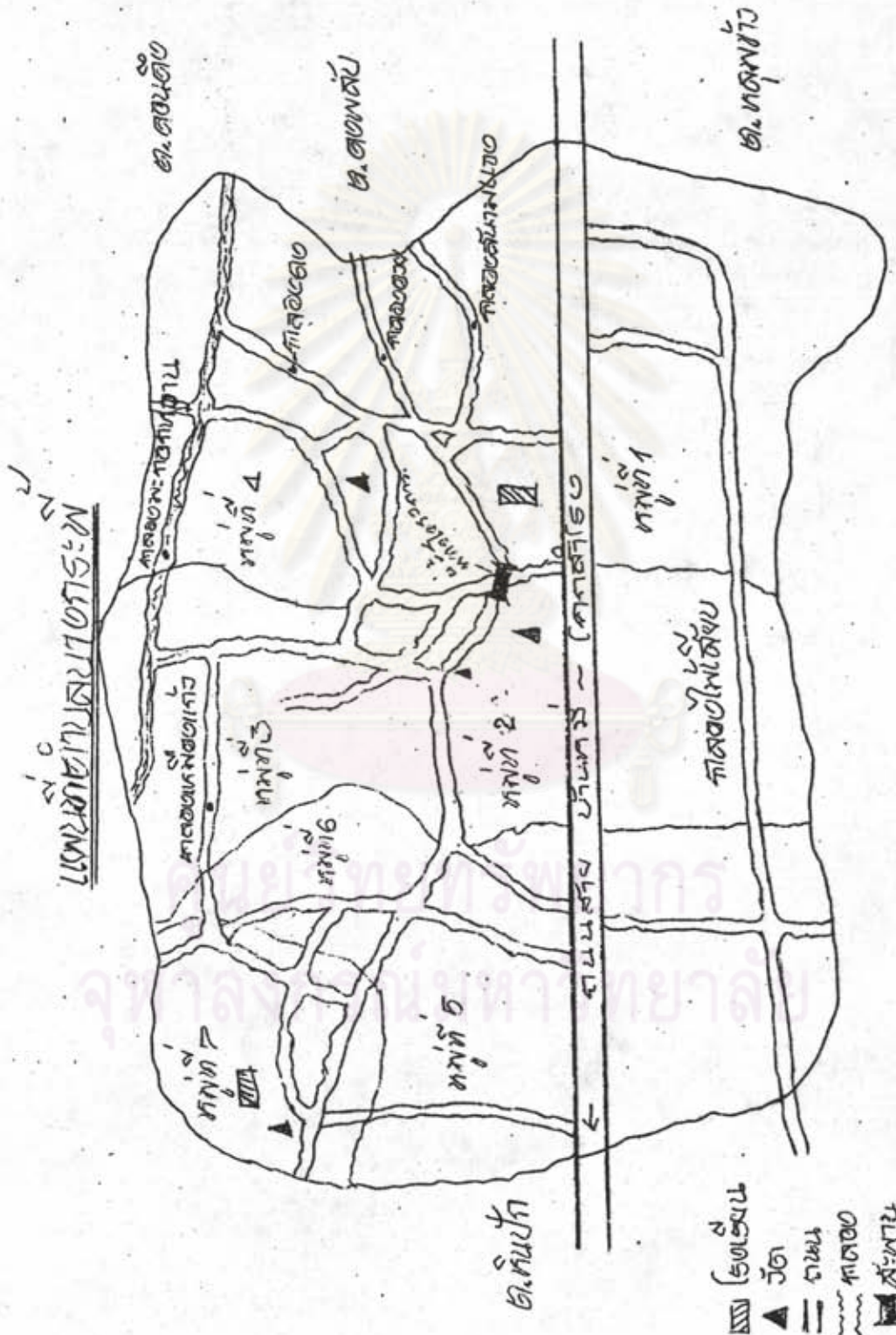
ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลคอนดิ่ง

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลหินขี้กและอำเภอโคกสำโรง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลคงพลัย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลหินขี้ก

สภาพภูมิประเทศของตำบลบางกระพี้เป็นที่ลุ่มและที่ดอนสลับกัน พื้นที่เหมาะกับการเพาะปลูก มีลำคลองไหลผ่านหมู่บ้าน ได้แก่ คลองไม้เสียบผ่านหมู่ที่ 1 คลองสนามแจง คลองอวย คลองคง และคลองมะกอกหวานไหลผ่านหมู่ที่ 2 ไปถึงหมู่ที่ 4 และคลองเหมืองแก้วไหลผ่านหมู่ที่ 3 ถึงหมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 6 ส่วนคลองชลประทานที่จะช่วยระบายน้ำเข้ามา อยู่ห่างจากหมู่บ้านไปทางทิศตะวันตกประมาณ 6 กิโลเมตร ซึ่งเป็นบริเวณชลประทานคอนบ้านกล้วย

แผนภาพที่ 3 แผนที่ตำบลบางกระพี้

ที่มา : ข้อมูล กขช.2 ค โดยพัฒนาการอำเภอบ้านหมี่ กรมการพัฒนาชุมชน ที่ว่าการอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ส่วราว เมษายน 2528

การคมนาคม

หมู่บ้านบางกระทู้ตั้งอยู่บนเส้นทางหลวงแผ่นดินสายบ้านหมี่-โคกสำโรง มีรถโดยสารของบริษัทขนส่ง จำกัด สายโคกสำโรง-สุพรรณบุรีผ่าน และรถสองแถวขนาดเล็กสายบ้านหมี่-โคกสำโรง จากอำเภอบ้านหมี่ผ่านหมู่บ้านบางกระทู้ทุกวันค่าโดยสาร 2 บาท

การติดต่อกับหมู่บ้านอื่นในหมู่บ้านส่วนใหญ่ใช้การเดินทางเท้าไปมาหาสู่กัน แม้จะมีบางคนใช้จักรยาน หรือจักรยานยนต์ บางบ้านที่มีฐานะค่อนข้างดีจะมีรถยนต์ รถบัส รถไทยประดิษฐ์ (ชาวบ้านเรียกรถอีแต๋น) เป็นรถที่ใช้ในการบรรทุกข้าวเปลือกไปสีที่โรงสี หรือบรรทุกข้าวที่นวดแล้วมาเก็บผู้ฉาง บางครั้งในวันโกนจะใช้เป็นยานพาหนะไปซื้อของมาทำบุญในวันพระในตลาดนัดอำเภอบ้านหมี่ ซึ่งจัดตลาดนัดทุกวันโกน นับว่าตำบลบางกระทู้เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอบ้านหมี่ที่มีการค้าคมนาคมสะดวกพอสมควร

1.2 สภาพทางสังคม

สภาพทางสังคมของตำบลบางกระทู้ที่จะกล่าวถึงในตอนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประวัติดูชุมชนสภาพที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร แหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ และสาธารณสุขโลก การอนามัยและสุขภาพ การเมืองการปกครอง และประเพณีท้องถิ่น ดังนี้คือ

1.2.1 ประวัติดูชุมชน

ตำบลบางกระทู้เดิมชื่อวังกระทู้ เพราะเดิมมีต้นกระทูที่ใหญ่อยู่กลางวังน้ำ จึงเรียกว่าวังกระทู ปัจจุบันไม่ปรากฏต้นกระทูที่ใหญ่ดังกล่าวให้เห็น คงเหลืออยู่แต่บริเวณวังน้ำกว้างใหญ่อยู่ในบริเวณหมู่ที่ 3 ต่อมาชื่อวังกระทูเปลี่ยนไปเป็นบางกระทู โดยไม่มีหลักฐานว่าใครเป็นผู้เปลี่ยน ทราบแต่ว่าเรียกกันต่อ ๆ มา ตั้งแต่ครั้งปู่ย่าตายายจนถึงปัจจุบัน¹

การตั้งถิ่นฐานในตำบลบางกระทู้สันนิษฐานว่าเมื่อครั้งที่ชาวพวนอพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์มาสู่ประเทศไทยประมาณสมัยรัชกาลที่ 1 ได้แยกย้ายไปอยู่หลายจังหวัด สำหรับชาวไทยพวนที่ตำบลบางกระทู ย้ายมาจากเมืองพม² (ขณะนี้คือตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอรามบุรี

¹ สัมภาษณ์ นายบุญมี ปาริมวงศ์ อดีตผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี 3 สมัย หมู่ 1 ตำบลบางกระทู อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี, 13 มีนาคม 2530

² สัมภาษณ์ นายอุไร คล้ายวงษา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 ตำบลบางกระทู อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี, 16 มิถุนายน 2530.

จังหวัดสิงห์บุรี) การอาศัยอยู่ที่นั่นประสบปัญหาหน้าท่วมบ่อย ๆ จึงย้ายมาอยู่ที่บ้านถนนแค อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จากนั้นได้ย้ายจากถนนแคอีกเพราะที่ถนนแคเป็นที่ดอน ประสบปัญหาหน้าไม่เพียงพอในการทำนา จึงได้ย้ายจากถนนแคมายังตำบลบางกระหี่ การมาอยู่ที่บางกระหี่ในระยะแรก สภาพของบางกระหี่ขณะนั้น เป็นป่าพวกที่อาศัยอยู่ในระยะแรกได้มาจับจองที่ดิน และหักร้างถางพงกันเอง ครอบครัวแรก ๆ ที่มาอาศัยอยู่มี 3 นามสกุลคือ ขจรภัย พลกนิช และช่างน้อย³

1.2.2 สภาพที่อยู่อาศัย

ตำบลบางกระหี่ เป็นหมู่บ้านที่มีลักษณะการตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่ม โดยจะมีวัดเป็นศูนย์กลาง และบ้านเรือนกระจายอยู่รอบ ๆ วัด

สภาพบ้านเรือนมีทั้งเรือนไม้แบบเก่า เรือนครึ่งตึกครึ่งไม้ ทั้งกลางเก่ากลางใหม่ และบ้านแบบสมัยใหม่สำหรับครอบครัวที่มีฐานะดี ซึ่งเหมือนกับสภาพบ้านเรือนของคนไทยทั่วไป ส่วนบ้านเรือนทรงไทยยังมีปรากฏอยู่บ้าง บ้านเรือนทรงไทยดังกล่าวมีฉาดขาวเปลือกอยู่ในบริเวณบ้านไม่ห่างจากตัวบ้านมากนัก รั้วบ้านบางบ้านล้อมด้วยไม้ไผ่ บางบ้านล้อมรั้วสังกะสี ถ้าบ้านฐานะดีก็จะสร้างรั้วคอนกรีต ส่วนตัวบ้านจะสร้างด้วยไม้แค่มั่นหนาและแข็งแรง สังเกตจากการใช้เสาต้นใหญ่ ๆ หลาย ๆ ต้นในแต่ละบ้าน หลังคาบ้านมุงด้วยกระเบื้อง สังกะสี และวัสดุอื่น ๆ ส่วนเสกมุงหลังคาบ้านนั้นไม่ค่อยมีปรากฏ จะมีแค่ศาลาพักผ่อนชั่วคราว ที่เรียกว่าคุ้มประจำหมู่บ้าน ลักษณะบ้านเก่าแบบไทยดังกล่าว (กล่าวแล้วบทที่ 3) มักจะมีได้ดูสูง เพื่อว่าจะใช้บริเวณดังกล่าวเก็บของเครื่องใช้ในการทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ หรือเป็นที่พักผ่อนในเวลากลางวัน นอกจากนี้บางครัวเรือนใช้บริเวณใต้ถุนบ้านเป็นที่ทอดผ้ามีคหี่ เจียรระโนลลอย ไม้ไกลจากบ้านนัก บางบ้านมีอยู่หรือเล่าเก็บข้าวเปลือก ซึ่งสร้างเป็นเรือนสี่เหลี่ยม หลังคามุงจากหรือสังกะสี เอาไว้เก็บข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว บางบ้านเก็บไว้เพื่อรอการขาย บางบ้านเก็บข้าวเอาไว้รับประทานในครัวเรือนให้เพียงพอ 1 ปี

³สัมภาษณ์ นายบุญมา ขจรภัย อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลบางกระหี่ อำเภอบ้านหมี่

สภาพแวดล้อมชุมชน ตำบลบางกระพี้

ภาพที่ 22 บ้านเรือนทรงไทย หลังคามุงสังกะสี

ภาพที่ 23 คู่มุประจําหมู่บ้าน หลังคามุงแฝก

1.2.3 จำนวนประชากร

จำนวนประชากรในตำบลบางกระบือในปี 2529 ทั้งหมดมี 1,791 คน แยกเป็นชาย 897 คน หญิง 894 คน จำนวนหลังคาเรือน 362 หลังคาเรือน⁴

1.2.4 การสาธารณสุขโลก

จากสภาพภูมิศาสตร์ของตำบลบางกระบือที่มีคลองไหลผ่านถึง 6 สาย ชาวบ้านตำบลบางกระบือได้อาศัยน้ำจากลำคลองดังกล่าวเป็นแหล่งน้ำใช้และยังมีแหล่งน้ำอื่น ๆ คือบ่อน้ำสร้างขึ้น 1 แห่ง ซึ่งอยู่ในบริเวณวัดบางกระบือใหญ่ และบ่อน้ำบาดาลอีกหลายแห่ง บางบ่อน้ำในลำคลองแห้งขอด ชาวบ้านจะอาศัยน้ำจากบ่อน้ำสร้างขึ้น โดยนำภาชนะมารองรับน้ำใส่รถเข็นที่บ่อน้ำบาดาลในบริเวณวัดบางกระบือใหญ่ บางบ้านขุดบ่อน้ำใช้เอง ส่วนน้ำดื่มส่วนมากคือน้ำฝน ซึ่งเก็บไว้ใช้ตลอดปีในคุ่มขนาดใหญ่ โดยแต่ละบ้านจะมีถึง 3-4 คุ่ม จากแบบรายงานผลสุขภาพของสถานีอนามัยตำบลบางกระบือ พบว่า ในจำนวน 362 หลังคาเรือน มี 251 หลังคาเรือนที่มีน้ำดื่มพอเพียง⁵ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละบ้านมีภาชนะรองรับน้ำเพียงพอหรือไม่ บางบ้านถึงแม้จะมีภาชนะก็ไม่สามารถมีน้ำฝนดื่มตลอดปีได้ อย่างไรก็ตามจากโครงการ กสช. ได้มีส่วนทำให้แต่ละหลังคาเรือนมีภาชนะรองรับน้ำฝนเพิ่มขึ้น ได้ค้ำน้ำฝนซึ่งสะอาดกว่าน้ำในแม่บ่อบางกระบือ

ในด้านการสื่อสารของตำบลบางกระบือ จากการสำรวจชุมชนพบว่า อยู่ในเขตบริการของไปรษณีย์อำเภอบ้านหมี่ การติดต่อส่งข่าวสารไปยังหมู่บ้านอื่นใช้จดหมายหรือโทรเลข โดยมีตู้ไปรษณีย์อยู่ในบริเวณวัดบางกระบือใหญ่ มีบุรุษไปรษณีย์มารับและส่งไปรษณีย์ภัณฑ์เป็นประจำทุกวัน เพราะอยู่ในเส้นทางคมนาคมสะดวก มีถนนติดต่อถึงกันทุกหมู่บ้าน และหน้าบ้านแต่ละหลังจะมีป้ายบอกชื่อเจ้าของบ้าน และบ้านเลขที่ หมู่ที่ กำกับไว้เป็นการอำนวยความสะดวกแก่บุรุษไปรษณีย์ สำหรับบางหมู่บ้านที่อยู่นอกเขตบริการไปรษณีย์ จะมอบไปรษณีย์ภัณฑ์ไว้กับผู้ใหญ่บ้านให้ไปจ่ายค้ำยังผู้รับ

ทางด้านกาไฟฟ้า มีไฟฟ้าเข้าถึงหมู่บ้านตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 แทบทุกหลังคาเรือนจะมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง มีเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ไฟฟ้าในบ้านหลายอย่าง เช่น

⁴ที่มา สถานีอนามัยตำบลบางกระบือ แบบรายงานผลสุขภาพ (แบบรายงาน 08 รง.514) สํารวจเมื่อ เดือนตุลาคม 2529. (อัครสํานา)

⁵แบบรายงานผลสุขภาพ (แบบรายงาน 08 รง 514) สถานีอนามัยตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี สํารวจเมื่อ เดือนตุลาคม 2529. (อัครสํานา)

อุ้ยเย็น พัดลม โทรทัศน์ วิทยุ หม้อหุงข้าว เตาหีต บางบ้านมีวิดีโอ สำหรับสำนักงานการไฟฟ้า
อำเภอบ้านหมืออยู่ไม่ห่างจากตำบลบางกระพี้มากนัก เมื่อกระแสไฟฟ้าชัคช้องสามารถติดต่อกับ
พนักงานการไฟฟ้าได้สะดวกนับได้ว่าเป็นตำบลที่มีกษาศาธารูป โภคอำนวยความสะดวกดีพอ
สมควร

1.2.5 การอนามัยและสุขภาพ

ตำบลบางกระพี้มีสถานอนามัย 1 แห่ง ตั้งอยู่บนถนนสายบ้านหมือ-โคกสำโรงไป
ทางทิศตะวันออก ห่างจากวัดบางกระพี้ใหญ่ไปประมาณ 200 เมตร มีเจ้าหน้าที่อนามัย 2 คน ให้การ
รักษาโรคต่าง ๆ ซึ่งไม่รุนแรง ตลอดจนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ มีผู้ใช้บริการที่สถานอนามัย
ประมาณเดือนละ 120 คน โรคที่เป็นกันมากคือไข้หวัดเล็ก ๆ น้อย ๆ มีไข้เลือดออกบ้างนาน ๆ ครั้ง
เมื่อมีการเจ็บไข้รุนแรงจะไปรักษาที่โรงพยาบาลบ้านหมือ ซึ่งห่างจากตำบลบางกระพี้ไปเพียง
9 กิโลเมตร⁶

ภายในหมู่บ้านมีชาวบ้านที่ได้รับการอบรมจากหน่วยงานของกระทรวง
สาธารณสุข คือผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (มสส) ซึ่งส่วนมากเป็นชาวไทยทวน เพื่อให้การส่งข่าวระหว่าง
ชาวบ้านและสำนักงานสาธารณสุข เมื่อเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ที่ทางสาธารณสุขต้องการให้ชาวบ้านใน
ตำบลบางกระพี้รับทราบ มสส. ในตำบลบางกระพี้มีการรับสมัครโดยถือจำนวนหลังคาเรือน 1 คนต่อ
10 หลังคาเรือน เพราะฉะนั้นจึงมีประมาณ 33 คน ส่วนอาสาสมัครสาธารณสุข (อ.ส.บ.) ซึ่งมี
หน้าที่ช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล เบื้องต้น และรับหน้าที่นำผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุ ไปสถานอนามัย
อสม. ทั้งหมดมี 6 คน ทั้งผู้ที่ เป็น มสส และ อ.ส.บ. เป็นชาวบ้านในตำบลบางกระพี้ ซึ่งเป็น
ชาวไทยทวนถึง 80%⁷

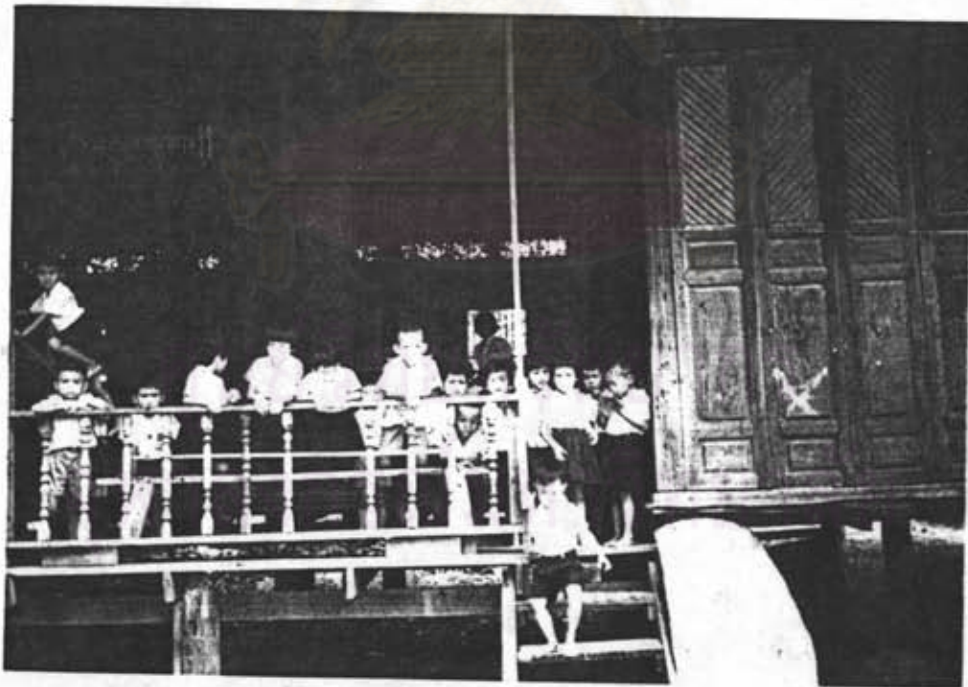
นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนโภชนาการ 1 แห่ง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
กรมอนามัยเป็นสถานที่รับเลี้ยงเด็ก ฝึกหัดเหมือนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนโภชนาการแห่งนี้
ตั้งอยู่ในบริเวณวัดบางกระพี้ใหญ่ ห่างจากสถานอนามัยไปทางด้านเหนือ ประมาณ 300 เมตร

⁶ สัมภาษณ์ นางสายฝน ศรีโสภา เจ้าหน้าที่บริหารประจำสถานอนามัยตำบลบางกระพี้
อำเภอบ้านหมือ จังหวัดชลบุรี, 18 มิถุนายน 2530.

⁷ สัมภาษณ์ นางสายฝน ศรีโสภา, 18 มิถุนายน 2530.

ภาพที่ 24 สถานีอนามัยตำบลบางกระพี้

ภาพที่ 25 โรงเรียนโกชนากการ

ผู้ปกครองจะนำเด็กมาฝากในระหว่างเวลา 9.00-15.00 น. ในวันราชการ ค่าบริการเดือนละ 40 บาท⁸ ทั้งนี้ผู้ปกครองเด็กคนจะต้องเตรียมอาหารกลางวันมาให้เด็กด้วย นับว่าเป็นการแบ่งเบาภาระสำหรับพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่ต้องออกทำงานในไร่ในนา หรือแม้แต่ข้าราชการที่มีปัญหาในเรื่องไม่มีผู้ดูแล เด็กก็สามารถนำมาฝากเลี้ยงที่โรงเรียนโภชนาการได้

1.2.6 การเมืองการปกครอง

ตำบลบางกระทู้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน โดยมีกำนัน ละมุล มิ่งศักดิ์ศรี ดูแลรับผิดชอบทุกข์สุขของประชาชนในตำบลบางกระทู้ และผู้ใหญ่บ้านอีก 6 หมู่บ้าน ดังรายชื่อต่อไปนี้⁹

หมู่ที่ 1	นายละมุล มิ่งศักดิ์ศรี
หมู่ที่ 2	นายขาว ฉิมพาลี
หมู่ที่ 3	นายลำปาง หางาม
หมู่ที่ 4	นายวินัย แซ่ตั้ง
หมู่ที่ 5	นายบุญเลิศ บุญทา
หมู่ที่ 6	นายโสภา ประเคน
หมู่ที่ 7	นายวิรัตน์ ภิรมย์ศรี

นอกจากนี้ยังมีกรรมการสภาตำบล (กสต.) ซึ่งมีการเลือกตั้งจากหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน มีระยะยาว 4-5 ปี ต่อการเลือกตั้ง 1 ครั้ง กสต.อาจจะไม่ใช่ผู้ใหญ่บ้านก็ได้ ส่วนกรรมการหมู่บ้านมีหมู่ละ 7-9 คน ในแต่ละหมู่บ้านจะเลือกกันเอง โดยมีประธานคือผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้านอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4-5 ปี¹⁰

ในระหว่างที่ทำการวิจัยอยู่นี้ ตำบลบางกระทู้กำลังอยู่ในการดำเนินงานตามโครงการลพบุรีพัฒนา ตามแผนพัฒนาชนบทลพบุรี ปี 2527-2530 ทั้งจังหวัด 1,019 หมู่บ้าน¹¹

⁸ สัมภาษณ์ นางสาวอารีลักษณ์ คล้ายเงิน ที่เลี้ยงเด็กประจำโรงเรียนโภชนาการ ตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี, 18 มิถุนายน 2530.

⁹ สัมภาษณ์ นายละมุล มิ่งศักดิ์ศรี กำนันตำบลบางกระทู้ หมู่ 1 ตำบลบางกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี, 6 มิถุนายน 2530.

¹⁰ สัมภาษณ์ นายละมุล มิ่งศักดิ์ศรี, 6 มิถุนายน 2530.

¹¹ บทสัมภาษณ์, "คนขยันบ้านเรา," ข่าวการพัฒนาชนบท 5 (กพ.2530): 4.

ตำบลบางกระหี่ เป็นตำบลหนึ่งในแผนพัฒนาดังกล่าว ขณะนี้มีหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาไปแล้วคือ หมู่ที่ 1-6 ยังเหลือเพียงหมู่ที่ 7 เท่านั้น ในกาจะพัฒนาอย่างไร ดำเนินการอย่างไร กำหนด ตำบลบางกระหี่จะเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเตรียมการพัฒนา มีการประชุมชาวบ้านก่อนว่าจะ พัฒนาตรงไหน โดยปรึกษากันว่ามีปัญหาของตำบลมีอะไร กำหนดเขตพัฒนาขึ้นก่อน เมื่อทราบปัญหา ของแต่ละหมู่บ้านแล้ว จะนำมาอภิปรายกันในที่ประชุม โดยทุกหมู่จะร่วมมือกันแก้ปัญหา เพื่อที่จะให้การ พัฒนาหมู่บ้าน เป็นไปตามขั้นตอน ทั้งนี้ผู้วิจัยทราบจากกำนันว่าได้รับความร่วมมือด้วยดีจากชาวบ้าน แทบทุกคน ทำให้การพัฒนาดำเนินไปด้วยความ เรียบร้อย ทั้งนี้เนื่องจากมีการกระจายอำนาจการ ปกครองจากหมู่บ้านไปเป็นคุ้ม โดยปกติใน 1 หมู่บ้านอาจจะมีถึง 40-50 ครัวเรือน การสร้าง คุ้มถือเกณฑ์ 15 หลังคาเรือนต่อ 1 คุ้ม ลักษณะของคุ้มคือ ศาลาพักผ่อนหรือที่ประชุมที่ชาวบ้าน ในแต่ละคุ้มจะช่วยกันสร้างในลักษณะต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นศาลาทรงไทย หลังคามุงแฝก มีที่นั่ง ประชุม บริเวณที่ตั้งคุ้มจะอยู่ในจุดกึ่งกลางของกลุ่มหมู่บ้าน หรือแล้วแต่ความเหมาะสม โดยกรรมการ คุ้มจะเป็นผู้กำหนดเอง กรรมการคุ้มจะประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรียุทธิ ภิรักษ์ และกรรมการอื่น ๆ ประมาณ 10 คน หรือกว่านั้น ประโยชน์ของการสร้างคุ้ม นอกจากจะ ใช้เป็นที่ประชุมของกรรมการคุ้มแล้ว ยังจะใช้เป็นสถานที่พักผ่อนของกรรมการคุ้มและชาวบ้านที่ สัญจรไปมาอาจใช้เป็นที่พักผ่อนได้เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลบางกระหี่ จากการสัมภาษณ์กำนัน พบว่ามีกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้¹²

กลุ่มออมทรัพย์ เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโดยการเก็บเงินรายได้ จากสมาชิกเป็นราย เดือน ซึ่งมีกรรมการเป็นผู้กำหนดว่า จำนวนเงินที่สมาชิกต้องจ่ายในแต่ละ เดือน บางเดือนอาจจะ 10 บาทต่อครอบครัว เมื่อได้แล้วกรรมการกลุ่มจะรวบรวมไปฝากธนาคาร เมื่อ มีจำนวนมากพอก็สามารถกู้เงินจากธนาคารไว้ โดยเสียดอกเบี้ยในอัตราค่า ทั้งนี้เพื่อจะนำเงิน มาลงทุนในการซื้อเมล็ดพันธุ์พืช ซื้อปุ๋ย หรือเช่าที่ทำนา ทำไร่ ฯลฯ

¹²สัมภาษณ์ นายละบูล มิ่งศักดิ์ศรี กำนันตำบลบางกระหี่ หมู่ 1 ตำบลบางกระหี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี, 16 มิถุนายน 2530.

กลุ่มสนใจ ความโครงการของกรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดให้ มีการตั้งกลุ่มสนใจ โดยการรวบรวมกลุ่มสมาชิกที่ต้องการมีความรู้ในเรื่องที่คนสนใจ สำหรับตำบล บางกระพี้มีกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ โดยภรรยาทำนิน เป็นประธานกลุ่ม สอนให้สมาชิกรู้จักวิธีประดิษฐ์ ดอกไม้ใบทอง สมาชิกได้แก่ สุภาพสตรีในหมู่บ้านที่ว่างจากการทำนาในช่วงเดือนมีนาคม- เมษายน กลุ่มนี้ตั้งได้ประมาณ 4-5 ฝัปลาท์ก็เลิกกลับไป เพราะสุภาพสตรีกลุ่มดังกล่าวไปสนใจ การรับจ้างทอผ้าและเจียรระไนพลอยมากกว่า

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในตำบลบางกระพี้ เคย ร่วมมือกันทดลองปลูกข้าวในนาสาธิต แต่ทำไม่ได้ผล เพราะประสบภาวะฝนแล้งเป็นอุปสรรค จึงทำให้กลุ่มดังกล่าวไม่สามารถดำเนินต่อไปได้

กลุ่มร้านค้าสาธิต มีการจัดตั้งร้านค้าอยู่ในบริเวณหน้าวัดบางกระพี้ใหญ่ สังกัดถนนเดียวกับสถานีอนามัย จำหน่ายสินค้าที่จำเป็นในครัวเรือน มีสมาชิกร่วมกันจำหน่ายสินค้า และซื้อสินค้ามาจำหน่าย

กลุ่มทอผ้า เจียรระไนพลอย และช่างโลหะ โดยกรมการศึกษานอก โรงเรียนมาตั้งกลุ่มนี้ให้ แรกเริ่มมีชาวบ้านสนใจกันมาก เพราะเมื่อเรียนแล้วสามารถนำความรู้ ไปใช้ประโยชน์ในการรับจ้าง ทอผ้าหรือเจียรระไนพลอย ในตำบลบ้านกล้วย บ้านทราย หรือใน ตลาดบ้านหมี่ อยู่ห่างจากหมู่บ้านบางกระพี้ไปทางทิศตะวันตกประมาณ 10 กิโลเมตร ในสถานที่ ดังกล่าว เป็นแหล่งทอผ้า เจียรระไนพลอย แหล่งใหญ่แหล่งหนึ่งในอำเภอบ้านหมี่ (ภาพที่ 27-28) นอกจากนี้บางคนเมื่อเรียนรู้วิธีการทอผ้าและเจียรระไน พลอยแล้ว หากว่ามีเงินทุนพอเพียงที่จะซื้อ เครื่องทอผ้า หรือโต๊ะเจียรระไนพลอย รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ ก็สามารถประกอบอาชีพของตนเอง ได้

กล่าวพอสรุปได้ว่า ในด้านการเมืองการปกครองของตำบลบางกระพี้ มีการปกครองแบบประชาธิปไตย กล่าวคือมีผู้นำหมู่บ้าน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการตำบล กรรมการคุ้ม ตลอดจนชาวบ้านที่มีความสมัครสมานสามัคคีกัน ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาหมู่บ้านตาม โครงการลพบุรีพัฒนา มีการรวมกลุ่มกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวม นับว่าเป็นหมู่บ้านที่มีความสุขสงบ หมู่บ้านหนึ่ง

1.2.7 ประเพณีท้องถิ่น

สำหรับประเพณีท้องถิ่นของชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ที่ยังคงมีปฏิบัติสืบทอดกันมา ได้แก่ ประเพณีกำฟ้า ประเพณีใส่กระจาด และประเพณีแห่บ้องไฟ นอกจากนี้ยังมีประเพณีของชาวไทยพวนที่ปฏิบัติกันทั่วไปและประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีตรุษสงกรานต์ ประเพณีทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ ได้แก่ การทำบุญอุทิศ การทอดผ้าป่า การแต่งงาน การบวชนาค งานศพ ฯลฯ ชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ยังคงอนุรักษ์ประเพณีเหล่านี้ และปฏิบัติสืบกันมาตามวาระ และโอกาสอันเหมาะสม ส่วนประเพณีของชาวไทยพวนที่นอกเหนือจากที่กล่าวแล้วข้างต้น ได้แก่ ประเพณีสารทพวน ประเพณีลงช่วง หรือการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ เช่น เล็งกลอง หมอลำพวน หม่าเบ็ย นางคัง นางกรัก นางสะ จะมีเล่นกันในงานพิธีใหญ่ ๆ ซึ่งที่อำเภอบ้านหมี่จัดเป็นงานประจำมีคือ งานเทศกาลของดีบ้านหมี่ ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายนของทุกปี บางครั้งในระยะตรุษสงกรานต์ในบางตำบลจะจัดให้มีการละเล่นพื้นเมืองดังกล่าว ทั้งนี้แล้วแต่ว่าผู้จัดงานจะจัดการละเล่นชนิดใด การละเล่นบางชนิดจัดขึ้นเพื่อการแข่งขัน บางชนิดเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม มีข้อสังเกต สำหรับการละเล่นหม่าเบ็ยคือ ขณะนี้ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ จัดให้มีการฟื้นฟูการละเล่นพื้นบ้านดังกล่าว โดยจัดให้มีการแข่งขันหม่าเบ็ยในงานแข่งขันกีฬานักเรียนประจำอำเภอบ้านหมี่ เพราะนอกจากเป็นการออกกำลังกาย ฝึกทักษะการแพ้นะ มีน้ำใจนักกีฬาแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาวไทยพวนสืบต่อไปอีกประการหนึ่ง

จากที่ได้กล่าวแล้วในผลการศึกษาเอกสาร (บทที่ 3) ถึงการเสนอรายละเอียดของประเพณีกำฟ้า ประเพณีใส่กระจาด แห่บ้องไฟ หม่าเบ็ย ซึ่งเป็นประเพณีที่ยังคงมีปฏิบัติสืบทอดกันมาในตำบลบางกระพี้จะกล่าวในบทที่ 4 ประเพณีท้องถิ่น ส่วนประเพณีอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวในบทที่ 4 นี้ หมายถึงประเพณีที่มีได้มีการปฏิบัติกัน แต่ทางคณะกรรมการจัดงานของดีบ้านหมี่ ฟื้นฟูประเพณีดังกล่าวในงานเทศกาลของดีบ้านหมี่

สำหรับวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชาวไทยพวนที่ได้กล่าวแล้วในบทที่ 3 นั้น สำหรับบทที่ 4 นี้จะเสนอบทสรุปย่อ ๆ ถึงแต่ละวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม นั้น ว่าได้มีการปฏิบัติกันมาในตำบลบางกระพี้หรือไม่ดังนี้

ภาษาพวน - ในตำบลบางกระพี้ยังคงมีการพูดภาษาพวนในชีวิตประจำวัน เริ่มตั้งแต่บิดามารดาพูดกับบุตรหลาน เริ่มตั้งแต่บุตรหลานจำความได้ และเมื่อบุตรหลานได้ยินทุกวันจนเกิดความเคยชิน จะเลียนแบบการพูดเป็นการเรียนโดยวิธีธรรมชาติจนกระทั่งสามารถพูดได้ เมื่อเข้าโรงเรียนได้ใช้ภาษาพูดดังกล่าวพูดกับนักเรียนด้วยกัน คอนนอกเวลาเรียนและมีครูบางคนที่เป็นชาวไทยพวนก็ได้ใช้ภาษาพวนกับนักเรียนเช่นกัน ยกเว้นแต่ขณะสอนในวิชาเรียนต่าง ๆ ใช้ภาษาไทยกลาง

ความเชื่อของชาวไทยพวน - สำหรับความเชื่อของชาวไทยพวนในคำลบางกระที่
ที่ยังคงมีอยู่ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองทราบว่า เคยเล่าให้
บุตรหลานฟัง บางคนก็เชื่อตาม บางคนไม่เชื่อ ส่วนความเชื่อในสิ่งแวดลอมทางธรรมชาติมีจจุบัน
ยังคงมีอยู่ ดังจะเห็นได้จากการประกอบพิธีก่าฟ้า เป็นความเชื่อในสิ่งแวดลอมทางธรรมชาติ
ที่ว่าถ้าฟ้าร้องครั้งแรกมาจากทางทิศเหนือ หรือทิศตะวันออกเฉียงเหนือถือกันว่าปีนั้นฝนจะดี ถ้าฟ้าร้อง
มาทางทิศใต้ถือกันว่าฝนจะแล้ง ชาวในนาเสียหาย ฟ้าร้องมาทางทิศตะวันออก ถือกันว่าฝนจะตก
ปานกลางที่น้ำลุ่มดี นาตอนไม่ดี . หรือถ้าฟ้าร้องมาทางทิศตะวันตกจะแห้งแล้ง ข้ายากหมากแห้ง
ความ เชื่อดังกล่าวได้ส่งผลถึงการประกอบพิธีก่าฟ้าเป็นประจำทุกปี (ดังรายละเอียดในประเพณี
ก่าฟ้าตอนต่อไป) อนึ่งความ เชื่อด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ไม่ว่าจะเป็น เกี่ยวกับการ
ปลูกต้นไม้ การปลูกสร้างบ้านเรือน การสังเวยต้นไม้ที่เส้นเรือน การปลูกเรือนคานวัน คานเดือน
จะมีเฉพาะผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีอายุตั้งแต่ 70-80 ปี ยังมีความ เชื่อเหล่านี้อยู่ สำหรับความ เชื่อใน
หลักธรรมคำสอนของศาสนาพุทธ ในคำลบางกระที่ยังคงมีความ เชื่อเหล่านี้อยู่มาก สังเกตจากใน
คำลบางกระที่มีวัดอยู่ถึง 4 วัด ชาวบ้านในคำลบางกระที่ได้ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนา ทำนุบำรุง
วัดอยู่เป็นประจำ จากการสัมภาษณ์พระสงฆ์ทราบว่า ในวันสำคัญทางศาสนามีชาวบ้านไปถือศีลภาวนา
เป็นประจำและยังได้สอนให้บุตรหลานปฏิบัติตามที่ตนปฏิบัติ หลักฐานที่ปรากฏให้เห็นอีกประการหนึ่ง
ที่แสดงให้เห็นว่าชาวไทยพวนในคำลบางกระที่มีความ เชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นิยมถือผีบ้านผีเรือน คือ
การตั้งศาล เรียกว่า ศาลเจ้าพ่อสนั่น ตั้งอยู่ในบริเวณวัดบางกระที่ใหญ่ หน้าบ้านก่ามันละมูล
มีิ่งศักดิ์ศรี สอดถามจากผู้เฒ่าผู้แก่ ทราบว่าศาลนี้ตั้งมานานแล้วจำไม่ได้แน่นอนว่าประมาณที่ปี มี
ชาวบ้านนำพวงมาลัยดอกไม้ธูป เทียนไปสักการะเป็นประจำ บางครั้งมีการถวายหัวหมูหรืออาหาร
ต่าง ๆ ถ้ามีการขนานศาลกล่าว (จากภาพ 26)

ภาพที่ 26 ศาลเจ้าพ่อสนั่น ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ประเพณีสำคัญของชาวไทยพวน

โดยเหตุที่ชาวไทยพวนเป็นผู้มีนิสัยใจคอสุภาพ อ่อนโยน มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ชาวไทยพวนเป็นคนรักสงบ ซื่อสัตย์ มีความศรัทธายึดมั่นในพระพุทธศาสนา และยังเป็นผู้มีความกตัญญู เคร่งครัดในขนบธรรมเนียมประเพณี ทั้งที่เป็นประเพณีในรอบปีที่ชาวไทยพวนได้ยึดถือความแบบที่บรรพบุรุษได้ยึดถือสืบมาและประเพณีที่เหมือนกับชาวไทยอื่น ๆ ในส่วนที่เป็นประเพณีของชาวไทยปฏิบัติกันทั่วไป เช่น ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีตรุษสงกรานต์ ประเพณีทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ การทำบุญกฐิน การทอดผ้าป่า การแต่งงาน บวชนาค งานศพ ฯลฯ จะมิได้กล่าวไว้ในที่นี้จะกล่าวถึงแต่ประเพณีที่แตกต่างไปจากชาวไทยปฏิบัติกันทั่วไป ประเพณีกำฟ้า ประเพณีสารทพวน ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีแห่บั้งไฟ ประเพณีลงข่วง และการละเล่นเมืองต่าง ๆ เช่น เสิ้งกลอง หมอลำพวน หม่าเบ็ญ นางคัง นางกวัก และนางสะ ทั้งนี้บางประเพณีก็ได้ปฏิบัติกันในคำบลบางกระทู้เท่าที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้อาวุโส ประกอบการศึกษาเอกสารพบว่ามีเพียง 2-3 ประเพณีเท่านั้นที่ยังคงมีอยู่ในคำบลบางกระทู้ ได้แก่ ประเพณีกำฟ้า ประเพณีใส่กระจาด และประเพณีแห่บั้งไฟ ส่วน

ประเพณีอื่น ๆ มีในคำบลอื่น ๆ สำหรับการละเล่นพื้นเมืองจะมีการแสดงเฉพาะในงานเทศกาลของดีบ้านหมี่ซึ่งจัดเป็นงานประจำปีในระหว่างเดือนมีนาคม หรือเมษายนของทุกปี เพราะฉะนั้นในตอนต่อไปนี้จะกล่าวเฉพาะประเพณีที่ยังคงมีการปฏิบัติในคำบลบางกระทู้เท่านั้น

ประเพณีกำฟ้า

ประเพณีกำฟ้า เป็นประเพณีที่ชาวไทยพวนในคำบลบางกระทู้ปฏิบัติต่อกันมานาน โดยกำหนดเอาวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 เป็นวันงาน ในวันกำฟ้าชาวไทยพวนจะหยุดทำงานในช่วงที่ "กำ" คือหลังตะวันตกดินในวันขึ้น 2 ค่ำและเลิก "กำ" เมื่อตะวันตกดินในวันขึ้น 3 ค่ำ ในช่วงดังกล่าวจะไม่มีการทำงานใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นทำนา ไถนา หรือการใช้ของมีคมในการทำงาน เช่น ผ่าฟัน เพราะเชื่อกันว่า ถ้าใครทำงานแล้วฟ้าจะผ่า ตอนเย็นก่อนกำฟ้า 1 วัน ชาวไทยพวนจะเตรียมตัวทำข้าวหลามและข้าวปุ้น (ขนมจีน) เพื่อทำบุญ และประมาณ 04.00 น. จะตื่นมาทำข้าวจี๊ ซึ่งทำด้วยข้าวเหนียวใส่ใส่ถ้วยผสมน้ำตาล ปั้นเป็นก้อนกลมหรือรี นำไปนึ่งให้เกรียมแล้วทอดด้วยมันหมู และชุบไข่ เพื่อนำไปใส่มาครในคอนเช้า ชาวไทยพวนบางกระทู้จะนำของเหล่านี้รวมทั้งอาหารอื่น ๆ ไปทำบุญที่วัด ส่วนตอนกลางวันถึงเย็นจะมีการละเล่นพื้นบ้าน เช่น เตะหม่า เบี้ย นางกวัก นางด้ง (แต่ 2 อย่างนี้มีปัจจุบันไม่นิยมเล่นแล้ว เป็นเพียงการฟื้นฟูในงานเทศกาลของดีบ้านหมี่)¹³ และการร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน จนกระทั่งพระอาทิตย์ตกดินจึงเลิก "กำ"คือทำงานตามปกติได้ ค่อมอีก 7 วัน จะมีการกำฟ้าอีกครั้งหนึ่ง เป็นเวลาครึ่งวันถือตั้งแต่ตะวันตกดินถึงเพล เรียกว่า "กำเพล" และค่อมอีก 5 วันก็จะกำอีก ตั้งแต่ตะวันตกดินถึงเช้า เรียกว่า "กำกาย" ซึ่งการกำเพลและกำกายนี้ไม่ทำพิธีใหญ่โต เช่นกำฟ้าวันแรก ส่วนใหญ่จะทำบุญกันคอนเช้าและหยุดทำงานในช่วงที่กำฟ้านั้น

ประเพณีใส่กระจาด

ประเพณีใส่กระจาดในคำบลบางกระทู้ในปัจจุบัน เรียกว่า "เส่กระจาด" กำหนดในฤดูเทศกาลออกพรรษา คือระยะเดือน 11 ข้างแรม ก่อนวันเทศน์มหาชาติ เว้นคือ "วันตั้ง" ก่อนถึงวันใส่กระจาดแต่เดิมจะมีการเลี้ยงอาหารรับรองแขกเฉพาะบ้านที่จะจัดภัตต์เทศน์ไปวัด ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจไม่อำนวย การเลี้ยงอาหารบางแห่งก็งดเลี้ยง มีเพียงแต่เตรียมข้าวต้มมัดฝากให้ผู้

¹³ สัมภาษณ์ อ่ำพล สมัยครการ, ศึกษาพิเศษ 5 ฝ่ายแผนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี, 7 พฤศจิกายน 2530.

ที่นำของมาร่วมทำบุญเท่านั้น เพราะการเตรียมอาหารต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ปีใดถ้าข้าวในนาเสียหายหรือได้ผลไม่เพียงพอ บางบ้านจะงดการใส่กระจาด จะจัดทำเฉพาะบ้านที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีเท่านั้น

หลังจากวันใส่กระจาดแล้ว วันรุ่งขึ้นทางวัดในตำบลบางกระพี้ทั้ง 4 วัด จะจัดให้มีเทศน์มหาชาติ มีเทศน์เกี่ยวกับพระเวสสันดรชาดก เรียกว่า "บุญพระเวส" ชาวบ้านจะจัดสำหรับอาหารถวายพระ เรียกว่า "ซำแสบ" เป็นการถวายอาหารคาวหวานแก่พระสงฆ์ทั้งสำหรับ . หลังจากการถวายอาหารพระจะฟังเทศน์ ซึ่งชาวไทยพวนถือว่าถ้าใครฟังจบทุกกัณฑ์จะได้บุญมาก อาจจะได้ขึ้นสวรรค์

ประเพณีแห่บ้องไฟ

ประเพณีแห่บ้องไฟในตำบลบางกระพี้ เป็นประเพณีที่ชาวนาชาวไร่ ทำการแห่บ้องไฟขอให้เทพยดาบันดาลให้ฝนตก เพื่อจะได้ทำนาได้ผลดีทั่วถึงกัน และขอให้ช่วยบันดาลให้บ้องไฟขึ้นสูง เพราะมีการทำนายตามความเชื่อของชาวไทยพวน ว่าถ้าบ้องไฟนั้นขึ้นสูงฝนจะดี ข้าวปลาอาหารบริบูรณ์ ถ้าบ้องไฟแตกหรือไม่ขึ้นฝนจะแล้ง ในการเตรียมทำบ้องไฟใช้ไม้ไผ่ หรือท่อประปายาว 1 เมตร และประดับประดาด้วยกระดาษสีต่าง ๆ เสร็จแล้วหามไปในงาน ระหว่างแห่บ้องไฟมีการรำเซิ้ง เมื่อรำผ่านบ้านใครเจ้าของบ้านจะให้รางวัล เป็นเงินหรือสุรา เมื่อถึงกำหนดจุดบ้องไฟจะนำบ้องไฟไปตั้งที่ "ค้ำ" คอสาขชนวนไทรยาวลงมาคนที่ยืนจุดได้สะดวก ช่วงนี้ทุกคนจะคอยดูว่าบ้องไฟจะขึ้นสูงหรือบ้องไฟจะแตก ถ้าบ้องไฟสูงจะเป็นนิมิตรหมายความคำทำนายว่าปีนี้ฝนจะตกตามฤดูกาล ชาวบ้านจะโห่ร้องด้วยความยินดี

นอกจากประเพณีทั้ง 3 ดังกล่าว ชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ ยังได้ปฏิบัติประเพณีสงกรานต์ ประเพณีงานสารท การทำบุญในวันเข้าพรรษา และวันออกพรรษาเช่นเดียวกับชาวไทยทั่วไป ส่วนประเพณีลงช่วง งานบุญทอดข้าว บุญข้าวหลาม และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ เช่น หม่าเบ๊ย นางคัง นางกวัก นางสะ มิได้มีการเล่นกันเหมือนแต่ก่อน มีเพียงการฟื้นฟูให้มีเฉพาะเทศกาลสำคัญคือ เทศกาลของดีบ้านหมี่ โดยเฉพาะหม่าเบ๊ยทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้จัดให้มีการแข่งขันในงานแข่งขันกีฬาประจำปีของนักเรียน ทางกลุ่มโรงเรียนได้จัดนักเรียนส่วนหนึ่งเข้าแข่งขัน ส่วนงานเทศกาลของดีบ้านหมี่ได้มีคณะกรรมการจำนวนหนึ่งของโรงเรียนเข้าร่วมงานดังกล่าวด้วยเช่นกัน

การนับถือศาสนา - ชาวไทยพวนในคำบลบางกระหั้นนับถือพระพุทธศาสนา เช่นเดียวกับชาวไทยพวนในแห่งอื่น ๆ เป็นคนรักสงบ ซื่อสัตย์ มีความศรัทธา ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และยังมีความกตัญญู เคารพครัดในขนบธรรมเนียมประเพณี มีการทำบุญประจำวันโดยเฉพาะผู้เฒ่าผู้แก่อายุตั้งแต่ 50-60 ปี จะตักบาตรเช่นประจำทุกวันในตอนเช้า เมื่อพรออกบิณฑบาตร และเมื่อถึงวันพระคือวันขึ้น 8-15 ค่ำ แรม 8-14-15 ค่ำ ของแต่ละเดือน จะมีการไปรักษาอุโบสถศีลด้วย บางท่านบุงขาวท่มขาวไปวัดทำบุญและรักษาศีลในระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา เมื่อถึงเทศกาลออกพรรษาซึ่งมีการเทศน์มหาชาติ ซึ่งถือว่าเป็นงานใหญ่ประจำปี จะจัดเตรียมภัตต์เทศน์โดยจัดเครื่องถวายพระใส่กระจาด รวมทั้งผลไม้ที่มีผู้มาร่วมใส่กระจาดนำไปทำบุญด้วย (รายละเอียดในพระเพณีใส่กระจาด) ชาวไทยพวนถือว่าการฟังเทศน์มหาชาติครบ 13 กัณฑ์จะได้บุญมาก ส่วนทางวัดก็ถือว่าเป็นงานสำคัญเช่นกัน จะตกแต่งบริเวณวัดด้วยดอกไม้ต่าง ๆ และกระดาด สีที่ตัดเป็นรูปต่าง ๆ ดังเช่นในสมัยก่อนเรียก "ช่อน้อยและธงไชย" คือตัดเป็นรูปดอกไม้ หรือรูปสัตว์ และธงสีต่าง ๆ ในเทศกาลทอดกฐิน คือแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง กลางเดือน 12 รวม 1 เดือน ชาวไทยพวนในคำบลบางกระหั้นได้ร่วมกันทอดกฐิน บางปีมีผู้ศรัทธาจากจังหวัดอื่นหรือจากกรุงเทพฯ ประสงค์จะมาทอดกฐินที่วัดในคำบลบางกระหั้น ชาวบางกระหั้นจะไปร่วมกันนำอาหารไปเลี้ยงแขกที่มาร่วมทอดกฐิน ส่วนการแท่งกฐิน การฉลองกฐิน ก็คงปฏิบัติเหมือนแห่งอื่น ๆ รวมไปถึงการถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสามเณรในวัดด้วย เนื่องจากในคำบลบางกระหั้นมีวัดถึง 4 แห่ง คือวัดบางกระหั้นใหญ่ วัดทุ่งสว่างอารมณ์ วัดวังใต้ วัดวังเหนือ การทอดกฐินจะมีไปพร้อมกัน ชาวบ้านในคำบลบางกระหั้นก็ร่วมใจกันไปร่วมงานแทบทุกวัด

1.3 สภาพเศรษฐกิจ

เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของคำบลบางกระหั้น เป็นคำบลที่เหมาะแก่การเพาะปลูก การประกอบอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่จึงเป็นการทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และรับจ้าง มีรับราชการบ้างพอสมควร ในการทำนานอกจากจะต้องอาศัยน้ำจากชลประทานแล้ว ต้องอาศัยน้ำป่าและน้ำฝนด้วย ปีใดฝนแล้งก็จะประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ในบางแห่งไม่สามารถทำการเกษตรในฤดูแล้งได้ก็จะออกรับจ้างทำงานด้านอื่น เช่น รับจ้างทอผ้า และเจียรไนพลอยที่คำบลบ้านกล้วย บ้านทราย ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการทอผ้าและเจียรไนพลอยมากที่สุดในอำเภอบ้านหมี่ การที่ในคำบลบางกระหั้นยังไม่มีมีการทอผ้าและเจียรไนพลอยแพร่หลายมากนักเพราะ การลงทุนซื้อ

เครื่องทอผ้าใช้เงินมากพอสมควร ต้องไปซื้อด้วยที่ทอมาจากที่อื่น กว่าจะทอผ้าออกมาเป็นผืนใช้เวลานาน การจะทอผ้าเองในหมู่บ้านจึงไม่คุ้มกับการลงทุน จากการสำรวจชุมชนพบว่า มีบ้านที่มีเครื่องทอผ้าเองเพียง 1-2 หลังคาเรือน สำหรับการเจียรระไนพลอยก็เช่นกันต้องลงทุนซื้อโต๊ะเจียรระไนพลอย อุปกรณ์ในการโกลนพลอย การลงทุนไปซื้อพลอยมาเจียรระไนพลอยใช้เงินเป็นจำนวนมาก โต๊ะหนึ่งราคาตัวละ 800 บาท อุปกรณ์ต่าง ๆ ประมาณ 2,000 กว่าบาท และพลอยที่จะนำมาเจียรระไนต้องไปซื้อมาจากจันทบุรี หรือแหล่งพลอยอื่น ๆ การเจียรระไนพลอยในตำบลบางกระพี้จึงมีเพียง 1-2 หลังคาเรือน อย่างไรก็ตามอาชีพทอผ้าและเจียรระไนพลอยในตำบลบางกระพี้ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะไปรับจ้างทอผ้าและเจียรระไนพลอยในตำบลอื่นมากกว่า นอกจากนี้ยังมีการรับจ้างเก็บพืชผลทางเกษตรแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของนา ดังนั้นอาชีพส่วนใหญ่ในตำบลบางกระพี้จึงเป็นอาชีพรับจ้าง ดังจะเห็นได้จากข้อมูล กชช. 2 ค. ในหมู่ที่ 1 มีจำนวนครัวเรือน 60 หลังคาเรือน มีผู้ประกอบการอาชีพทำนาอย่างเดียว 20 ครัวเรือน ทำไร่อย่างเดียว 5 ครัวเรือน รับจ้าง 23 ครัวเรือน (ซึ่งอัตราค่าจ้าง 40 บาท/วัน) ในจำนวนดังกล่าวมีผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 14 ครัวเรือน¹⁴

อย่างไรก็ตามในการประกอบอาชีพของชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ จากข้อมูล กชช. 2 ค. และสัมภาษณ์พัฒนากรอำเภอบ้านหมี่ถึงรายได้ของครัวเรือนโดยเฉลี่ยประมาณ 7000 บาทต่อปี ดังรายละเอียดแต่ละหมู่บ้านดังนี้

รายได้ครัวเรือนต่อปีของตำบลบางกระพี้¹⁵

หมู่ที่	รายได้ครัวเรือนต่อปี	จำนวนผู้มีอาชีพรับจ้าง
1	6,000 บาท	23 ครัวเรือน
2	7,000 บาท	18 ครัวเรือน
3	6,000 บาท	3 ครัวเรือน
4	3,000 บาท	8 ครัวเรือน
5	4,000 บาท	7 ครัวเรือน
6	5,000 บาท	10 ครัวเรือน
7	5,000 บาท	16 ครัวเรือน

¹⁴ที่มา : ข้อมูล กชช. 2 ค. สำรวจเมื่อ 20 กย. 2530 กองวิจัยและประเมินผลกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

¹⁵ที่มา : ข้อมูล กชช. 2 ค. สำรวจเมื่อ 20 กย. 2530 กองวิจัยและประเมินผลกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ภาพที่ 27

△ เจียระโนพลอย การเจียระโนพลอย เป็นอาชีพรองที่ใช้เวลาว่างหลังการเก็บเกี่ยว พลอยที่นำมาเจียระโนรับมาจากพ่อค้า แล้วส่งออกไปจำหน่ายต่อไป หมู่บ้านที่ทำกันอยู่ที่บ้านกล้วย บ้านทราย อำเภอบ้านหมี่ เครื่องจักรที่ใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตำบลบ้าน

ภาพที่ 28

△ ทอผ้า การทอผ้า ผ้าที่มีชื่อเสียงคือ ผ้ามัดหมี่ มีคุณภาพดี ราคาถูก ใช้ได้อเนกประสงค์ มีทำกันที่ ต.บ้านกล้วย และ ต.หินปัก อำเภอบ้านหมี่

จะเห็นได้ว่าในตำบลบางกระพี้มีผู้ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นจำนวนมาก นอกเหนือจากการประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์ ในการรับจ้างนั้นได้กล่าวแล้วว่า จะรับจ้างเก็บพืชทางการเกษตรในที่นาของเจ้าของนา หรือ เป็นไปในลักษณะเช่าที่ทำนา ทำไร่ บางครอบครัวไปรับจ้างทอผ้า และเจียรระไนพลอยในตำบลบ้านกล้วย บ้านทราย หินปัก ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการทอผ้า และเจียรระไนพลอยมากที่สุดในอำเภอบ้านหมี่ (ภาพที่ 27-29)

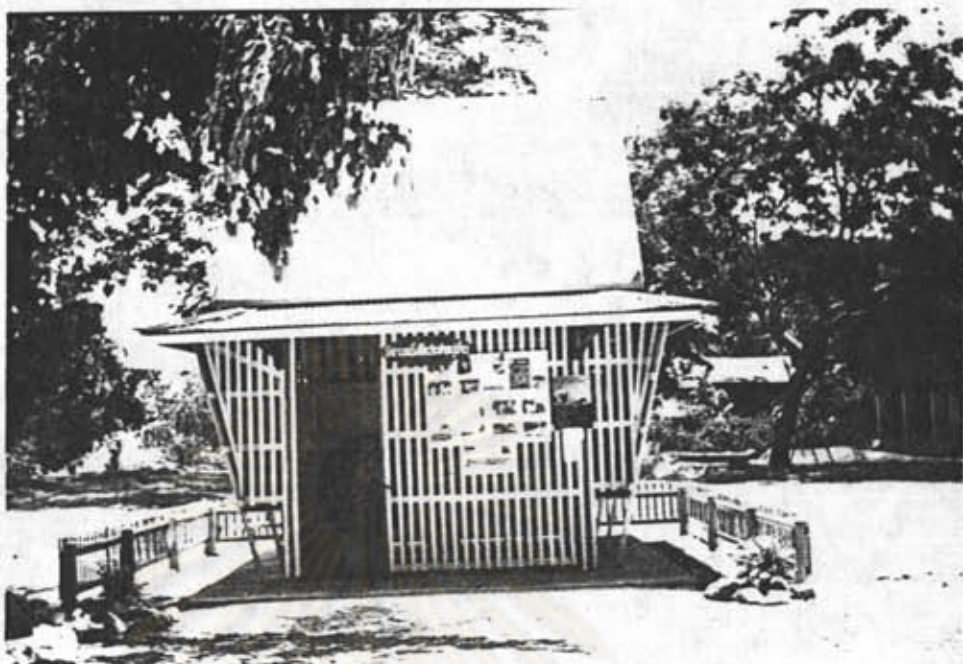
1.4 สภาพการศึกษา

ในตำบลบางกระพี้มีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2 แห่ง คือโรงเรียนวัดบางกระพี้ เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ ป.1-ป.6 และโรงเรียนวัดวังใต้เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ ป.1-ป.4 ในระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 1 แห่ง คือโรงเรียนบางกระพี้ปานเลิศ เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ชั้น ม.1-ม.3 สถาบันการศึกษาดังกล่าว ได้ให้การศึกษาระบบโรงเรียนแก่บุตรหลานของชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้

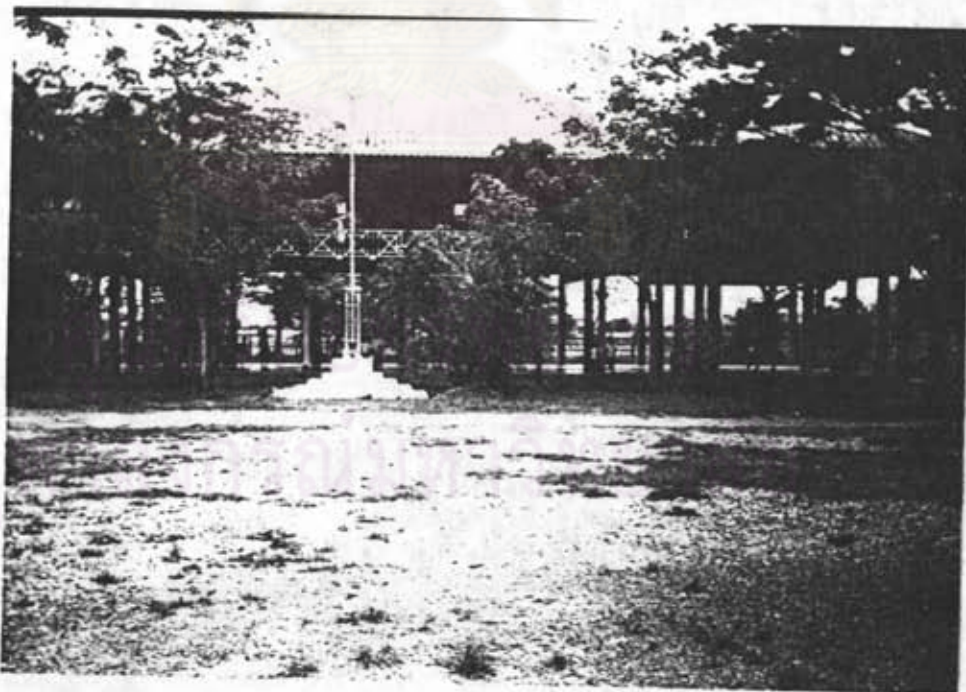
สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ที่มีส่วนให้การศึกษอบรมแก่บุตรหลานของชาวไทยพวน ในตำบลบางกระพี้ได้แก่ วัด 4 แห่ง คือวัดบางกระพี้ใหญ่อยู่ในบริเวณหมู่ที่ 1 วัดทุ่งสว่างอารมณ์ (วัดบางกระพี้น้อย) อยู่ในบริเวณหมู่ที่ 4 วัดวังเหนืออยู่ในบริเวณหมู่ที่ 6 และวัดวังใต้อยู่ในบริเวณหมู่ที่ 7

นอกจากนี้ยังมีหน่วยราชการอื่น ๆ มาให้ความรู้ โดยการอบรมให้แก่ชาวไทยพวน และประชาชนต่อไป ในตำบลบางกระพี้ เป็นครั้งคราวตามแต่โอกาสและความต้องการของชาวบ้าน ในตำบลนี้ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอนามัย กรมการประมง ฯลฯ แต่ละหน่วยงานดังกล่าวให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน โดยการฝึกอบรมด้านอาชีพบ้าง ฝึกอบรมด้านการศึกษาฝึกอบรมด้านความมั่นคงของชาติ ฝึกอบรมด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งบัดนี้ได้อบรมเกือบครบทุกหมู่บ้านทั้ง 7 หมู่แล้ว

อย่างไรก็ตามยังมีสถาบันในชุมชนอีกสถาบันหนึ่ง : สถาบันสื่อมวลชน ที่มีส่วนในการให้การศึกษแก่ชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้จากสภาพภูมิศาสตร์ เป็นตำบลหนึ่งที่มีการคมนาคมสะดวก การได้รับข่าวสารจากทางราชการหรือหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ เป็นไปได้สะดวก ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านอยู่ในบริเวณวัดบางกระพี้ใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของหมู่บ้าน

ภาพที่ 29 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ภาพที่ 30 โรงเรียนวัดวังไค้

เนื่องจากข้อมูล กชช. 2 ค ด้านความรู้และการศึกษา ของกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าประชาชนในตำบลบางกระที่ได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษา ตามโครงการรณรงค์ผู้รู้หนังสือ ปรากฏว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีอายุระหว่าง 14-50 ปี สามารถอ่านออกเขียนได้ทั้งหมด ตำบลบางกระที่จึงเป็นเขตปลอดผู้รู้หนังสือ ในขณะที่เดียวกันมีผู้จบการศึกษาภาคบังคับหรือสูงกว่าและไม่ได้เรียนต่อ (นับทั้งคนแก่และเด็ก แต่ไม่รวมผู้ที่กำลังเรียนอยู่) รวมทั้งหมด 1,081 คน แยกเป็นผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า (เช่น ปวช. ปกศ.) 67 คน เป็นผู้จบสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย (เช่น ปวส. ปกส.สูง ปวท. อนุปริญญา ปริญญาตรี และอื่น ๆ) จำนวน 76 คน ที่เหลือ นอกนั้นเป็นผู้จบการศึกษาภาคบังคับ¹⁶

ในด้านการศึกษาในโรงเรียน ประชาชนในตำบลบางกระที่ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง จะเห็นได้จากข้อมูล กชช. 2 ค. แสดงถึงผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับต่าง ๆ ดังนี้คือ ผู้กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 326 คน ผู้กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 226 คน และผู้กำลังศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 36 คน รวมผู้กำลังศึกษาทั้งหมด 388 คน¹⁷

สรุปสภาพแวดล้อมชุมชน

จากการสำรวจตำบลบางกระที่พบว่า เป็นตำบลที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยทวนที่ยังคงอนุรักษ์เอกลักษณ์เดิมของชาวไทยทวนไว้บ้างพอสมควรในด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี การละเล่นพื้นเมือง โดยเฉพาะภาษาพูดของชาวไทยทวน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ชาวไทยทวนในตำบลบางกระที่ภูมิใจในสายเลือดทวน ส่วนสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพการศึกษาโดยทั่วไปของตำบลบางกระที่ มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่เช่นเดียวกับชุมชนในชนบทไทยทั่วไป คือมีสิ่งสาธารณูปโภคในชุมชนโดยรัฐบาลจัดให้ตามสมควร ประชาชนมีการประกอบอาชีพ ทำมาหากินโดยสุจริต ไม่ใคร่มีปัญหาเรื่องโจรผู้ร้าย ในด้านการศึกษาบุตรหลานชาวไทยทวนได้รับการศึกษาแบบทางการจากโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล นอกจากนี้ยังมีสถานีนอนามัย โรงเรียนโภชนาการ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านเช่นเดียวกับชุมชนอื่น

¹⁶ที่มา : ข้อมูล กชช. 2 ค ด้านความรู้และการศึกษา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2530. (อัครสำเนา)

¹⁷เรื่องเดียวกัน

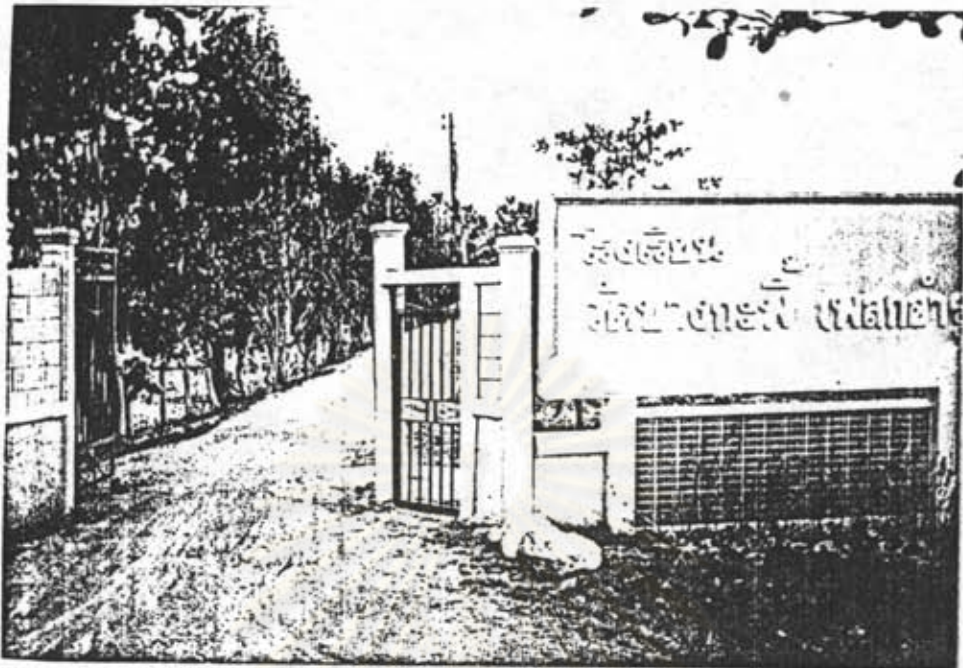
ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

สำหรับสภาพแวดล้อมโรงเรียนในที่นี้ หมายถึง โรงเรียนวัดบางกระที่ (พสกอำรุง) ตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เหตุที่เลือกศึกษาที่โรงเรียนนี้เพราะเหตุว่าเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพวน อนึ่งโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในตำบลบางกระที่มี 2 แห่ง คือโรงเรียนวัดวังไค้ เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 เขตโรงเรียนวัดบางกระที่ เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผู้วิจัยต้องการศึกษานักเรียนชั้น ป.6 จึงเลือกศึกษาที่โรงเรียนดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนได้มาจากการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน โดยแยกข้อมูลออกเป็น 2 ตอนคือ

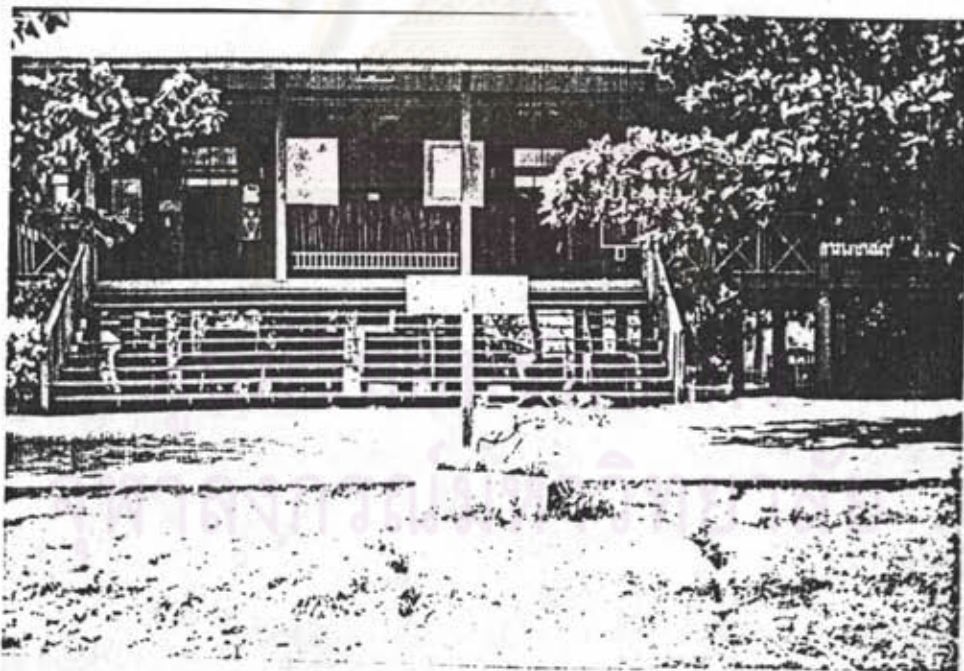
1. สภาพทั่วไปของโรงเรียน
2. ภูมิหลังของครูและนักเรียน
1. สภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนวัดบางกระที่ (พสกอำรุง) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2469 เดิมใช้ศาลาการเปรียญวัดบางกระที่ใหญ่เป็นสถานที่เล่าเรียนเป็นครั้งแรก ใช้ชื่อว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลบางกระที่ (พสกอำรุง) เปิดเรียนตั้งแต่นั้นมา หลังจากนั้นอาคารชุด มีการสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม สถานที่เดิมคับแคบ จึงได้ย้ายไปสร้างใหม่ห่างจากหมู่บ้านบางกระที่ 1 กิโลเมตร โดยมีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคที่ดินให้ ปัจจุบันมีพื้นที่รวม 7 ไร่ 2 งาน 30 ตารางวา มีอาคารเรียน 1 หลัง ประกอบด้วยชั้นเรียนตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1-6 ห้องสมุดและห้องพักครู อาคารเอนกประสงค์ 1 หลัง ใช้เป็นห้องเรียนส่วนหนึ่ง เป็นห้องพยาบาลส่วนหนึ่ง และเป็นที่ทำการของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนเป็นหัวหน้ากลุ่ม มีบ้านพักครู 1 หลัง พื้นที่โรงเรียนประกอบด้วยสนามฟุตบอล สระน้ำด้านหลังอาคารเรียน มีถังเก็บน้ำฝนประมาณ 6 ถัง มีน้ำดื่มไว้บริการนักเรียนได้ตลอดปี นอกจากนี้มีการตกแต่งบริเวณด้วยไม้ดอกไม้ประดับเพื่อความร่มรื่นของโรงเรียน

สภาพโรงเรียนวัดบางกระหะที (หมสกอำรุง)

ภาพที่ 31 โรงเรียนวัดบางกระหะที (หมสกอำรุง)

ภาพที่ 32 สภานักเรียน

2. ภูมิหลังของครูและนักเรียน

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับภูมิหลังคณะครูและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 11 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน จำนวน 38 คน ในโรงเรียนวัดบางกระหี่ ตำบลบางกระหี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ดังรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ร้อยละแสดงภูมิหลังของครูและผู้บริหารในโรงเรียนวัดบางกระหี่ ตำบลบางกระหี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ภูมิหลังของครูและผู้บริหาร		จำนวน N=11	ร้อยละ
เพศ	ชาย	3	27.27
	หญิง	8	72.73
อายุ	20-30 ปี	2	18.19
	31-40 ปี	5	45.45
	41-50 ปี	3	27.27
	51-60 ปี	1	9.09
เชื้อชาติ	ไทย	3	27.27
	ไทยพวน	8	72.73
	จีน	-	-
	อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
การศึกษาสูงสุด			
	ต่ำกว่าอนุปริญญา	1	9.09
	อนุปริญญา	3	27.27
	ปริญญาตรี	7	63.64
	สูงกว่าปริญญาตรี	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิหลังของครูและผู้บริหาร	จำนวน N=11	ร้อยละ
อายุราชการ		
1-10 ปี	3	27.27
11-20 ปี	5	45.45
21-30 ปี	2	18.19
31-40 ปี	1	9.09
ระยะเวลาที่สอนในโรงเรียนนี้		
1-5 ปี	3	27.27
6-10 ปี	7	63.64
11-15 ปี	-	-
16-20 ปี	1	9.09
ที่พักอาศัย		
บ้านพักครู	1	9.09
บ้านตนเองในหมู่บ้าน	9	81.82
บ้านเช่า	1	9.09
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่เป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 72.73 และชายคิดเป็นร้อยละ 27.27 ส่วนมากมีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.27

ครูที่มีเชื้อสายไทยพวนมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 72.73 และมีครูไทยเพียงร้อยละ 27.27 ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คือมีถึงร้อยละ 63.84 รองลงมาจบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือร้อยละ 27.27 ไม่มีครูคนใดจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

สำหรับอายุราชการนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 45.45 รับราชการมาแล้ว 11-20 ปี รองลงมารับราชการเป็นเวลา 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.27 และส่วนมากสอนในโรงเรียนนี้เป็นเวลา 6-10 ปีมีถึงร้อยละ 63.64 รองลงมาร้อยละ 27.27 รับราชการมาแล้ว 1-5 ปี นอกจากนี้ครูส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 81.82

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ภูมิหลังของนักเรียนชาวไทยพวนชั้น ป.6 โรงเรียนวัดบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ภูมิหลังของนักเรียน		จำนวน N=38	ร้อยละ
เพศ	ชาย	19	50
	หญิง	19	50
อายุ	10 ปี	2	5.26
	11 ปี	5	13.15
	12 ปี	28	73.68
	13 ปี	3	7.89
	14 ปี	-	-
สถานภาพทางครอบครัว			
	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	36	94.74
	บิดามารดาหย่าร้างกัน	-	-
	บิดามารดาแยกกันอยู่	1	2.63
	บิดาถึงแก่กรรม	1	2.63
	มารดาถึงแก่กรรม	-	-
	อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับ			
	บิดา	2	5.26
	มารดา	4	10.53
	บิดามารดา	13	81.53
	ญาติ	1	2.63
	อื่น ๆ (ระบุ)	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภูมิหลังของนักเรียน	จำนวน N= 38	ร้อยละ
อาชีพของบิดา		
เกษตรกร	11	29.72
รับราชการ	4	10.52
ค้าขาย	1	2.63
รับจ้าง	21	55.26
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
อาชีพของมารดา		
เกษตรกร	14	36.84
รับราชการ	-	-
ค้าขาย	4	10.52
รับจ้าง	20	52.63
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
การศึกษาของบิดา		
ต่ำกว่า ป.4	2	5.26
ประถมศึกษาปีที่ 4	26	68.42
ประถมศึกษาปีที่ 7	4	10.52
มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	5.26
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4	10.52
อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรี	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภูมิหลังของนักเรียน	จำนวน N=38	ร้อยละ
การศึกษาของมารดา		
ต่ำกว่า ป.4	6	15.78
ประถมศึกษาปีที่ 4	27	71.05
ประถมศึกษาปีที่ 7	2	5.26
มัธยมศึกษาปีที่ 3	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3	7.89
อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรี	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	14	36.84
1,001-2,000 บาท	12	31.57
2,001-3,000 บาท	3	7.89
3,001-4,000 บาท	2	5.26
4,000 บาทขึ้นไป	7	18.42
การใช้ภาษาพูดกับผู้ปกครอง		
ภาษาไทย	17	44.73
ภาษาทวน	21	55.26
การใช้ภาษาพูดกับครูและเพื่อน		
ภาษาไทย	33	86.84
ภาษาทวน	5	13.15

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภูมิหลังของนักเรียน	จำนวน N=38	ร้อยละ
การพูดภาษาไทยของนักเรียน		
พูดได้คล่องพอ ๆ กับภาษาพวน	26	68.42
พูดได้แต่ไม่คล่อง	12	31.57

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า

จำนวนนักเรียนผู้ให้การสัมภาษณ์เมื่อแยกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย ร้อยละ 50 เพศหญิง ร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 10-14 ปี

ในด้านสถานภาพทางครอบครัว บิดามารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 94.74 บิดามารดาแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 2.63 บิดาถึงแก่กรรม คิดเป็นร้อยละ 2.63 ไม่มีนักเรียนคนใดที่มีบิดามารดาแยกกันอยู่ และมารดาถึงแก่กรรม

อาชีพของบิดาส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.26 ประกอบอาชีพรับจ้าง เช่น รับจ้างเก็บพืชผลทางการเกษตร รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร ร้อยละ 29.72 มีผู้รับราชการ ร้อยละ 10.52 ที่เหลือมีอาชีพค้าไม้ ร้อยละ 2.63 ส่วนอาชีพของมารดาส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.63 ประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร ร้อยละ 36.84 และอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 10.52

การศึกษาของบิดา ส่วนใหญ่ร้อยละ 68.42 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาคือ จบชั้น ป.7 คิดเป็นร้อยละ 10.52 ซึ่งเท่ากับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผู้จบต่ำกว่า ป.4 คิดเป็นร้อยละ 5.26 ซึ่งเท่ากับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนการศึกษาของมารดาส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.05 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาคือจบต่ำกว่า ป.4 คิดเป็นร้อยละ 15.78 มีผู้จบชั้น ป.6 คิดเป็นร้อยละ 7.89 ที่เหลือจบชั้น ป.7

(หลักสูตรเดิม) คิดเป็นร้อยละ 5.26

สำหรับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.84 มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท รองลงมามีรายได้ระหว่าง 1,001-2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.57 มีผู้ที่มีรายได้ 4,000 บาทขึ้นไปร้อยละ 18.42 มีผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 2,001-3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.89 บาท ที่เหลือนอกจากนี้คือผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.26

ในด้านการใช้ภาษาพูดกับผู้ปกครอง นักเรียนใช้ภาษาพจนกับผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 55.26 และใช้ภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 44.73 ส่วนการใช้ภาษาพูดกับครูและเพื่อน พบว่านักเรียนใช้ภาษาไทยกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 86.84 และใช้ภาษาพจนกับเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 13.15

อนึ่งในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนในการพูดกับเพื่อนและครูพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.42 พูดภาษาไทยได้คล่องพอ ๆ กับภาษาพจน และพูดภาษาไทยได้แต่ไม่คล่องคิดเป็นร้อยละ 31.57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 สภาพการศึกษาในและนอกโรงเรียน

สภาพการศึกษาในและนอกโรงเรียนในตอนนี้หมายถึง ลักษณะการจัดการศึกษาที่ประเมินได้ในด้านปริมาณและด้านคุณภาพ ซึ่งได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษา การจัดการเรียนการสอน บทบาทของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาที่มีต่อชุมชน รวมถึงการบริการทางการศึกษาของรัฐทั้งในและนอกโรงเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ได้รับจากสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน

ในส่วนที่เป็นการศึกษาในโรงเรียนหมายถึง การศึกษาในโรงเรียนวัดบางกระพี้ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้เข้ารับการศึกษาระบบทางการ

ในส่วนที่เป็นการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง การศึกษาหรือการเรียนรู้อื่นๆ โดยอาศัยกระบวนการและประสบการณ์ชีวิตอย่างแท้จริง โดยที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากบิดาหรือมารดา หรือจากสถาบันสังคมอื่น ๆ

สภาพการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนตอนนี้จะครอบคลุมเนื้อหาต่อไปนี้คือ

3.1 สภาพการศึกษาในโรงเรียน

ในด้านสภาพการศึกษาในโรงเรียน ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระพี้ ตำบลบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 11 คน มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

3.1.1 การบริหารงานของโรงเรียนด้านต่าง ๆ

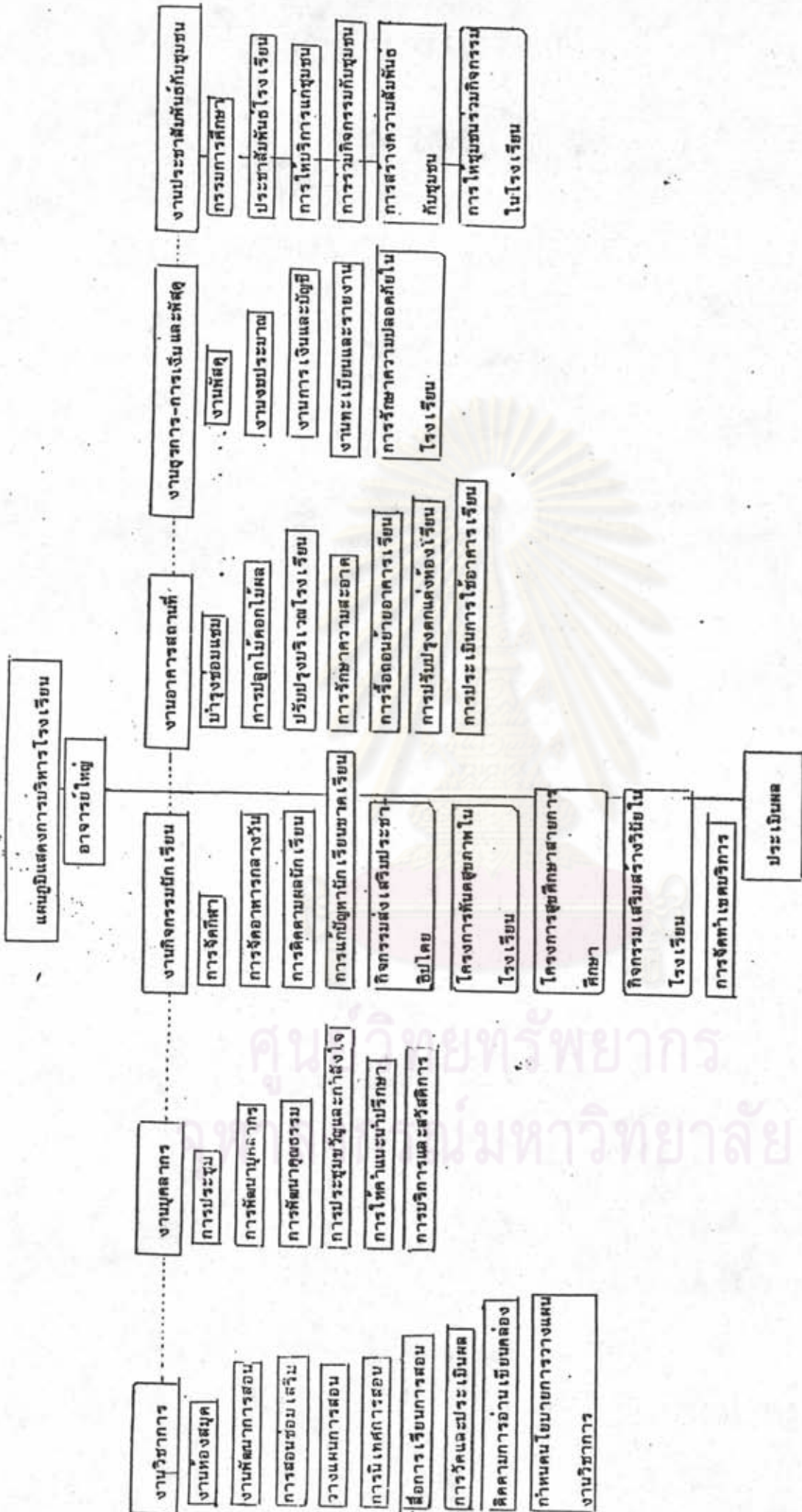
- วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียน
- งานและโครงการของโรงเรียน

3.1.2 เป้าหมายพิเศษของการให้การศึกษา

3.1.3 การจัดการเรียนการสอน

3.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการศึกษาต่อ

3.1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาในโรงเรียน

ที่มา : จากแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนวัดบางกระพี้ ปี พ.ศ. 2529 (ยึดสำเนา)

3.1.1 การบริหารงานของโรงเรียนวัดบางกระพี้¹⁸

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียน

คณะครูของโรงเรียนและกรรมการศึกษาได้พิจารณา กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ปัญหา และความสามารถของโรงเรียนและงบประมาณ ที่ได้รับ เห็นสมควรกำหนดไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้เด็กที่มีอายุในเกณฑ์บังคับ (6-15 ปี) ในเขตบริการของโรงเรียน ให้เข้าเรียนทุกคน
- 1.2 จะปรับปรุงด้านวิชาการ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ให้สูงขึ้น รวมทั้งการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นให้เพียงพอ
- 1.3 จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญและมีประสบการณ์ตามหลักสูตร พ.ศ.2521 ทั้งให้การบำรุงขวัญและกำลังใจ
- 1.4 จะสนับสนุนด้านกิจการนักเรียน
- 1.5 จะปรับปรุงด้านอาคารสถานที่โดยการบำรุงรักษา สร้าง ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่
- 1.6 จะปรับปรุงงานทางด้านธุรการและการเงิน โดยให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
- 1.7 จะสนับสนุนงานทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 1.8 จะพยายามจัดสิ่งอื่นเป็นปัญหาต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนประสบอยู่

2. เป้าหมาย

- 2.1 จะดำเนินการให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับ (6-15 ปี) ในเขตบริการของโรงเรียนให้เข้าเรียนครบทุกคน
- 2.2 จะปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน (ป.1-6) ทุกกลุ่มวิชาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้มีระดับคะแนนโดยเฉลี่ยระดับ 2 และจะลดการตกซ้ำชั้น ลงให้เหลือร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งโรงเรียน นอกจากนี้จะจัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอคือร้อยละ 85 ของสื่อการเรียนที่ควรมี

¹⁸โรงเรียนวัดบางกระพี้, แผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนวัดบางกระพี้ ปี พ.ศ. 2529, (อัครสำเนา).

2.3 จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทางการเรียนการสอน ตามหลักสูตร พ.ศ. 2521 และการบำรุงขวัญและกำลังใจ

2.4 จะสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน ได้แก่

- ปรับปรุงข้อมูลนักเรียน
- จัดบริการด้านต่าง ๆ เช่น บริการสุขภาพ, น้ำดื่มน้ำใช้ ท้องผูก

ที่หักผ่อนหย่อนใจ อุปกรณ์การศึกษา

- ช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและอื่น ๆ เช่น เสื้อผ้า อาหารกลางวัน เครื่องเขียนแบบเรียน วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ในการศึกษาเล่าเรียน

2.5 จะปรับปรุงอาคารสถานที่และปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมด้วยการปลูกต้นไม้ ดอกไม้

2.6 จะปรับปรุงงานด้านบริการและการจัดการ

2.7 จะจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนให้มากขึ้น

การดำเนินงาน

การดำเนินงาน เพื่อวางแผนปฏิบัติการในอันที่จะปรับปรุงการบริหารและการดำเนินงาน เพื่อการจัดการในโรงเรียนวัดบางกระที่ ตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ทางโรงเรียนได้พิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยเน้นการสอนตามหลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ.2521 และพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 เป็นหลัก เพื่อให้เด็กที่มี อายุครบเกณฑ์ ในเขตบริการของโรงเรียนได้เข้าเรียนทุกคน และเร่งปรับปรุงคุณภาพการ ประถมศึกษาให้สูงขึ้น โดย เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละภาคเรียน และผลการ เรียนในแต่ละปีการศึกษาโดยส่วนรวม เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังได้พิจารณา ปรับปรุงด้านบริการ และสวัสดิการแก่นักเรียนและครูอาจารย์ รวมทั้งการร่วมมือกับชุมชนอย่างใกล้ชิด ความคู่ไปด้วย

วิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นมีดังนี้

1. คณะครูอาจารย์ของโรงเรียนร่วมกันประชุมพิจารณาในส่วนที่เป็นนโยบาย แผน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายส่วนรวม

2. พิจารณาข้อมูลปัจจุบัน และข้อมูลของปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อประกอบการจัดทำแผนการบริหารโรงเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

3. นำระเบียบต่าง ๆ และ พรบ. ประถมศึกษา 2523 หน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนการดำเนินงานและปรับปรุงการบริหาร

4. การพิจารณาของโรงเรียนได้เน้น เรื่องการสอน เป็นอันดับแรกอันเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ เป็นอันดับรองลงไป โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมมากที่สุด ความหลักประชาธิปไตย

5. การพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ได้พยายามทำแผน เพื่อเป็นคู่มือการบริหารงานของโรงเรียนประจำ ให้ครบทุกงานให้มากที่สุด โครงการบางโครงการอาจจะไม่ได้เขียนรายละเอียดไว้ในแผนปฏิบัติการนี้ การบรรจุแผนนั้นลำดับความสำคัญและความจำเป็นแตกต่างกัน ความเหมาะสม

6. การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและได้รวบรวมการดำเนินงาน แผนงาน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการ และผลสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียน

งานและโครงการของโรงเรียน

งานและโครงการของโรงเรียนวัดบางกระที่ ตามระเบียบของกลุ่มโรงเรียน ได้กำหนดไว้ 6 งานคือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการการเงินและพัสดุ
5. งานอาคารสถานที่และบริเวณ
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

ในแต่ละงานมีรายละเอียดและโครงการตามลำดับดังนี้

1. งานวิชาการ

- 1.1 กำหนดนโยบาย เป้าหมายและการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน
- 1.2 งาน เตรียมการก่อน เปิดภาค
- 1.3 จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน
- 1.4 การวางแผนการสอน
- 1.5 การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
- 1.6 การนิเทศการสอน
- 1.7 ห้องสมุดและมุมหนังสือ
- 1.8 การวัดและประเมินผล
- 1.9 พัฒนาการสอนกลุ่มทักษะ
- 1.10 พัฒนาการสอนกลุ่ม เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต
- 1.11 พัฒนาการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ
- 1.12 พัฒนาการสอนกลุ่ม เสริมสร้างลักษณะนิสัย
- 1.13 พัฒนาการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ
- 1.14 การสอนซ่อม เสริม
- 1.15 การใช้ทรัพยากรในชุมชน เพื่อการเรียนการสอน
- 1.16 รายงานผลการเรียน (ป.01)
- 1.17 การส่งเสริมประชาธิปไตย
- 1.18 การฝึกกายบริหาร
- 1.19 การแนะแนว
- 1.20 การจัดป้ายนิเทศในวันสำคัญ
- 1.21 การติดตามผลอ่านคล่อง เขียนคล่อง

2. งานบุคลากร

- 2.1 การประชุม
- 2.2 การพัฒนาบุคลากร
- 2.3 การแบ่งงานให้รับผิดชอบ
- 2.4 การพิจารณาความดีความชอบ
- 2.5 การให้คำแนะนำปรึกษา

- 2.6 การบำรุงขวัญและกำลังใจ
- 2.7 การบริหารและสวัสดิการ
- 2.8 การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

3. งานกิจการนักเรียน

- 3.1 การจัดทำเขตนริการ
- 3.2 การเกณฑ์การรับนักเรียน เข้าเรียน
- 3.3 การปฐมนิเทศผู้ปกครอง
- 3.4 การแก้ปัญหา นักเรียนขาดเรียน
- 3.5 การบริการสุขภาพ
- 3.6 การจัดอาหารกลางวัน
- 3.7 การบริการแนะแนว
- 3.8 การบริหารนักเรียนขาดแคลน
- 3.9 ชุณการศึกษา
- 3.10 กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย
- 3.11 กิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียน
- 3.12 กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
- 3.13 การจัดทัศนศึกษา
- 3.14 การจัดกีฬา
- 3.15 การจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน
- 3.16 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน
- 3.17 การติดตามผลนักเรียน
- 3.18 โครงการทำนุ
- 3.19 โครงการสุขภาพสายการศึกษา
- 3.20 โครงการมื้อมัก
- 3.21 โครงการทัศนสุขภาพโรงเรียน .

4. งานอาคารสถานที่และบริเวณ
 - 4.1 การบำรุงรักษา/ซ่อมแซม
 - 4.2 การรื้อถอนย้ายอาคาร เรือน
 - 4.3 การปรับปรุง/ตกแต่งห้อง เรือนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
 - 4.4 การปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ
 - 4.5 การปรับปรุงสนามบริเวณ
 - 4.6 การรักษาความสะอาดบริเวณ
 - 4.7 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่
5. งานธุรการการเงินและพัสดุ
 - 5.1 งานสารบรรณ
 - 5.2 งานทะเบียนและรายงาน
 - 5.3 งาน เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในด้านอาคารสถานที่
 - 5.4 งานประชาสัมพันธ์
 - 5.5 งานงบประมาณ
 - 5.6 งานพัสดุ
 - 5.7 งานการเงินและบัญชี
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 6.1 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
 - 6.2 การให้บริการแก่ชุมชน
 - 6.3 การร่วมกิจกรรมของชุมชน
 - 6.4 การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
 - 6.5 การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

พอสรุปได้ว่าการบริหารของโรงเรียนด้านต่าง ๆ คณะครูของโรงเรียน และกรรมการศึกษาได้ร่วมกันพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกลุ่มโรงเรียน โดยคำนึงถึงสภาพของโรงเรียน ปัญหา อุปสรรค และงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล เพื่อให้นักเรียนชาวไทยพวนได้รับการศึกษาแบบทาง อารโดยทางโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

3.1.2 เป้าหมายพิเศษของการให้การศึกษา

จากการที่นักเรียนชาวไทยพวนในตำบลบางกระหี่ไม่ได้รับการศึกษาแบบทางการ โดยโรงเรียนวัดบางกระหี่เป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวถึงเป้าหมายพิเศษในการให้การศึกษา แก่เด็กชาวไทยพวน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 63.64 ตอบว่า ให้มีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตอบว่า เน้นความรู้วิชาสามัญเพื่อประโยชน์ในการศึกษาคือ ซึ่งเท่ากับผู้ตอบว่า เพื่อรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น

สำหรับวิธีการส่งเสริมเป้าหมายพิเศษดังกล่าว ครูส่วนมากจัดให้มีการสอนพิเศษนอกเวลาเรียน ส่วนจุดมุ่งหมายของทางโรงเรียนเมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว นั้น ส่วนใหญ่ต้องการให้นักเรียนเป็นคนดี มีน้ำใจและสามารถเลี้ยงชีพได้

3.1.3 การจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โดยแยกเป็นกลุ่มวิชาต่าง ๆ 4 กลุ่มคือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่ม ประสพการณ์พิเศษ เช่นเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป จากแผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ ทางโรงเรียนได้พิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยเน้นการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 และ พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เป็นหลัก ทั้งนี้โรงเรียนเป็นที่ตั้งกลุ่มบูรพารังสรรค์ การวางแผนต่าง ๆ ได้วางร่วมกันกับกลุ่มโรงเรียนดังกล่าว และดำเนินการตามแผนนั้น โดยเฉพาะด้านวิชาการมีแผนงานคือ 21 แผนงาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพิ่มเติม ถึงรายละเอียด

ในสิ่งที่ครูปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนเสริมในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น โดยดูจากสภาพชาวไทยพวนมาเสริมหรือไม่ และมีบุคคลใดในชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุน การจัดการศึกษาในโรงเรียน มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

สิ่งที่ครูปฏิบัติในโรงเรียน ส่วนใหญ่ครูได้แสดงความคิดเห็นว่าได้ปลูกฝังให้นักเรียน เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการทำงาน ขยันและมีระเบียบ ใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น สังเกต สอดถาม ในการวัด ผลการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และยังนำผลการสอบของนักเรียนมาพิจารณาเมื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นซึ่งทั้งหมดที่กล่าวได้กระทำเป็นประจำ รองลงมาได้แก่ การฝึ กอบรมให้นักเรียนเป็นผู้มีความประพฤติดีมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วย ตนเอง ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบพร้อมการใช้อุปกรณ์การสอน และจัดสอนพิเศษเพื่อช่วยเหลือ นักเรียนที่เรียนอ่อน

ในด้านการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น พบว่า กลุ่มทักษะ มีการสอนภาษาพวน ซึ่งส่วนมากจะเป็นเพียงภาษาพูด เพราะผู้สอน เป็นชาวไทยพวนได้พูดภาษาพวนกับนักเรียนในบางโอกาส บางครั้งได้สอดแทรกเรื่องเกี่ยวกับ ชาวไทยพวน เช่น การแสดงพื้นบ้าน การแห่บั้งไฟ มาเล่าให้นักเรียนฟัง ตามแต่เวลาและโอกาส จะอำนวย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีการสอนเสริมในระดับปานกลาง แต่เรื่องที่สอน ส่วนใหญ่คือเรื่องเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ รองลงมาคือเรื่องเกี่ยวกับหัตถกรรมและอุตสาหกรรม ในท้องถิ่น กับเรื่องโรคติดต่อที่เป็นกันมากในท้องถิ่น ส่วนประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวน กับอาชีพและเศรษฐกิจของชาวไทยพวนมีการสอนเพียงเล็กน้อย ส่วนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีการนำเรื่องประเพณีใส่กระจาดมา น ส่วนเรื่องประเพณีกำฟ้าและความเชื่อต่าง ๆ ของ ชาวไทยพวนส่วนรองลงมา สำหรับรับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีการสอนเรื่องการทอผ้า การ ทำสวน การทำไร่ และการเลี้ยงสัตว์เป็นส่วนมาก รองลงไปได้แก่ เรื่องการสอนด้วยวัสดุใน ท้องถิ่น ส่วนเรื่องการประดิษฐ์ด้วย วัสดุในท้องถิ่นมีการสอนน้อยลงไป

ในการที่ครูได้มีการจัดสอนเพิ่มเติมในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพิ่มเติม พบว่า มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นโดยการให้ นักเรียนได้ไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งทางอำเภอบ้านหมี่เป็นผู้จัด ได้แก่ ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีกำฟ้า ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแห่บั้งไฟ และการละเล่นหม่าเขี้ย

นอกจากนี้บุคคลผู้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนพบว่า มีพระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่อนามัย เจ้าหน้าที่เกษตร พัฒนากรอำเภอ ผู้ปกครองนักเรียน และชมรมต่าง ๆ ในอำเภอบ้านหมี่

ตารางที่ 3 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียนด้านโอกาสในการศึกษาต่อตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนชั้นป.6 และผู้ปกครองนักเรียนในตำบลบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ความคิดเห็น	ครูและผู้บริหาร		นักเรียน	ผู้ปกครองนักเรียน		
	N = 11	ร้อยละ	N = 38	ร้อยละ	N = 38	ร้อยละ
การเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาเมื่อจบ						
ชั้น ป.6						
เรียน	-	-	16	42.10	23	60.52
ไม่เรียน	-	-	11	28.94	9	23.68
ยังไม่ได้ตัดสินใจ	-	-	11	28.94	6	15.78
เหตุผลสำคัญในการ เรียนต่อ						
เพราะคิดว่าจะได้มีโอกาส						
ได้งานดี ๆ	-	-	8	50.00	13	56.52
เป็นสิ่ง เชิดหน้าชูตาสำหรับวงศ์						
ตระกูล	-	-	1	6.25	-	-
เรียนด้วยความสมัครใจ	-	-	7	43.75	3	13.04
เรียนตามเพื่อน	-	-	-	-	-	-
จะได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก	-	-	-	-	7	30.43
เหตุผลสำคัญในการไม่เรียนต่อ						
เศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี	7	63.63	3	27.27	4	44.44
ไม่สมัครใจเรียน	1	9.09	1	9.09	1	11.11
นักเรียนสติปัญญาไม่ดี	1	9.09	1	9.09	1	11.11
เรียนจบแล้วหางานทำยาก	-	-	-	-	1	11.11
ต้องการให้บุตรหลานมาช่วย						
ประกอบอาชีพ	2	18.18	1	9.09	2	18.18

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ครูและผู้บริหาร	นักเรียน	ผู้ปกครองนักเรียน
	N = 11 ร้อยละ	N = 38 ร้อยละ	N = 38 ร้อยละ
ผู้เรียนอายุมากแล้ว	-	-	-
สุขภาพผู้เรียนไม่แข็งแรง	-	-	-
โรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ห่างไกล	-	-	-
ผู้ปกครองไม่ประสงค์ให้เรียนต่อ	5	45.45	-
ผู้คัดค้านใจในการเลือกโปรแกรมการเรียน			
ตัวนักเรียนเอง	12	75.00	
น้อง	1	6.25	
บิดา	-	-	
ช่วยกันคัดค้านใจกับบิดามารดา	2	12.50	
ครูผู้สอน	1	6.25	
เลือกตามเพื่อน	-	-	
อื่น ๆ	-	-	
การเลือกโปรแกรมการเรียนของนักเรียน			
ภาษา-คณิต	5	31.25	
ธุรกิจ	1	6.25	
ศิลปะ	2	12.50	
คหกรรม	-	-	
พลานามัย	3	18.75	
เกษตรกรรม	2	12.50	
อุตสาหกรรม	3	18.75	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ครูและผู้บริหาร		นักเรียน		ผู้ปกครองนักเรียน	
	N = 11	ร้อยละ	N = 38	ร้อยละ	N = 38	ร้อยละ
โรงเรียนที่นักเรียนจะเลือกถ้ามีโอกาสเรียนต่อ						
โรงเรียนประจำตำบล	3	27.27				
โรงเรียนประจำอำเภอ	8	72.73				
โรงเรียนประจำจังหวัด	-	-				
โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร	-	-				
โรงเรียนเอกชน	-	-				
โรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ	-	-				
กาทำงานเมื่อไม่เรียนต่อ						
ช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ			7	63.63		
ช่วยทำงานบ้านดูแลน้อง			2	18.18		
รับจ้างทำงานต่าง ๆ ในหมู่บ้าน			-	-		
ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม			1	9.09		
เข้ากรุงเทพ (เมือง) หางานทำ			1	9.09		
โอกาสในการศึกษาในโรงเรียนการ						
ศึกษาผู้ใหญ่						
เรียน			8	72.73		
ไม่เรียน			3	27.27		

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาในด้านโอกาสในการศึกษาต่อตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน พอสรุปได้ว่า

ในด้านการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 42.10 ตอบว่าจะเรียนต่อ ส่วนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อและยังไม่ตัดสินใจ มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 28.94 สำหรับผู้ปกครองที่จะให้นักเรียนเรียนต่อมีจำนวนถึงร้อยละ 60.52

สำหรับเหตุผลที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา เพราะ คิดว่าจะได้มีโอกาสมีงานดี ๆ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้ให้เหตุผลว่า จะเรียนต่อมัธยมด้วยความสมัครใจ และเรียนต่อเพื่อเป็นการเซตหน้าชุดสำหรับวงศ์ตระกูล ส่วนผู้ปกครองให้เหตุผลในการเรียนต่อของบุตรหลานคือ เพื่อให้มีโอกาสได้งานดี ๆ เพื่อเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก และเป็นการเรียนด้วยความสมัครใจ ตามลำดับ

ส่วนเหตุผลที่ไม่เรียนต่อนั้น ครูและผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 63.63) ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนไม่ดี และเหตุผลนี้เป็น เหตุผลสำคัญที่ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการไม่เรียนต่อด้วย ส่วนเหตุผลที่สำคัญรองลงมาที่ทั้งครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เห็นใกล้เคียงกันคือเหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานมาช่วยประกอบอาชีพ

ส่วนนักเรียนที่เรียนต่อมีการตัดสินใจในการเลือกโปรแกรมการเรียน นักเรียนตอบว่าตัวนักเรียนเลือกเองคิดเป็นร้อยละ 75.00 บิดาเลือกให้คิดเป็นร้อยละ 6.25 ช่วยกันตัดสินใจกับบิดามารดาคิดเป็นร้อยละ 12.50 และครูผู้สอนช่วยกันตัดสินใจเลือกคิดเป็นร้อยละ 6.25

สำหรับโปรแกรมการเรียนที่นักเรียนเลือกนั้นนักเรียนคิด เป็นร้อยละ 31.25 ตอบว่าเลือกโปรแกรมภาษา-คณิต นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 18.75 เลือกโปรแกรมพลานามัย ซึ่งเท่ากับโปรแกรมอุตสาหกรรม มีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 12.80 เลือกโปรแกรมศิลป์ ซึ่งเท่ากับผู้เลือกโปรแกรมเกษตรกรรม และมีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 6.25 เลือกโปรแกรมธุรกิจ

ในความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในเรื่องสถานที่เรียนของนักเรียนในการเรียนต่อ ครูและผู้บริหารคิด เป็นร้อยละ 27.27 ตอบว่านักเรียนจะเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล มีครูและผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 72.73 ตอบว่านักเรียนจะเลือกเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ

ความรู้สึกลักษณะของนักเรียนต่อการเรียนการสอนนั้น วิธีการสอนเป็นหัวใจสำคัญอันหนึ่งในการที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้ที่เป็นครูควรศึกษาถึงเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ และเลือกสรรนำไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน จากการสัมภาษณ์ครูที่โรงเรียนวัดบางกระหี่ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีในแต่ละวิชา แต่วิธีสอนที่ใช้มากกว่าวิธีอื่นคือ วิธีสอนโดยให้ลงมือปฏิบัติ รองลงมาคือการถามตอบ วิธีที่นำมาสอนน้อยมากก็คือ วิธีการเชิญบุคคลภายนอกมาสอน

3.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการศึกษาคู่ของนักเรียนชั้น ป.6 โรงเรียนวัดบางกระหี่ ปีการศึกษา 2530

ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการศึกษาคู่ในตอนนี้ได้จากการศึกษาเอกสารของทางโรงเรียน เอกสารของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ ประกอบการสัมภาษณ์นักเรียน ครูและผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์อำเภอบ้านหมี่ ดังมีรายละเอียดดังนี้

จากรายงานสรุปการประเมินคุณภาพ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ ปีการศึกษา 2529 พบว่า¹⁹ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในอำเภอบ้านหมี่มี 41 โรงเรียน ในการประเมินคุณภาพการประถมศึกษา ระดับจังหวัด เฉพาะโรงเรียนที่เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ข้อทดสอบของเขตการศึกษา 6 กับจังหวัด นครสวรรค์ ปรากฏว่าค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มประสมการของโรงเรียนวัดบางกระหี่อยู่ในลำดับที่ 29 ของอำเภอจาก 41 โรงเรียน ในจำนวนนักเรียน 38 คน จากเกณฑ์ของทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรีได้ตั้งเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนในแต่ละวิชา ค่าเฉลี่ยของแต่ละวิชามีดังนี้คือ ภาษาไทย 56.76 คณิตศาสตร์ 50.34 กลุ่มวิชาสร้างเสริม ประสมการณชีวิต 58.00 กลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย 74.57 กลุ่มสาขาวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพ 67.47 รวม 63.23 โดยสรุปแล้วโดยเฉลี่ยทุกกลุ่มวิชาของโรงเรียนวัดบางกระหี่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

สำหรับโอกาสในการศึกษาคู่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบางกระหี่ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์บุคคล 3 กลุ่มกล่าวคือครูและผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อจะได้ทราบว่าเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว นักเรียนจะเรียนต่อหรือไม่ มีเหตุผลสำคัญอย่างไร ผู้ที่อาจจะไม่เรียนต่อมีเหตุผลใด ผลปรากฏดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

¹⁹ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ รายงานสรุปการประเมินคุณภาพ ปีการศึกษา 2529 เอกสารทางวิชาการ อันดับที่ 1/2530 (อัครสำเนา), หน้า 16.

อนึ่งนักเรียนที่ไม่เรียนค่อนั้น ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 63.63 คอว่ามีความประสงค์ จะช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ มีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 18.18 คอว่าจะช่วยทำงานบ้านดูแล น้อง และมีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 9.09 คอว่าจะทำงานในโรงเรียนอุตสาหกรรม ซึ่งเท่ากับ ผู้คอว่า เข้ากรุงเทพ(เมือง) เพื่อหางานทำ

เมื่อมีโอกาสศึกษาในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สำหรับนักเรียนที่ไม่เรียนค่อ ส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 72.73 คอว่าจะเรียน และมีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 27.27 คอว่าไม่เรียน

กล่าวพอสรุปสำหรับเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการศึกษาค่อ ของนักเรียน ชั้น ป.6 โรงเรียนวัดบางกระที่ ปีการศึกษา 2529 ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการประเมิน คุณภาพประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ ส่วนใหญ่ทุกกลุ่มวิชาผ่านเกณฑ์ ที่กำหนด ในด้านโอกาสการศึกษาค่อตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียน สรุปได้ว่า ทั้งตัวนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่ประสงค์จะให้เรียนค่อชั้นมัธยมศึกษา เพราะคิดว่าจะได้มีโอกาสได้งานดี ๆ นักเรียนจะคัดลใจในการเลือกโปรแกรมการเรียน เอง โดยจะเลือกในโรงเรียนประจำอำเภอ โปรแกรมการเรียนที่สนใจกันมากคือ โปรแกรมภาษา- คณิต ส่วนผู้ที่ไม่ประสงค์จะเรียนค่อเพราะเนื่องจากเศรษฐกิจไม่ดี เมื่อไม่เรียนค่อจะช่วยผู้ ปกครองประกอบอาชีพ แต่ถ้ามีโอกาสเรียนการศึกษาค่อผู้ใหญ่ก็อาจจะเรียน

3.1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในโรงเรียน

ในการกล่าวถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน จะเสนอความ คิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองของนักเรียน ว่ามีความคิดเห็นค่อ สภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนวัดบางกระที่อย่างไรบ้าง ในการได้มาซึ่งข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ ในส่วนที่ถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารจะถามถึงความรู้สึกที่มีค่อนักเรียนชาวไทยพวน การสนับสนุนการศึกษาที่รัฐจัดให้ของชาวบ้านในตำบลบางกระที่ ความเหมาะสมของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา ส่วนการสัมภาษณ์นักเรียนจะถามในเรื่องความชอบหรือไม่ชอบในการมาโรงเรียน การขาดเรียนของนักเรียน ความจำเป็นในการเรียนค่อชั้นมัธยมศึกษา สำหรับความคิดเห็นของ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในเรื่องความจำเป็นในการเรียนค่อชั้นมัธยมศึกษา ลักษณะของบุตรและหลายตามความต้องการของผู้ปกครอง การร่วมมือค่อกิจกรรมของทางโรงเรียน ความพอใจในสิ่งที่โรงเรียนสอนให้บุตรหลาน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4-6 ดังนี้

ตารางที่ 4 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษา
ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระที่ ตำบลบางกระที่
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 11	
ความรู้สึกรักของครูคือนักเรียนชาวไทยพวน		
เหมือนเด็กนักเรียนทั่วไป	11	100.00
แตกต่างจากนักเรียนทั่วไป	-	-
ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กชาวไทยพวนกับเด็กทั่วไป		
เด็กชาวไทยพวนสังสัมพันธ์กับ เชคในพวกเดียวกัน	-	-
เด็กชาวไทยพวนอยู่ร่วมกันได้ศกับ เด็กอื่น	11	100.00
การสนับสนุนการศึกษาที่รัฐจัดให้ของชาวบ้านในชุมชน		
สนับสนุน	10	90.90
ไม่สนับสนุน	1	9.09
เหตุผลสำคัญในการสนับสนุน		
ผู้ปกครองนักเรียนสนับสนุนโดยการ		
- ให้เรียนค่อมมากขึ้น	4	40.00
- ให้ทุนการศึกษา	4	40.00
สภาตำบลสนับสนุนให้อุปกรณ์การสอน	1	10.00
พระสนับสนุนโดยให้ทุนการศึกษา	1	10.00
เหตุผลที่สำคัญที่ไม่สนับสนุนเพราะมีฐานะทาง เศรษฐกิจของผู้ปกครอง		
ที่ยากจนไม่สามารถช่วยได้	11	100.00
ความ เหมาะสมของหลักสูตรและ เนื้อหาวิชา		
เหมาะสม	9	81.81
ไม่เหมาะสม	2	18.18

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
ความคิด เห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน	N = 11	
เหตุผลสำคัญที่ตอบว่าหลักสูตร เหมาะสม		
เพราะ เด็กชาวไทยพวนมีความ เข้าใจหลักสูตร เหมือนเด็กทั่วไป	5	55.55
เพราะหลักสูตร เหมาะสมกับความ เป็นอยู่ของชาวไทยพวน	2	22.22
เพราะหลักสูตร เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของชาวไทยพวน	2	22.22
เหตุผลสำคัญที่ตอบว่าหลักสูตรไม่ เหมาะสม		
เพราะชาวบ้านฐานะ เศรษฐกิจไม่ดีจึงขาดความสนใจ	1	50.00
เนื้อหาบางตอนยากและมาก เกินไป	1	50.00

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าครูและผู้บริหารได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา
ในโรงเรียนดังนี้คือ

ในด้านความรู้ลึกของครูคือนักเรียนชาวไทยพวน ครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 100 ตอบว่า
เมื่อนักเรียนทั่วไปซึ่งเท่ากับผู้ตอบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กชาวไทยพวนอยู่รวมกันได้ดีกับ
เด็กอื่น

การสนับสนุนการศึกษาที่รัฐจัดให้ของชาวบ้านในชุมชน ครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 90.90
ตอบว่าสนับสนุน มีผู้ตอบเพียงร้อยละ 9.09 ตอบว่าไม่สนับสนุน

ส่วนเหตุผลสำคัญในการสนับสนุนนั้น ครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 40.00 ตอบว่าผู้ปกครอง
นักเรียนสนับสนุนโดยการให้ เรียนค่อมมากขึ้น ซึ่งเท่ากับผู้ตอบว่าผู้ปกครองนักเรียนสนับสนุนโดยการ
ให้ทุนการศึกษา นอกจากนี้ผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 10.00 ตอบว่าสภาตำบลสนับสนุนให้อุปกรณ์การสอน
ซึ่งเท่ากับผู้ตอบว่า พระให้การสนับสนุนโดยการให้ทุนการศึกษา

สำหรับเหตุผลสำคัญที่ตอบว่าไม่สนับสนุน ครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 100 ตอบว่าเพราะฐานะ
ทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ยากจนไม่สามารถช่วยได้

อนึ่งสำหรับความเหมาะสมของหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 81.81
ตอบว่าเหมาะสม และผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 18.18 ระบุว่าไม่เหมาะสม

เหตุผลสำคัญที่ตอบว่าเหมาะสม ครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 55.55 ตอบว่าเด็กชาวไทยพวน
มีความเข้าใจหลักสูตรเหมือนเด็กทั่วไป มีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 22.22 ตอบว่าหลักสูตรเหมาะสม
กับความ เป็นอยู่ของชาวไทยพวนซึ่งเท่ากับผู้ตอบว่าเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของชาวไทยพวน

ในด้านเหตุผลสำคัญที่ตอบว่าไม่เหมาะสมนั้น มีเหตุผลคิดเป็นร้อยละ 50.00 ตอบว่าเพราะ
ฐานะเศรษฐกิจไม่ดีจึงขาดการสนใจซึ่งเท่ากับ ผู้ตอบว่าเนื้อหาหายากและมากเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าโรงเรียน
 ความความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระหี่
 ตำบลบางกระหี่ อำเภอม้านกัฒน์ จังหวัดลพบุรี

ความคิดเห็นต่อการเข้าโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 38	
ความชอบในการมาโรงเรียนของนักเรียน		
ชอบ	34	89.47
ไม่ชอบ	4	10.53
เหตุผลสำคัญที่นักเรียนชอบมาโรงเรียน		
เพราะได้รับความรู้	30	78.94
เพราะครูใจดีและสอนสนุก	3	7.89
เพราะได้เล่นกับเพื่อน	1	2.63
เพราะไม่อยากทำงานบ้าน	-	-
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
เหตุผลสำคัญที่นักเรียนไม่ชอบมาโรงเรียน		
เพราะครูที่สอน เข้มงวดเกินไป	1	25.00
เพราะครูสอนไม่ค่อยเข้าใจ	1	25.00
เพราะเข้ากับเพื่อนไม่ได้	2	50.00
อื่น ๆ (ระบุ)		
การขาดเรียนของนักเรียน		
เคย	28	73.68
ไม่เคย	10	26.31
เหตุผลสำคัญในการขาดเรียน		
สุขภาพไม่ค่อยดี เจ็บไข้เล็กน้อย	27	71.05
ไปร่วมกิจกรรมงานประเพณีของท้องถิ่น	-	-
ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นความสำคัญ	-	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเห็นต่อการเข้าโรงเรียน	N = 38	
ขาดแคลนอุปกรณ์ในการเรียน เช่น เลื่อยตัด	-	-
ไม่มีเงินมาโรงเรียน	-	-
ไม่ชอบครู/กสว.ครู	-	-
ไม่ชอบเพื่อน	-	-
เรียนไม่รู้เรื่อง/เรียนไม่ทันเพื่อน/ทำการบ้านไม่เสร็จ	-	-
การคมนาคมไม่สะดวก	1	2.63
ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน/งานอาชีพ	-	-
ฝึกโยนเบื้อหน้าการ เรียน	-	-
ความจำเป็นในการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา		
จำเป็น	33	86.84
ไม่จำเป็น	5	13.15
เหตุผลสำคัญในการเรียนต่อ		
จะได้ทำงานที่มีเกียรติและรายได้ดี	12	36.36
จะได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก	16	48.48
ผู้ปกครองบังคับให้เรียน	1	3.03
จะได้ไม่น้อยหน้าคนอื่น	1	3.03
จะได้มีความรู้เพิ่มเติม	3	9.09
เหตุผลสำคัญในการไม่เรียนต่อ		
เรียนจบแล้วหางานทำยาก	1	20.00
จบเพียงชั้น ป.6 ก็มีความรู้พอเพียงแล้ว	1	20.00
เสียเวลาช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ	2	40.00
เรียนมาแล้วไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์	1	20.00

จากตารางที่ 5 นักเรียนได้ให้ความคิดเห็นต่อสภาพการศึกษาในโรงเรียนในเรื่องต่าง ๆ คือ

ในด้านการมาโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 89.47 คอบว่าชอบมาโรงเรียน และนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 10.53 คอบว่าไม่ชอบมาโรงเรียน

เหตุผลสำคัญที่นักเรียนชอบมาโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 78.94 คอบว่าได้รับความรู้ มีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 7.89 คอบว่าครูใจดีและสอนสนุกและมีนักเรียนเพียงร้อยละ 2.63 คอบว่าได้เล่นกับเพื่อน ส่วนเหตุผลสำคัญที่นักเรียนไม่ชอบมาโรงเรียน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 50.00 คอบว่าเข้ากับเพื่อนไม่ได้ มีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 20.00 คอบว่าครูที่สอนเข้มงวดเกินไป ซึ่งเท่ากับผู้ที่คอบว่าครูสอนไม่รู้เรื่อง

อนึ่งในด้านการขาดเรียนของนักเรียน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 73.68 คอบว่าเคยขาดเรียน และมีผู้คอบคิดเป็นร้อยละ 26.31 คอบว่าไม่เคยขาดเรียน สำหรับเหตุผลสำคัญในการขาดเรียนนั้น ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 71.05 คอบว่าสุขภาพไม่ค่อยดี เจ็บไข้เล็กน้อย ซึ่งการเจ็บไข้หมายถึง การปวดหัว เป็นไข้ เป็นหวัดเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น และมีผู้คอบเพียงร้อยละ 2.63 คอบว่าเพราะการคมนาคมไม่สะดวก

สำหรับความจำเป็นในการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 86.34 คอบว่ามีความจำเป็น และผู้คอบเพียงร้อยละ 13.15 คอบว่าไม่จำเป็น

เหตุผลสำคัญในการเรียนต่อ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 48.48 คอบว่าจะได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 31.36 คอบว่า จะได้ทำงานที่มีเกียรติและรายได้ดี มีผู้คอบคิดเป็นร้อยละ 9.09 คอบว่าจะได้มีความรู้เพิ่มเติม ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 3.03 คอบว่าผู้ปกครองบังคับให้เรียนซึ่ง เท่ากับผู้คอบว่าจะได้ไม่น้อยหน้าคนอื่น

ในการที่มีผู้คอบว่าไม่จำเป็นในการเรียนต่อชั้นมัศึกษานั้นได้ให้เหตุผลต่าง ๆ กันอีก มีผู้คอบส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 40.00 พบว่าเสียเวลาช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ และมีผู้คอบคิดเป็นร้อยละ 20.00 คอบว่าเรียนจบแล้วหางานทำยาก ซึ่งเท่ากับผู้ที่คอบว่าจบเพียงชั้น ป.6 ก็มีความรู้พอเพียงแล้ว และผู้คอบว่า เรียนมาแล้วไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์

ตารางที่ 6 ร้อยละของสภาพการศึกษาในโรงเรียน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษา
ในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ชั้น ป.6 ชาวไทยทวนใน
โรงเรียนวัดบางกระพี้ ตำบลบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 38	
ความจำเป็นในการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา		
จำเป็น	31	81.57
ไม่จำเป็น	7	18.42
เหตุผลสำคัญที่จำเป็นในการเรียนต่อ		
จะได้งานที่มีเกียรติและรายได้ดี	16	51.61
จะได้เรียนต่อในระดับสูง	9	29.03
จะได้ไม่น้อยหน้าคนอื่น	6	19.35
อื่น ๆ (ระบุ)		
เหตุผลสำคัญที่ตอบว่าไม่จำเป็นในการเรียนต่อ		
เรียนจบแล้วหางานทำยาก	-	-
จบเพียงชั้น ป.6 ก็มีความรู้พอเพียงแล้ว	6	85.71
เสียเวลาช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ	-	-
เรียนจบแล้วไม่ได้นำความรู้มาใช้ประโยชน์	-	-
ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี	1	14.28
อื่น ๆ (ระบุ)		
ลักษณะของบุตรหลานตามความต้องการของผู้ปกครอง		
เรียนสูง (จบปริญญา) ต้องคองงานนานหรือหางานยาก แต่เมื่อได้งาน แล้วงานนั้นมีเกียรติและรายได้ดี	6	15.78
เรียนปานกลาง (มัธยม-ปวช.) หางานทำได้บ้างรายได้พอใช้	22	57.89
เรียนน้อยหางานทำง่าย ถ้าไม่เลือกงานแค่รายได้น้อยต้องประหยัด จึงจะพอใช้	10	26.32

ตารางที่ 6 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
ความคิด เห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน	N = 38	
การร่วมมือต่อกิจกรรมของทางโรงเรียน		
ควรให้ความร่วมมือ	37	97.36
ไม่ควรให้ความร่วมมือ	-	-
ควรให้ความร่วมมือ เท่าที่เห็นว่าจำเป็น	1	2.63
เหตุผลสำคัญในการให้ความร่วมมือ		
โรงเรียนมีส่วนช่วยอบรมสั่งสอนบุตรหลาน	20	52.63
โรงเรียนเป็นสมบัติของทุกคนในชุมชน	5	13.15
โรงเรียนทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	10	26.31
จะได้มีความ เจริญต่อตนเอง	1	2.63
เพื่อความสามัคคี	1	2.63
เหตุผลสำคัญในการไม่ให้ความร่วมมือ		
มีเวลาในการประกอบอาชีพน้อย	-	-
เพราะเป็นหน้าที่ของครู	-	-
ครูในโรงเรียนไม่ เป็นที่น่าศรัทธาเชื่อถือ	-	-
ความพอใจในสิ่งที่โรงเรียนสอนให้แก่บุตรหลาน - พอใจ		
	38	100.00
- ไม่พอใจ		
	-	-
เหตุผลสำคัญที่พอใจ		
บุตรหลานสามารถนำสิ่งที่ครูสอนมาใช้ในชีวิตประจำวัน	14	36.84
ทำให้บุตรหลานฉลาดขึ้น	22	57.89
สิ่งที่ครูสอนสอดคล้องกับสภาพสังคมของชาวไทยพวน	2	5.26
อื่น ๆ (ระบุ)		
เหตุผลสำคัญที่ไม่พอใจ		
บางสิ่งที่ครูสอนนั้นผู้ปกครองสอนได้ดีกว่า	-	-
สิ่งที่ครูสอนเน้นวิชาการ เกินไป นำมาใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้	-	-
สิ่งที่ครูสอนบางครั้งขัดกับวัฒนธรรมชาวไทยพวน	-	-

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองมักเรียนได้ให้ความคิดเห็นต่อสภาพ
การศึกษาในโรงเรียน ดังนี้คือ

ความจำเป็นในการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 81.57
ตอบว่าจำเป็น และมีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 18.42 ตอบว่าไม่จำเป็น

เหตุผลสำคัญที่จำเป็นในการเรียนต่อสำหรับผู้ตอบว่าจำเป็น 31 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่
คิดเป็นร้อยละ 51.61 ตอบว่าจะได้มีงานที่มีเกียรติและรายได้ดี รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.03
ตอบว่าจะได้เรียนต่อในระดับสูง ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 19.35 ตอบว่าจะได้ไม่ น้อยหน้าคนอื่น

ส่วนเหตุผลสำคัญที่ว่าไม่จำเป็นในการเรียนต่อสำหรับผู้ตอบว่าไม่จำเป็น 7 คน ส่วนใหญ่
ร้อยละ 85.71 ตอบว่าจบเพียงชั้น ป.6 ก็มีความรู้พอเพียงแล้ว ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 14.28
ตอบว่าเพราะฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี

ในด้านลักษณะของบุตรหลานตามความต้องการของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.89
ตอบว่า ให้บุตรหลานเรียนปานกลาง (มัธยม-ปวช.) หากงานทำได้บ้าง รายได้พอใช้ รองลงมาคิดเป็น
ร้อยละ 26.32 ตอบว่า ให้บุตรหลานเรียนน้อยหางานทำง่าย ถ้าไม่เลือกงานแต่รายได้น้อย ต้อง
ประหยัดจึงจะพอใช้ ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 15.78 ตอบว่าให้บุตรหลานเรียนสูง (จบปริญญา)
ต้องคอยงานนานหรือหางานยาก แต่เมื่อได้งาน งานนั้นมีเกียรติและรายได้ดี

สำหรับขอความร่วมมือต่อกิจกรรมทางโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 97.36
ตอบว่าควรให้ความร่วมมือ และผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 2.63 ตอบว่า ควรให้ความร่วมมือเท่าที่จำเป็น
ไม่มีผู้ใดตอบว่าไม่ให้ความร่วมมือ

ในด้านเหตุผลสำคัญในการให้ความร่วมมือเฉพาะผู้ตอบว่าให้ความร่วมมือ จำนวน 37 คน
ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 52.63 ตอบว่าโรงเรียนมีส่วนช่วยอบรมสั่งสอนบุตรหลาน รองลงมาคิดเป็นร้อยละ
26.31 ตอบว่าโรงเรียนทำสิ่งที่เป็นประโยชน์คือชุมชน ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 2.63 ตอบว่าจะได้มี
ความเจริญต่อตนเอง ซึ่งเท่ากับผู้ตอบว่าเพื่อความสามัคคี

อนึ่งในด้านความพอใจในสิ่งที่โรงเรียนสอนให้แก่บุตรหลานนั้น ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ
100 ตอบว่าพอใจโดยให้เหตุผลต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ให้เหตุผลส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 36.84 ตอบว่า
เพราะบุตรหลานสามารถนำสิ่งที่ครูสอนมาใช้ในชีวิตประจำวัน ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 5.26 ตอบว่า
เพราะสิ่งที่ครูสอนสอดคล้องกับสภาพสังคมของชาวไทยพวน

กล่าวพอสรุปในด้านสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนวัดบางกระพี้ พบว่า เป้าหมายในการจัดการศึกษาแก่เด็กชาวไทยพวนคือ ให้ความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 และ พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เป็นหลัก ทั้งนี้มีการวางแผนนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของ สปช. สปจ. และ สปอ. และปรับปรุงหลักสูตรให้เข้ากับสภาพท้องถิ่นโดยวางแผนร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน ส่วนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ป.6 ใน ร.ร.วัดบางกระพี้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 60 ทุกกลุ่มวิชา ด้านโอกาสการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา ทั้งตัวนักเรียนเอง และผู้ปกครองมีความประสงค์ให้เรียนเพราะคิดว่าจะได้มีโอกาสได้งานดี ๆ ทำ ส่วนความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในเรื่องเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนวัดบางกระพี้ ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเห็นว่า มีผู้สนับสนุนการจัดการศึกษาที่รัฐจัดให้ ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียน สภาพตำบล และพระสงฆ์ ส่วนหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 นั้นเหมาะสมกับเด็กชาวไทยพวน ตามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนเห็นว่า นักเรียนชอบมาโรงเรียนเพราะได้รับความรู้ แม้ว่าจะเคยขาดเรียนแล้ว เพราะเหตุผลไม่สบายเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น และนักเรียนเห็นความจำเป็นในการเรียนต่อมัธยมศึกษา อนึ่ง ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน มีความเห็นสอดคล้องกับนักเรียนที่เห็นความจำเป็นในการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่พอใจในการสอนของครู เพราะเห็นว่าทำให้บุตรหลานฉลาดขึ้น จึงให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

3.2 สภาพการศึกษานอกโรงเรียน

ในด้านสภาพการศึกษานอกโรงเรียนของตำบลบางกระพี้ พบว่ามีสถาบันสำคัญที่มีส่วนในการให้การศึกษานอกโรงเรียนแก่นักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระพี้คือ สถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา ซึ่งมีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาวไทยพวน นอกจากนี้ยังมีการรวมตัวของกลุ่มหนุ่มสาวชาวไทยพวนจากหลายตำบลในอำเภอบ้านหมี่ ได้ตระหนักถึงความเป็นสายเลือดชาวไทยพวน ต้องการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยพวน โดยการตั้งเป็นชมรม ให้ชื่อว่าชมรมไทยพวนบ้านหมี่ โดยมีจุดประสงค์เดียวกับสถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา ดังจะได้กล่าวรายละเอียดในตอนต่อไป อนึ่งสำหรับสถาบันสื่อมวลชนมีบทบาทในการผสมกลมกลืนชาวไทยพวนมากกว่าการอนุรักษ์ เพราะฉะนั้นการกล่าวถึงสถาบันสื่อมวลชนจะกล่าวถึงในลักษณะอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 สถาบันครอบครัว

3.2.2 สถาบันศาสนา

3.2.3 สถาบันสื่อมวลชน

3.2.4 ชมรมไทยพวนบ้านหมี่

3.2.1 สถาบันครอบครัว จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนในฐานะผู้ให้การศึกษาออกโรงเรียน และสัมภาษณ์นักเรียนในฐานะผู้ได้รับการศึกษา นักเรียนดังกล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระที่ จำนวน 38 คน และผู้ปกครองนักเรียนตามจำนวนนักเรียน ดังกล่าว ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องสภาพการศึกษาออกโรงเรียน ตามแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ให้การศึกษาในเรื่องต่าง ๆ แยกได้ดังนี้

1. เรื่องที่เกี่ยวกับชาวไทยพวน มีการสอนภาษาพวน ประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวน การนับถือผี ความเชื่อต่าง ๆ ของชาวไทยพวน และวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน ในบรรดาสิ่งที่สอน ปรากฏว่าวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน มีการสอนมากที่สุด รองลงมา คือ ประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวนและการสอนภาษาพวน

ในการสอนภาษาพวนโดยมากจะสอนภาษาพูด โดย เป็นการพูดกันในหมู่เครือญาติ เมื่อบุตรหลานไทยพวน เกิดมาได้ยินการพูดภาษาพวนอยู่ทุกวัน ได้รับการถ่ายทอดภาษาคำพูดดังกล่าวอยู่เป็นประจำจนเกิดความเคยชิน และสามารถพูดได้จนกระทั่งเติบโต ส่วนภาษาเขียนไม่มีการสอน เพราะผู้ที่สอนได้เป็นผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบันอายุมากแล้ว ไม่สามารถเขียนตัวหนังสือภาษาพวนได้ และเริ่มจะหลงลืม จึงไม่สามารถถ่ายทอดภาษาเขียน หรือสอนให้บุตรหลานได้ ภาษาเขียนดังกล่าวนับวันจะเลือนหายไป นอกจากนี้ในเรื่องของวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน ตลอดจนประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวน ผู้ปกครองจะเล่าให้ฟังถึงว่า ชาวพวนเป็นใคร มาจากไหน ตามที่บรรพบุรุษได้เล่าสืบทอดกันมาเป็นทอด ๆ รวมไปถึงการนับถือผี ความเชื่อของชาวไทยพวน และประเพณี เช่น ประเพณีกำฟ้า ประเพณีไล่กระเจียด ผู้ปกครองจะอธิบายถึงพิธีการต่าง ๆ กำหนดการของประเพณี และให้นักเรียน เข้าร่วมประเพณีดังกล่าวด้วย ผู้ปกครองได้ให้ความเห็นต่อไปว่า ส่วนใหญ่บุตรหลานจะเชื่อ เรื่องที่สอนให้ เพราะบุตรหลาน เห็นว่าผู้ปกครอง เป็นผู้ใหญ่ว่า ควรเชื่อถือ เพราะตามลักษณะนิสัยของชาวไทยพวนมีนิสัยเคารพนบยอมผู้ใหญ่ มีจิตใจอ่อนโยน วาง่าย มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยที่ไม่เชื่อฟัง โดยให้เหตุผลว่า เพราะไม่มีหลักฐาน ดังหลักฐานจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ปรากฏว่า ²⁰ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 57.89 ตอบว่า บุตรหลานเชื่อ เรื่องที่ตนสอน และอีกส่วนหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.10 ตอบว่าไม่เชื่อ สำหรับเหตุผลสำคัญที่บุตรหลาน

²⁰ สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.6 ร.ร.วัดบางกระที่ ต.บางกระที่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี จำนวน 38 คน, ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน 2530.

เชื่อ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 50.00 คอบว่า เพราะเราเป็นผู้ใหญ่กว่าเขา รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 40.90 คอบว่า เราสอนเขาควรเชื่อ ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 9.09 คอบว่า นุศรทลานเกรงใจผู้สอน ส่วนเหตุผลสำคัญสำหรับผู้ที่ไม่เชื่อ 16 คน นั้น ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 87.50 คอบว่า เพราะเรื่องความเชื่อไม่มีหลักฐาน ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 12.50 คอบว่า เพราะเด็กหัวค้อ

2. เรื่องที่เกี่ยวกับอาชีพ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ผู้ปกครองสอนให้รู้จักการทำงาน ทำไร่ ทำนา ตามอาชีพของคน เพราะเหตุที่สภาพเศรษฐกิจของตำบลบางกระพี้ ชาวานาส่วนมากไม่มีที่นาเป็นของตนเอง จะไปเช่าที่ทำน้าง หรือไปรับจ้างทำนา ทำไร่ ทำสวน ตามอัคภาพ การที่ผู้ปกครองสอนให้นุศรทลานรู้จักการทำนา ทำไร่ ทำสวน เพื่อที่ว่าเมื่อถึงระยะปิด เทอม หรือโอกาสที่มีได้เรียนค้อ นักเรียนสามารถไปรับจ้างทำงานดังกล่าว แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าจะให้ นุศรทลานประกอบอาชีพตามคน จากการสัมภาษณ์ทราบว่า ในผู้ปกครอง 38 คน ในด้านการประกอบอาชีพ ผู้ปกครองนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 36.84 คอบว่า ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะให้นุศรทลานประกอบอาชีพตามคนหรือไม่ มีผู้ปกครองอีกส่วนหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.31 คอบว่า ไม่ควรให้นุศรทลานประกอบอาชีพตามคน และอีกส่วนหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.68 คอบว่าควรให้นุศรทลานประกอบอาชีพตามคน นอกจากนี้ยังมีอีกกลุ่มหนึ่งที่คอบว่า ต้องการให้นุศรทลานประกอบอาชีพอื่น ๆ ค้อ ร้อยละ 7.84 ต้องการให้นุศรทลานทำงานบริษัท อีกร้อยละ 2.63 ต้องการให้นุศรทลานประกอบอาชีพช่างยนต์ และอาชีพอะไรก็ได้ที่สุจริตและได้เงิน

สำหรับอาชีพทอผ้ามัดหมี่และเจียรระไนพลอย ซึ่งเป็นอาชีพรองจากการทำนา ทำไร่ ของชาวไทยพวนในอำเภอบ้านหมี่ในยามว่างจากการทำนา ทำไร่ ส่วนในตำบลบางกระพี้ นั้น ได้เคยมีการตั้งกลุ่มสนใจ โดยความร่วมมือของกรมการศึกษานอกโรงเรียนและกรมการพัฒนาชุมชน ได้มีการสอนการทอผ้ามัดหมี่และการเจียรระไนพลอย ผู้ปกครองได้ส่งนุศรทลานเข้ารับการสอน เพื่อจะได้มีความรู้และไปรับจ้างทอผ้าในตำบลบ้านกล้วย บ้านทราย และหินบัก ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการทอผ้ามากที่สุด ในอำเภอบ้านหมี่ ส่วนการเจียรระไนพลอยก็เช่นกัน เมื่อนุศรทลานชาวไทยพวนได้รับการอบรมได้รับความรู้เรื่องการเจียรระไนพลอย ตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว จะไปรับจ้างเจียรระไนพลอยในตลาดอำเภอบ้านหมี่ ซึ่งเป็นแหล่งที่มีโรงงานเจียรระไนพลอยที่ใหญ่มากในอำเภอบ้านหมี่ การที่ต้องออกไปรับจ้างเพราะสภาพเศรษฐกิจไม่อำนวย ทั้งการทอผ้าและเจียรระไนพลอยต้องลงทุนสูงในการ

ที่จะซื้อเครื่องมือทอผ้า หรือโต๊ะเจียรระโหลลอย ในตำบลบางกระพี้จึงมีการทอผ้าและเจียรระโหลลอยไม่มากนัก

3. เรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาและจริยธรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่าได้สอนให้นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด รองลงมาคือสอนให้รู้จักความซื่อสัตย์ และเรื่องการกตัญญูรู้คุณ ในการสอนเรื่องดังกล่าวได้สอนเป็นประจำทุกวัน ดึกเดือนเมื่อนักเรียนทำไม่ถูกต้อง และมีได้สอนเรื่องเดียวในวันเดียว การสอนเป็นไปตามธรรมชาติคือ คนเองประหลาดใจคน เช่นไร จะสอนบุตรหลาน เช่นนั้น

โดยที่ชาวไทยพวน เครื่องครัดในชนบทรอบ เนียมประ เพี้ยอิมัน และศรีทธาในพุทธศาสนา เมื่อตนเองได้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาที่ต้องการให้บุตรหลานประหลาด เช่นนั้น ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์นักเรียนในฐานะผู้รับการศึกษารอบจากครอบครัวพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 92.10 มีความพอใจในวิธีการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 5.26 รู้สึกเฉย ๆ ต่อวิธีการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว ที่เหลือร้อยละ 2.63 รู้สึกไม่พอใจในวิธีการอบรมสั่งสอนดังกล่าว นักเรียนได้ให้เหตุผลที่พอใจด้วยเหตุผลต่าง ๆ กันคือ ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.57 ตอบว่า เพราะผู้ปกครองดึก เดือนด้วยคำพูดที่ดี สุภาพ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 26.31 พพอใจในการอบรม เพราะผู้ปกครอง เป็นแบบอย่างที่ดี มีนักเรียนคิด เป็นร้อยละ 18.42 เห็นว่าผู้ปกครองยกตัวอย่างให้เห็น มีนักเรียนคิด เป็นร้อยละ 13.15 ตอบว่า เพราะผู้ปกครองมีเงื่อนไขการลงโทษและการให้รางวัล ที่เหลืออีกคิด เป็นร้อยละ 2.63 ตอบว่า เพราะผู้ปกครองดึก เดือนด้วยคำพูดที่รุนแรง

4. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ มีการสอนให้บุตรหลานรู้จักรักษาสุขภาพอนามัย การบริโภคอาหารที่ดีมีประโยชน์ การรักษาความสะอาดของตนเองและบ้านเรือน เมื่อพิจารณาจากการสัมภาษณ์พบว่า ครอบครัวมีการสอนให้บุตรหลานรู้จักรักษาความสะอาดของตนเองและบ้านเรือนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสอนให้บุตรหลานรู้จักรักษาสุขภาพอนามัย และการสอนให้รู้จักการบริโภคอาหารที่ดีและมีประโยชน์มีค่าเฉลี่ยค่าสุด เนื่องจากชาวไทยพวน เครื่องครัดในความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่นเดียวกับ เครื่องครัดในชนบทรอบ เนียมประ เพี้ยจึงต้องการให้บุตรหลานรักษาความสะอาดของตนเองและบ้านเรือน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองทราบว่า จะให้นักเรียนฝึกทำความสะอาดเสื้อผ้าด้วยตนเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูเรือน ดักน้ำล้างชาม ฯลฯ เป็นทางหนึ่งที่จะให้นักเรียนรู้จักการรักษาความสะอาดของตนเองและบ้านเรือน

จะเห็นว่าสภาพการศึกษาออกโรงเรียนในตำบลบางกระที่ สำหรับสถาบัน
 ครอบครัวยุคใหม่ ได้กระทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่สมาชิกของครอบครัว ตามกระบวนการสังคมประภิด
 (Socialization) เช่น การสอนให้พูดภาษาพจนได้ถ่ายทอดภาษาพจนให้แก่บุตรหลาน โดยพูด
 กับบุตรหลานและเครือญาติทุก ๆ วัน รวมถึงการให้บุตรหลานรู้จักรักษาเอกลักษณ์ของชาวไทยพจน
 ไว้คือ ให้พยายามพูดภาษาพจนในหมู่ญาติพี่น้องรวมไปถึงห้องชาวไทยพจนด้วยกัน ส่วนการศึกษา
 ประเพณีต่าง ๆ นั้นได้พยายามส่งเสริมให้บุตรหลานเข้าร่วมพิธีกรรมดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นประเพณี
 กำฟ้า ประเพณีใส่กระเจาด แม้ว่าจะบางประเพณีจะมิได้มีการปฏิบัติกัน แต่ชาวไทยพจนได้มีการ
 หุ่นประเพณีที่กำลังจะสูญไปโดยจัดให้มีการแสดงประเพณีดังกล่าว ในงานเทศกาลของตำบลบ้านหมี่
 เพื่อให้บุตรหลานรู้จัก และตระหนักว่า วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพจนเป็นระเบียบแบบแผน
 ที่บรรพบุรุษได้สืบทอดกันต่อมา สมควรที่บุตรหลานจะได้สืบทอดวัฒนธรรมต่อไป ส่วนในเรื่องที่
 เกี่ยวกับอาชีพนั้นเป็นการกระทำหน้าที่ของสถาบันครอบครัว ในการที่จะให้บุตรหลานมีวิชาชีพคิดตัว
 ต่อไปเพื่อการดำรงชีวิตในอนาคต การสอนในเรื่องศาสนาและจริยธรรมเพื่อจะให้บุตรหลานเป็น
 สมาชิกที่ดีของสังคม รับรู้ว่าการเป็นพลเมืองดีต้องปฏิบัติเช่นไร เมื่อรู้ระเบียบแบบแผนของสังคม
 รู้จักการประกอบอาชีพ และรู้ว่าการเป็นพลเมืองดีเป็นเช่นไร บุตรหลานจะได้เป็นชาวไทยพจนที่ดีใน
 อนาคตสืบไป

3.2.2 สถาบันศาสนา เนื่องจากศาสนาเป็นที่รวมจิตใจและเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ
 ของสมาชิกสังคม คำสมาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ศาสนาสอนให้สมาชิกของสังคม เป็นบุคคลที่มีศีลธรรม
 จริยธรรม และค่านิยมในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง สถาบันศาสนาจึงเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาท
 อย่างมาก²¹

สำหรับสถาบันศาสนาในตำบลบางกระที่ซึ่งมีบทบาทในการศึกษาออกโรงเรียนแก่
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของชาวไทยพจน ทั้งหมดมี 4 แห่งคือ วัดบางกระที่ใหญ่ วัดทุ่งสว่าง
 อารามณ์ (วัดบางกระที่น้อย) วัดวังเหนือและวัดวังไต้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พระทั้ง 4 วัด รวม 6 รูป
 ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องการให้การศึกษาออกโรงเรียน²² มีการให้ความรู้แก่เด็กชาวไทยพจน

²¹ สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย พิณศึกษา หน่วยที่ 5-11 (กรุงเทพฯ:
 ฝ่ายการพิมพ์สำนักเทคโนโลยีการศึกษา, 2524), หน้า 19.

²² สัมภาษณ์พระสงฆ์ในวัดบางกระที่ใหญ่ วัดทุ่งสว่างอารามณ์ วัดวังเหนือและวัดวังไต้
 5 รูป, ระหว่างวันที่ 7-9 มีนาคม 2530.

ในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ภาษาพวน ศิลธรรม การประพาดิคนเป็นคนดี การสวดมนต์ หลักธรรม และคติธรรมต่าง ๆ พิธีกรรมทางศาสนา ความรู้ทั่วไปในเรื่องศาสนา เช่น ประวัติพุทธเจ้า วันสำคัญทางศาสนา ฯลฯ จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง พบว่า สิ่งที่สถาบันศาสนามีบทบาทในการสอนคือ การสวดมนต์ หลักธรรมและคติธรรมต่าง ๆ และพิธีกรรมทางศาสนา รองลงมาคือ ความรู้ทั่วไปในเรื่องศาสนา และภาษาพวน ส่วนวิธีการที่พระสงฆ์ใช้อบรมสั่งสอน เด็กชาวไทยพวน มีดังนี้ คือ เทศน์อบรมสั่งสอนในวัด/ในชุมชน เทศน์อบรมสั่งสอนในโรงเรียน จัดโครงการเผยแพร่ธรรมะ และชักชวนนักเรียนปฏิบัติธรรมในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ในทั้ง 4 วิธี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เช่นเดียวกับวิธีแรก ผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการต่าง ๆ ในระดับปานกลาง ถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า การชักชวนนักเรียนปฏิบัติธรรมในโอกาสพิเศษต่าง ๆ รองลงมา ได้แก่ การเทศน์อบรมสั่งสอนในวัดหรือในชุมชน และการจัดโครงการเผยแพร่ธรรมะ

ในการให้ความรู้แก่เด็กชาวไทยพวนในเรื่องภาษาพวน พระสงฆ์ได้ใช้ภาษาพูดกับนักเรียนในโอกาสที่มีได้เทศน์เป็นทางการ ส่วนภาษาเขียนมิได้มีการสอนเนื่องจากเหตุผลที่กล่าวมาในตอนแรก ๆ ที่ว่า ไม่มีใครสามารถถอดทศภาษาเขียนต่อมาได้ ภาษาเขียนจึงนับวันจะเลือนหายไป ส่วนการให้ความรู้ทางด้านศิลปธรรมและการประพาดิคนเป็นคนดี การสวดมนต์ หลักธรรม และคติธรรมต่าง ๆ พิธีกรรมทางศาสนา ความรู้ทั่วไปในเรื่องศาสนา จะเทศน์ให้โอกาสที่ทางโรงเรียนนิมนต์ไปเทศน์อบรมสั่งสอนที่โรงเรียน หรือไปเทศน์ในโอกาสสำคัญทางศาสนา เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันมาฆบูชา ฯลฯ ตามโอกาสอันควร เมื่อบุตรหลานชาวไทยพวนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาดังกล่าว จึงได้โอกาสฟังเทศน์

นอกจากนี้พระสงฆ์ยังให้ความคิด เห็นเพิ่มเติมในเรื่องที่ว่าเด็กชาวไทยพวนมีความสนใจต่อกิจกรรมทางศาสนาของวัดมากน้อยเพียงใด ปรากฏว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.66 ครอบ้านักเรียนสนใจปานกลาง และจำนวนที่เหลือนิดคิดเป็นร้อยละ 33.33 ครอบ้านักเรียนสนใจมาก ไม่มีพระรูปใดตอบว่าสนใจน้อย นอกจากนี้ความคิด เห็นในเรื่องที่ว่า ควรให้ความร่วมมือในการส่งเสริมให้ความรู้แก่เด็กชาวไทยพวนอย่างไรบ้าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 ครอบ้านักเรียนควรไปเทศน์หรืออบรมสั่งสอนแก่นักโยนที่โรงเรียนตามโอกาสอันควร รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 33.33 ครอบ้านักเรียนควรมีโอกาสร่วมสอนในวิชาจริยศึกษาในโรงเรียน และที่เหลือนิดคิดเป็นร้อยละ 16.66 ครอบ้านักเรียนควรเปิดโอกาสให้เด็กเข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา ส่วนวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว เช่น การเทศน์อบรมสั่งสอนในวัด การจัดโครงการเผยแพร่ธรรมะ

เวลา พระสงฆ์ทั้ง 6 รูปให้ความเห็นคิดเป็นร้อยละ 100 ว่าเหมาะสมดีแล้ว ในการที่วัดให้ความร่วมมือ แก่หน่วยราชการหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่เข้ามาให้ความรู้แก่เด็กชาวไทยพวนนั้น พระสงฆ์ในตำบล บางกระที่ ร้อยละ 50.00 คอยว่าร่วมมือโดยให้ยืมสถานที่ และอีกร้อยละ 50.00 คอยว่า ให้ยืม อุปกรณ์ของทางวัด

สำหรับนักเรียนในฐานะที่ได้รับความรู้จากสถาบันศาสนา ได้ให้ความคิดเห็นว่าเป็น ความเชื่อในการทำบุญทำทาน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.94 คอยว่าเชื่อ รองลงมาคิดเป็น ร้อยละ 13.15 คอยว่าเฉย ๆ ที่เหลือร้อยละ 7.89 คอยว่าไม่เชื่อในด้านความคิดเห็นต่อการทำ ประโยชน์ของพระสงฆ์นักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 52.63 เห็นว่าพระสงฆ์ทำประโยชน์ให้ชุมชน เพียงปานกลาง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 42.10 เห็นว่าพระสงฆ์ทำประโยชน์ให้ชุมชนมาก และ ที่เหลือร้อยละ 5.26 เห็นว่าพระสงฆ์ทำประโยชน์ให้ชุมชนน้อย เมื่อมีการไปวัดเพื่อร่วมกิจกรรม ทางศาสนา นักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 36.84 มีความคิดเห็นว่าจะไปเฉพาะวันสำคัญทาง ศาสนา รองลงไป คิดเป็นร้อยละ 26.31 เห็นว่าไปเฉพาะเทศกาลสำคัญต่าง ๆ มีนักเรียนคิดเป็น ร้อยละ 13.15 เห็นว่าจะไปทุกวันพระ ซึ่งเท่ากับผู้คอยว่าไม่แน่นอน แล้วแต่จะมีโอกาสว่าง ที่เหลืออีกร้อยละ 10.52 คอยว่าไปทุกวัน ไม่มีผู้ใดคอยว่าไม่เคยไปเลย

จะเห็นได้ว่าสถาบันศาสนามีบทบาทต่อชุมชนชาวไทยพวนพอสมควรทั้งทางตรง และทางอ้อม ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อ ของชาวไทยพวน จะมีในเรื่องความเชื่อในหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา ส่วนในเรื่องประเพณีเช่น ประเพณีกำฟ้า หรือประเพณีใส่กระจาด จะให้ยืมอุปกรณ์ในการทำพิธีกำฟ้า ให้ยืมสถานที่ของวัดและร่วมจัดพิธี เทศน์มหาชาติในประเพณีใส่กระจาด การอนุรักษ์ภาษาพวนโดยเฉพาะภาษาพูดมีบทบาทน้อยเพราะ โอกาสที่บุตรหลานไทยพวนจะพูดกับพระสงฆ์โดยใช้ภาษาพวนจะต้องเป็นนอกเวลาจากการเทศน์ หรือบุตรหลานที่มีบ้านอยู่ไกลบริเวณวัดเท่านั้น จึงจะได้มีโอกาสใช้ภาษาพูดกับพระสงฆ์ได้ และจาก การที่ผู้วิจัยออกสำรวจสภาพชุมชนในขณะสัมภาษณ์พบว่า พระสงฆ์ในแต่ละวัดบางรูปมิใช่ชาวไทยพวน เป็นพระที่มาจากใหม่ และเป็นชาวไทยทั่วไป ไม่สามารถพูดภาษาพวนได้ พระที่สามารถพูดภาษาพวน มีแต่พระอาวุโส หรือเป็นพระที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ส่วนพระสงฆ์ใหม่และมาจากที่อื่นจึงไม่ได้มีบทบาท ในเรื่องการถ่ายทอดภาษาพวนมากนัก

3.2.3 สถาบันสื่อมวลชน

นอกจากสถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนาแล้ว ในปัจจุบันการคมนาคมผู้
หมู่บ้านบางกระษั มีความสะดวกสบายมากขึ้น สถาบันทางสังคมอีกสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทในการให้
การศึกษานอกโรงเรียนแก่เด็กไทยพวนก็คือ สถาบันสื่อมวลชน ซึ่งมีบทบาทต่อการผสมกลมกลืนชาว
ไทยพวนมากกว่าจะมีบทบาทในการอนุรักษ์ประเพณีเดิมของไทยพวน ดังรายละเอียดในการได้รับ
การศึกษาจากสถาบันสื่อมวลชนจากการสัมภาษณ์และสังเกต นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน
ในโรงเรียนวัดบางกระษั คำบลบางกระษั พบว่า²³

1. การได้รับความรู้จากสื่อมวลชน นักเรียนเห็นว่าโทรทัศน์ให้ความรู้มาก
ที่สุด รองลงมาคือวิทยุและหนังสือพิมพ์
2. รายการโทรทัศน์ที่นักเรียนชอบ มีนักเรียนตอบต่าง ๆ กันคือ ภาพยนตร์/
ละคร เพลง ข่าว/สารคดี การ์ตูน เกมชิงโชค ความรู้ทางวิชาการ กีฬา ฯลฯ ส่วนใหญ่นักเรียน
จะชอบในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่ารายการกีฬามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.00$)
รองลงมาได้แก่ รายการภาพยนตร์/ละคร รายการเพลง และความรู้ทางวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย
เท่ากัน ($\bar{X} = 1.95$) และรายการเกมชิงโชคมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.90$)
3. รายการวิทยุที่นักเรียนชอบ นักเรียนชอบรายการข่าว สารคดี เพลง นิทาน
ละครวิทยุ ฯลฯ รายการดังกล่าวนักเรียนชอบในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า
รายการเพลงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 1.96$) รองลงมาได้แก่ รายการนิทาน ($\bar{X} = 1.95$) ส่วน
รายการข่าว สารคดี และละครวิทยุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเท่ากันทั้ง 3 รายการ ($\bar{X} = 1.94$)

ในความคิดเห็นของนักเรียนต่อประโยชน์ของสถาบันสื่อมวลชนต่อนักเรียนนั้น
นักเรียนเห็นว่าสื่อมวลชนเสริมความรู้ในวิชาที่เรียน ช่วยสร้างความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้มีความ
รู้รอบตัวกว้างขวางขึ้นและเป็นความรู้ทันสมัย ช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วย
ให้เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินประโยชน์จากสื่อมวลชน
ดังกล่าว นักเรียนเห็นว่ามิมีประโยชน์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากการสัมภาษณ์พบว่า
สื่อมวลชนมีประโยชน์ในการช่วยเสริมความรู้ในวิชาที่เรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 2.21$) ซึ่งเท่ากับ
ประโยชน์ของสื่อมวลชนในด้านการช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รองลงมาได้แก่ การ

²³ สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระษั
คำบลบางกระษั อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 38 คน ระหว่างวันที่ 11-13 มีนาคม
2530 .

ช่วยให้เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 2.19$) ส่วนประโยชน์ของสื่อมวลชนที่ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.88$) นอกจากนี้ยังพบว่าสื่อมวลชนมีประโยชน์ต่อการศึกษาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ โดยนักเรียนเห็นว่ามิประโยชน์ต่อกลุ่มวิชาต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่านักเรียนเห็นประโยชน์ของสื่อมวลชนต่อกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.16$) ซึ่งเท่ากับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ รองลงมาได้แก่กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มทักษะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.00$)

จะเห็นได้ว่านักเรียนได้รับความรู้จากสื่อมวลชนซึ่งเป็นสถาบันทางสังคมที่มีส่วนในการให้การศึกษาออกโรงเรียนพอสมควร จากความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่านักเรียนได้รับความรู้จากโทรทัศน์มากกว่าวิทยุ รองลงไปคือนิตยสาร วารสารและหนังสือพิมพ์รายการโทรทัศน์ที่ชอบมากที่สุดคือรายการกีฬา รายการวิทยุที่นักเรียนชอบคือรายการเพลง นิตยสารหรือวารสารที่นักเรียนชอบคือนิตยสารกีฬา และคอลัมน์จากหนังสือพิมพ์ที่นักเรียนชอบคือข่าวบันเทิง

ในส่วนนี้สื่อมวลชนมีส่วนส่งเสริมการรักษาวัฒนธรรมเดิมของชาวไทยพวนน้อยมาก เพราะเด็กจะได้รับฟัง และชมแต่รายการโทรทัศน์ที่เป็นเรื่องของเหตุการณ์ปัจจุบัน ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รายการเพลง และบันเทิงอื่น ๆ น้อยครั้งที่จะเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีชาวไทยพวน อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีรายการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยพวน นักเรียนก็มีความสนใจน้อย เพราะวัยนี้เป็นวัยที่สนใจการศึกษา และการบันเทิงมากกว่า สถาบันสื่อมวลชนจึงมีส่วนในการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมเดิมของชาวไทยพวนน้อยกว่าการเสริมความรู้ในวิชาที่เรียน ซึ่งควมความคิดเห็นของนักเรียน เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมากที่สุด และยังช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์พร้อมกับรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ได้กล่าวไว้ในตอนแรกของสภาพการศึกษาออกโรงเรียนถึงชมรมชาวไทยพวนบ้านหมี่ ที่มีบทบาทต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน ในตอนต่อไปนี้จะขอกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของชมรม วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งชมรม ตลอดจนบทบาทของชมรมดังกล่าว

๓.๒.๔ ชมรมไทยพวนบ้านหมี่

ชมรมไทยพวนบ้านหมี่ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2525 ก่อนที่จะมีการตั้งชมรมขึ้น ได้มีการปรารภกันโสมม ๆ ในหมู่ไทยพวนเมื่อมีโอกาสดำเนินปะกันในงานสังสรรค์และงานมงคลต่าง ๆ ว่าปัจจุบันไทยพวนไม่ค่อยได้มีโอกาสพบปะกัน หรือไปมาหาสู่กัน เยี่ยมเยือนกันเหมือน

แต่ก่อนแม้แต่ญาติพี่น้องก็ห่างเหินกันไปไม่ค่อยรู้จักกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคนพวนสมัยใหม่ก็ประกอบอาชีพนอกบ้าน และมีทั้งข้าราชการ พ่อค้า ชาวนา ชาวไร่ กระจายกันอยู่ตามที่ต่าง ๆ จึงไม่ค่อยมีโอกาสพบปะกันทำให้เห็นว่าพี่น้องไทยพวนห่างเหินกันยิ่งขึ้น หากเป็นเช่นนี้ ภาษาพวนซึ่งมักจะทำให้พูดจาในหมู่ไทยพวนด้วยกันก็อาจจะกลืนหายไปในที่สุด

ฉะนั้น จึงมีไทยพวนกลุ่มหนึ่งพยายามที่จะอนุรักษ์ ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนการช่วยเหลือกัน เริ่มแรกไทยพวนกลุ่มนี้มีเพียง 13 คน ได้เห็นว่าน่าจะมีศูนย์รวมที่จะช่วยรักษาการเป็นพวนเอาไว้ จึงได้ประกาศจัดตั้งชมรม โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ²⁴

1. เพื่อเกิดทุนไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางการติดต่อกันระหว่างไทยพวน หน่วยงานและบุคคล
4. เพื่อช่วยเหลือในหมู่ไทยพวนด้วยกันและสังคม
5. เพื่อส่งเสริมฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม เอกลักษณะ

อันดีงามของไทยพวน

6. เพื่อส่งเสริมการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ชมรมไทยพวนบ้านหมี่ ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักกันในหมู่ชายไทยพวนด้วยกัน และจัดงานสังสรรค์เป็นประจำทุกปี หลังจากที่ตั้งชมรมเมื่อปี พ.ศ. 2525 จนกระทั่งปัจจุบัน ทางชมรมได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์เป็นประจำ ได้นำรายได้ส่วนหนึ่งจากการจัดงานไปทำประโยชน์แก่สังคม เช่น การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า แจกทุนการศึกษาแก่นักเรียนเรียนยากจน และแจกผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้ยากไร้²⁵

อนึ่งชาวไทยพวนในประเทศไทยมีอยู่ 16 จังหวัด บางจังหวัดมีการตั้งชมรมเช่นกัน ด้วยมีวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกัน ที่สำคัญที่สุดคือการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และเอกลักษณ์อันดีงามของชาวไทยพวน ไม่ว่าจะเป็นภาษาพวน หรือประเพณีกำฟ้า ประเพณีใส่กระจาด ฯลฯ ในการชุมนุมสังสรรค์ชาวไทยพวนดังกล่าว เป็นการรวมตัวของชาวไทยพวนในประเทศไทย

²⁴ ชมรมไทยพวนบ้านหมี่ สังสรรค์ไทยพวน ครั้งที่ 5, 2529. (อัดสำเนา)

²⁵ สัมภาษณ์ นายอำพล สัมครการ ศึกษาพิเศษที่ 5 ฝ่ายแผนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี, 10 มิถุนายน 2530

จะจัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร สถานที่จัดแล้วแต่คณะกรรมการจะตกลงกัน ได้มีการจัดงานมาแล้วรวม 13 ครั้ง นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2519 สิ่งที่ชาวไทยพวนภาคภูมิใจและมาร่วมงานในแต่ละครั้ง คือ การได้ใช้ภาษาพวนในหมู่ชาวไทยพวนด้วยกัน เพื่อให้รู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน มีสายเลือดชาวไทยพวนด้วยกัน และเป็นการรักษาเอกลักษณ์ชาวไทยพวนสืบต่อไป และยังได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติอีกประการหนึ่งด้วย

อย่างไรก็ตามบทบาทของชมรมไทยพวนบ้านหมี่ นอกจากจะมีการสังสรรค์แล้ว ขณะนี้มีโครงการวิจัยวัฒนธรรมชาวไทยพวน โดยชาวไทยพวนในกลุ่มชมรมดังกล่าว ร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ²⁶ และคนชาวไทยพวนอีกจำนวนหนึ่งได้ทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้ารวบรวมวัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยพวน อาทิ ประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวน ประเพณีใส่กระจาด ประเพณีกำฟ้า และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ เพื่อพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ในหมู่ชาวไทยพวนด้วยกัน และผู้สนใจอื่น ๆ อันเป็นแนวทางหนึ่งในการที่อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ของชาวไทยพวนไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้สืบทอดเจตนารมณ์ต่อไป

กล่าวสรุปได้ว่าในด้านสภาพการศึกษาออกโรงเรียนในตำบลบางกระพี้มีสถานีนต่าง ๆ ในชุมชนมีส่วนในการให้การศึกษาแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6-7 ชาวไทยพวนในโรงเรียนวัดบางกระพี้ ปีการศึกษา 2529 ที่สำคัญได้แก่ สถานีนครอมคร้ว ซึ่งมีผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้มีบทบาทในการให้การศึกษาแก่นักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณี โดยเฉพาะภาษาพูดของชาวไทยพวนแก่นักเรียน สถานีนศาสนา มีพระสงฆ์ในวัด 4 แห่ง ในตำบลบางกระพี้มีบทบาทพอสมควรในการให้การศึกษาในเรื่องของความเชื่อในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ส่วนสถานีนล้อมวลชน มีบทบาทน้อยในเรื่องการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีชาวไทยพวน แต่มีชมรมไทยพวนบ้านหมี่เข้ามามีบทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภาษา ประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์อันดั้งเดิมของชาวไทยพวน

²⁶ สัมภาษณ์ นายธีระภัทร ประสมสุข ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่, มีนาคม 2530.

ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ในการกล่าวถึงปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
ในตอนนี้จะแบ่งเป็น 2 หัวข้อคือ

4.1 ปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

4.2 ปัญหาและความต้องการศึกษานอกโรงเรียน

4.1 ปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียน หมายถึงอุปสรรคที่มีต่อการศึกษา
ทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้
ในด้าน เป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคล รวมไปถึงความต้องการด้าน เนื้อหาวิชา และความต้องการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
ทั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับโรงเรียนของโรงเรียนวัดบางกระพี้ โดยการสัมภาษณ์
ครูและผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยจะแยกกล่าวเป็น 2 หัวข้อคือ

4.1.1 ปัญหาด้านการศึกษาในโรงเรียน

4.1.2 ความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

4.1.1 ปัญหาด้านการศึกษาในโรงเรียน จะกล่าวถึงปัญหาด้าน เป้าหมายของโรงเรียน
ปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังรายละเอียด
ในตารางที่ 7-9

4.1.1.1 ปัญหาด้าน เป้าหมายของโรงเรียน สำหรับปัญหาด้านเป้าหมายของ
โรงเรียนนั้น ได้กล่าวไว้ในตอนสภาพแวดล้อมโรงเรียนแล้วว่า ในการดำเนินงานเพื่อวางแผน
ปฏิบัติการในอันที่จะปรับปรุงการบริหาร และการดำเนินการจัดการในโรงเรียนวัดบางกระพี้
ทางโรงเรียนได้พิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักงานการศึกษาจังหวัด และสำนักงานการศึกษาอำเภอ ฉะนั้นในส่วนที่เป็นปัญหา
ด้าน เป้าหมายของโรงเรียนจึงหมายถึง เป้าหมายในการจัดการประถมศึกษาของชาติด้วย โดยทาง
โรงเรียนรับนโยบายของการประถมศึกษาแห่งชาติมาปฏิบัติ เนื่องจากหลักสูตรประถมศึกษา
พ.ศ. 2521 มีหลักการคือ เพื่อป้องกัน เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต และเพื่อสร้างเอกภาพ

ของชาติ ส่วนจุดหมาย หรือเป้าหมายมี 4 ข้อใหญ่ และ 21 ข้อย่อย ได้แก่ 1. คุณสมบัติที่คองการ
เน้น 7 ข้อ 2. ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต 11 ข้อ 3. ชีวิตที่สงบสุข 6 ข้อ
4. สมาชิกที่ดีของชุมชน 7 ข้อ ผู้วิจัยได้นำจุดหมายของหลักสูตรซึ่งถือ เป้าหมายในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนนั้นเองมาสัมภาษณ์คณะครูและผู้บริหาร โรงเรียนวัดบางกระที่ ว่ามีความคิดเห็นต่อ
เป้าหมายในการจัดการประถมศึกษาในปัจจุบันอย่างไร ดังจะได้เสนอไว้ในตารางที่ 7

4.1.1.2 ปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ได้กล่าวไว้ใน 4.1.1.1

แล้วว่า ทางโรงเรียนได้พิจารณาการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของ สพช.
สพจ. และ สปอ. โดยพิจารณาหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 รวมไปถึง พ.ร.บ.
ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เป็นหลัก ดังนั้นปัญหาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจึงอยู่
ในขอบเขตของโครงสร้างหลักสูตรเป็นหลักอันได้แก่ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้
กลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต กลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ
โดยจะสัมภาษณ์คณะครูของ โรงเรียนวัดบางกระที่ถึงความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.
2521 ว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตรดังกล่าวมีมากเกินไปหรือไม่ ตรงกับความต้องการของนักเรียน
ชาวไทยพวนหรือไม่ รวมไปถึงความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกับสภาพสังคม
ของชาวไทยพวน การทำงานด้านธุรการของครูประจำชั้น การประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน
ตลอดจนวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมของประเพณีชาวไทยพวน เป็นอุปสรรคต่อการสอนของครูหรือไม่
 ฯลฯ ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

อนึ่ง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนถึงความคิดเห็นด้านหลักสูตรและการเรียน
การสอนเช่นกันในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้รับการถ่ายทอดความรู้ไปจากครู เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ถ่ายทอด
ความรู้ไปจากครู เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ถ่ายทอดความรู้ และผู้รับความรู้มีการประสานสอดคล้องกัน
หรือไม่ โดยจะถามถึงเนื้อหาวิชาในหลักสูตรว่าตรงความต้องการของนักเรียนหรือไม่ สามารถ
นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ฯลฯ ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาทางการศึกษา
 ในโรงเรียน ด้านเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนวัดบางกระบือ ตำบลบางกระบือ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ปัญหาการศึกษาในโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ด้าน เป้าหมายของโรงเรียน			
เป้าหมายในการจัดการศึกษาในปัจจุบันยากที่จะปฏิบัติ			
ให้บรรลุเป้าหมายได้	1.97	0.67	ปานกลาง
เป้าหมายในการจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ยังไม่เหมาะสม			
กับ เด็กชาวไทยพวน	1.97	0.67	ปานกลาง
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน			
เนื้อหาวิชามากเกินไป	2.02	0.82	ปานกลาง
เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน			
ชาวไทยพวน	2.02	0.82	ปานกลาง
เนื้อหาบางตอนไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี			
ของชาวไทยพวน	2.02	0.81	ปานกลาง
ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนตาม			
หลักสูตรกับสภาพสังคมของชาวไทยพวน	2.02	0.80	ปานกลาง
การให้ความช่วยเหลือนักเรียนชาวไทยพวนที่เรียน			
ช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี	2.02	0.80	ปานกลาง
การทำสมุครายงานประจำตัวนักเรียน สมุดประจำชั้น			
เมื่อดำเนินการติดตามผลการเรียนตามจุดประสงค์			
แต่ละข้อ	2.02	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัญหาการศึกษาในโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
การประสานงานกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียนของ นักเรียนชาวไทยพวน	2.00	0.63	ปานกลาง
ความเชื่อบางอย่างของชาวไทยพวน เป็นอุปสรรค ต่อการสอนของครู	1.72	0.63	ปานกลาง
การใช้ภาษาพวนของนักเรียนมีส่วนทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	1.60	0.60	ปานกลาง
เรื่องบางอย่างทางโรงเรียนสอนขัดกับที่บ้านสอน	1.60	0.60	ปานกลาง
ผู้ปกครองใช้ให้นักเรียนช่วยทำงานบ้านมากจนกระทั่ง ทำให้เสียการเรียน	1.61	0.61	ปานกลาง
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการศึกษาในโรงเรียนด้านเป้าหมายของโรงเรียน และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารพบว่า

ด้านเป้าหมายของทางโรงเรียน ครูและผู้บริหารได้แสดงความคิดเห็นว่าปัญหาในด้านนี้เป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า เป้าหมายในการจัดการศึกษาในปัจจุบันยากที่จะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ยังไม่เหมาะสมกับเด็กชาวไทยพวน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=197$)

ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยทั่วไปปัญหาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วพบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเท่ากันมี 6 ปัญหากล่าวคือ 1. ปัญหาเนื้อหาวิชามากเกินไป 2. เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนชาวไทยพวน 3. เนื้อหาบางตอนไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน 4. ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกับสภาพสังคมของชาวไทยพวน 5. การให้ความช่วยเหลือนักเรียนชาวไทยพวนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี และ 6. ปัญหาการทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน สมุดประจำชั้น เพื่อดำเนินการติดตามผลการเรียน ตามจุดประสงค์แต่ละข้อ มีค่าเฉลี่ยสูงเท่ากัน ($\bar{X}=2.02$) รองลงมาได้แก่ปัญหาการประสานงานกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนชาวไทยพวน ($\bar{X}=2.00$) ส่วนปัญหาการใช้ภาษาพวนของนักเรียนมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปัญหาเรื่องบางอย่างทางโรงเรียนสอนขัดกับที่บ้านสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.60$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระที่ ตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ปัญหาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
เนื้อหาวิชามากเกินไป	1.63	0.70	ปานกลาง
เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ชาวไทยพวน	1.28	0.45	น้อย
เนื้อหาบางตอนไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี ของชาวไทยพวน	1.43	0.59	น้อย
ความรู้บางอย่างที่ครูถ่ายทอดให้นักเรียน นักเรียน สามารถปฏิบัติได้ดีกว่าครูทำให้นักเรียนไม่เชื่อครู	1.55	0.66	ปานกลาง
เนื้อหาวิชาที่โรงเรียนให้ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	1.59	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการศึกษาในโรงเรียนด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวนพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง มีปัญหาน้อยเพียง 2 ปัญหา แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วพบว่า ปัญหาด้านเนื้อหาวิชามากเกินไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=1.63$) รองลงมาได้แก่ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาที่โรงเรียนให้ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=1.59$) และปัญหาด้านเนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนชาวไทยพวนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.28$)

4.4.1.3 ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากโรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบันทางสังคม มีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมทางสังคมให้แก่นักเรียน ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมอีกสถาบันหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลเช่นเดียวกัน ทั้งสองสถาบันย่อมจะต้องมีความสัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก่อนจากครูและผู้บริหารกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง และนักเรียนกับผู้ปกครอง ถ้าทั้ง 2 สถาบันมีความร่วมมือกัน เป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กัน เข้าใจซึ่งกันและกัน ย่อมจะเป็นแนวทางไปสู่ความสามัคคีปรองดองกัน โดยไม่มีการแบ่งเชื้อชาติ ครูให้ความเป็นกันเอง เอาใจใส่ต่อนักเรียน นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้ความร่วมมือต่อทางโรงเรียน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลจะเกิดขึ้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์บุคคลทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

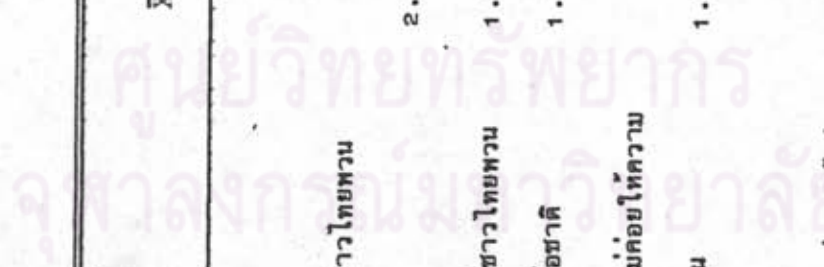
ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามความคิดเห็น
ของครูและผู้บริหารนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนชาวไทยชนวนในตำบลบางกระพี้ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	\bar{X}	S.D.	นักเรียน	\bar{X}	S.D.	ครูและผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ผู้ปกครองนักเรียน
-ครูกับนักเรียน									
ความร่วมมือของนักเรียนในการทำงาน	2.02	0.67	ปานกลาง	1.96	0.67	ปานกลาง			
ที่ครูมอบหมาย									
การให้ความเคารพและ เชื้อพักครู	2.07	0.77	ปานกลาง	1.99	0.68	ปานกลาง			
การเอาใจใส่และ เป็นกันเองของครู									
คือนักเรียน	2.06	0.79	ปานกลาง	1.99	0.68	ปานกลาง			
-ครูกับครู									
ความขัดแย้งในเรื่องส่วนตัวของครู									
ในโรงเรียน	1.99	0.68	ปานกลาง						
ความร่วมมือของครูในโรงเรียน									
กับผู้บริหาร	2.02	0.84	ปานกลาง						

ตารางที่ 9 (ต่อ)

มิติทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	นักเรียน		ครูและผู้บริหาร		ผู้ปกครองนักเรียน	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
-นักเรียนกับนักเรียน						
การคบเพื่อนที่เป็นชาวไทยพวนด้วยกัน	2.15	0.81	ปานกลาง			
การคบเพื่อนที่ไม่ใช่ชาวไทยพวน	1.42	0.72	น้อย			
การแบ่งกลุ่มตามเชื้อชาติ	1.44	0.70	น้อย			
เพื่อที่มีเชื้อชาติอื่นไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน	1.50	0.50	น้อย			
-นักเรียนกับผู้ปกครอง						
ผู้ปกครองต้องทำงานอื่นทำให้ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนแก่นักเรียน	1.58	0.71	ปานกลาง		1.43	0.60
						น้อย

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	นักเรียน		ครูและผู้บริหาร		ผู้ปกครองนักเรียน	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน มากทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่ ในเรื่องการเรียน	1.62	0.71	ปานกลาง		1.44	0.61
การเคารพเชื้อวงศ์สงสอนของ ผู้ปกครอง					1.44	0.61
ครูกับผู้ปกครอง						น้อย
การให้ความช่วยเหลือของผู้ปกครอง กับทางโรงเรียนเมื่อทางโรงเรียน ขอรับ			2.02	0.84	ปานกลาง	0.62
การมาพบครูของผู้ปกครองเมื่อ เด็กมีปัญหาในเรื่องการเรียน			2.02	0.84	ปานกลาง	น้อย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

นิตยาคำความสัมพันธ ระหว่างบุคคล	นักเรียน		ครูและผู้บริหาร		ผู้ปกครองนักเรียน	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การช่วยวางแผนหรือสนับสนุน การจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม ในเรื่องการเรียนการสอนใน โรงเรียนของผู้ปกครอง			2.02	0.84	ปานกลาง	
ผู้ปกครองและครูมีเรื่องขัดแย้งกัน			1.44	0.59	น้อย	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 วิทยาลัยพยาบาล

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียน หอสมุดได้ดังนี้

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความคิดเห็นว่าปัญหาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของนักเรียน ถ้าพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า การให้ความเคารพและ เชื้อหังครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.07$) รองลงมาได้แก่ การเอาใจใส่และ เป็นกันเองของครูต่อนักเรียน ($\bar{X}=2.06$) และความร่วมมือของนักเรียนในการงานที่ครูมอบหมายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.02$) ในด้านความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในด้านเดียวกันนี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ เท่ากัน 2 หัวข้อ คือ การให้ความเคารพและ เชื้อหังครู กับการเอาใจใส่และ เป็นกันเองของครูต่อนักเรียน ($\bar{X}=1.99$) ส่วนความร่วมมือของนักเรียนในการงานที่ครูมอบหมายมีค่าเฉลี่ยรองลงไป ($\bar{X}=1.96$)

ในด้านความสัมพันธ์ของครูกับครู คณะครูและผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นว่าปัญหาในด้านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง ถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าความร่วมมือในเรื่องส่วนตัวของครูในโรงเรียน ($\bar{X}=1.99$)

ส่วนความสัมพันธ์ของนักเรียนกับนักเรียนพบว่า ปัญหาในด้านนี้มีน้อย แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า การคบเพื่อนที่เป็นชาวไทยพวนด้วยกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.15$) รองลงมาได้แก่ ปัญหาที่ว่าเพื่อนที่มีเชื้อชาติอื่นไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน ($\bar{X}=1.50$) และการคบเพื่อนที่ไม่ใช่ชาวไทยพวนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.42$)

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองนั้น ในความคิดเห็นของนักเรียน เห็นว่าปัญหาในเรื่องนี้มีในระดับปานกลาง ส่วนผู้ปกครองนักเรียน เห็นว่าปัญหาในด้านนี้มีน้อย ซึ่งถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยรายชื่อพบว่า ตามความคิดเห็นของนักเรียนปัญหาที่ว่า นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านมากทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=1.62$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองต้องทำงานอื่นทำให้ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนแก่นักเรียน ($\bar{X}=1.58$) ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ปกครองและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.43$) ส่วนปัญหาการเคารพ เชื้อหังคำสั่งสอนของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=1.44$) อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองก็ยังคงมีความ เห็นว่าปัญหาในด้านนี้มีน้อย

ส่วนปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนั้น ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เห็นว่าปัญหาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ผู้ปกครองเห็นว่ามียุทธยาน้อย 2 ปัญหา และปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง 1 ปัญหา กล่าวคือ ในความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เห็นว่า ปัญหา ดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=2.02$) ส่วนผู้ปกครอง เห็นว่า ปัญหาการให้ความช่วยเหลือของผู้ปกครองกับทางโรงเรียน เมื่อทางโรงเรียนขอเรื่อง ($\bar{X}=1.57$) รองลงมาได้แก่ การมาพบครูของผู้ปกครอง เมื่อเด็กมีปัญหาในเรื่องการเรียน ($\bar{X}=1.50$) ส่วนผู้ปกครองและครูมี เรื่องขัดแย้งกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.44$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1.3 ความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

สำหรับความต้องการการศึกษาในโรงเรียน ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดของ คูม (Coombs)²⁷ ซึ่งได้กล่าวถึงความต้องการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของปัจเจกชนไว้ดังนี้คือ

1. ความต้องการในด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน และเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น การเรียนรู้นักเรียน การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีความเข้าใจอย่างง่าย ๆ ในเรื่องทางวิทยาศาสตร์ และภาวะแวดล้อมรอบตัวตนเอง เป็นต้น
2. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น ความรู้พื้นฐาน ทักษะ และทัศนคติพื้นฐานซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เริ่มให้วิชาสุขอนามัย โภชนาการ การจัดบ้าน การเลี้ยงและดูแลเด็ก การซ่อมแซมบ้านให้น่าอยู่ การวางแผนครอบครัว เป็นต้น
3. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงชุมชนที่ตนเองอาศัย เช่น ความรู้เกี่ยวกับสถาบันการปกครองของท้องถิ่น และของประเทศ รวมทั้งขบวนการต่าง ๆ ของการดำเนินการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สหกรณ์ และโครงการพัฒนาชุมชน เป็นต้น
4. ความต้องการในการศึกษาด้านอาชีพ เช่น ความรู้ และทักษะ เฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีพ เป็นต้น

ในการกล่าวถึงความต้องการการศึกษาในโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวไทยพวน ในคำบรรยายครั้งที่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทั้ง 4 ของคูลัมบ์มาประกอบกับการศึกษาสภาพแวดล้อมชุมชนและสภาพแวดล้อมโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะทราบความต้องการการศึกษาในโรงเรียน และความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน (รายละเอียดคอนคอป) สำหรับความต้องการการศึกษาในโรงเรียนที่จะกล่าวถึงในตอนนี้ มีรายละเอียดดังนี้

²⁷Philip H. Coombs and Manzoor Ahmed, Attacking Rural Poverty: How Non Formal Education Can Help (Baltimore: The John Hopkins University Press, 1974), p.15.

ความต้องการด้านเนื้อหาวิชา เนื่องจากเนื้อหาวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน วัดบางกระที่ ได้ดำเนินการตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ซึ่งถ้าพิจารณาตามโครงสร้างของหลักสูตรจะพบว่าได้จัดหมวดหมู่ประสมการเป็นกลุ่มวิชา 4 กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ

เนื่องจากหลักสูตรนี้ต้องการให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัย การจัดการเรียนการสอนจึงได้เน้นให้นักเรียนได้เรียนด้วยการปฏิบัติจริง ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ลงมือแก้ปัญหาและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง²⁸ . ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า การจัดการเรียนการสอนของคณะครูในโรงเรียนวัดบางกระที่นั้นตรงกับความต้องการของนักเรียนชั้น ป.6 หรือไม่ ในฐานะที่นักเรียนดังกล่าวเป็นชาวไทยพวน นักเรียนมีความต้องการให้ทางโรงเรียนสอน เน้นในแต่ละกลุ่มวิชาที่จะไปสัมพันธ์กับวัฒนธรรมชาวไทยพวนหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อว่าทางโรงเรียนอาจจะได้มีการประชุมกลุ่มโรงเรียน หรือเสนอทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมี่ ไปจนถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในการที่จะปรับหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นในโอกาสต่อไป ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 10 ต่อไป

ความต้องการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในด้านนี้สืบเนื่องมาจากความต้องการด้านเนื้อหาวิชา เมื่อนักเรียนมีความต้องการด้านเนื้อหาวิชาอย่างใดแล้ว ผู้สอนจะใช้วิธีสอนอย่างไรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งวิธีการสอนนั้นมีหลายวิธี ครูผู้สอนมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณานำมาใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนถึงวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนใช้วิธีใดมากที่สุด เพื่อจะได้สอดคล้องกับความต้องการ อันจะเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 11 ดังนี้คือ

²⁸ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือการอบรมวิทยากรในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรสศึกษาการพิมพ์, ม.ป.ป.)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการ
การศึกษาในโรงเรียน ด้านเนื้อหาวิชาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ความต้องการด้านเนื้อหาวิชา	\bar{X}	S.D.	ปานกลาง
กลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่ต้องการให้โรงเรียนเน้น			
กลุ่มวิชาทักษะ (ภาษาไทย)			
คำในภาษาพวน	1.63	0.78	ปานกลาง
การละเล่นต่าง ๆ เช่น หมอลำพวน	1.55	0.73	ปานกลาง
บั้งไฟ	1.59	0.76	ปานกลาง
เล็งกลอง	1.60	0.76	ปานกลาง
นางด้ง	1.58	0.77	ปานกลาง
นางกวัก	1.59	0.76	ปานกลาง
หม่าเขี้ยว	1.56	0.74	ปานกลาง
กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต			
ประวัติความเป็นมาของชาวไทยพวน	1.67	0.70	ปานกลาง
อาชีพและ เศรษฐกิจของชาวไทยพวน	1.77	0.72	ปานกลาง
พืชเศรษฐกิจที่สำคัญในท้องถิ่น	1.76	0.78	ปานกลาง
หัตถกรรมและอุตสาหกรรม ในท้องถิ่น	1.76	0.78	ปานกลาง
โรคติดต่อที่ เป็นกันมาก ในท้องถิ่น	1.78	0.78	ปานกลาง
สัตว์เลี้ยงต่าง ๆ	1.86	0.78	ปานกลาง
อื่น ๆ	-	-	-
กลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย			
ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทยพวน เช่น			
ประเพณีกำฟ้า	1.89	0.79	ปานกลาง
ประเพณีใส่กระจาด	1.94	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความต้องการด้าน เนื้อหาวิชา	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ประเพณีทวนซ้ำทฤษฎี	1.90	0.78	ปานกลาง
อื่น ๆ	-	-	-
กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ			
การประดิษฐ์ด้วยเศษวัสดุในท้องถิ่น	1.94	0.77	ปานกลาง
การสานด้วยวัสดุในท้องถิ่น	1.92	0.78	ปานกลาง
การทำนา	1.92	0.79	ปานกลาง
การทำสวน	1.97	0.80	ปานกลาง
การทำไร่	1.98	0.81	ปานกลาง
การเลี้ยงสัตว์	1.97	0.80	ปานกลาง
งานช่าง	1.96	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน เรื่องความต้องการการศึกษาในโรงเรียนด้าน เนื้อหาวิชา พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีความต้องการด้าน เนื้อหาวิชาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ความต้องการด้าน เนื้อหาวิชาในกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องการทำไร่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 1.98$) รองลงมาในกลุ่มวิชาเดียวกันคือ การทำสวนและการเลี้ยงสัตว์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 1.97$) ส่วนความต้องการด้าน เนื้อหาวิชาในกลุ่มวิชาทักษะ (ภาษาไทย) เรื่อง การละเล่นหมอลำพวน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.55$)

กล่าวโดยสรุปถึงปัญหาและความต้องการการศึกษาในโรงเรียนคือ สำหรับปัญหาการศึกษาในโรงเรียนนั้นได้กล่าวถึง ปัญหาด้านเนื้อหาของโรงเรียน ปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลส่วนใหญ่เป็นปัญหาน้อยและปานกลาง กล่าวปัญหาน้อยหมายถึง สิ่งที่ผู้วิจัยถามโดยคาดว่าจะ เป็นปัญหาสำหรับชาวไทยพวน แต่เมื่อได้สัมภาษณ์พบว่า มีปัญหาน้อย ซึ่งแทบจะไม่มีเลย ผู้ให้คำสัมภาษณ์เห็นว่า ปัญหาดังกล่าวแทบจะไม่เป็นปัญหาสำหรับเขาเหล่านั้น เช่นปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่ว่าการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครองมีปัญหาน้อย เพราะผู้ปกครองเห็นว่า ลูกหลานของตนส่วนใหญ่เชื่อฟัง คำสั่งสอนเป็นอย่างดี ปัญหาด้านนี้จึงมีน้อย ส่วนปัญหাপานกลางนั้น ผู้ให้คำสัมภาษณ์เห็นว่า เป็นปัญหาสำหรับเขาเพียงปานกลาง ซึ่งมีได้เป็นอุปสรรคต่อผู้ให้คำสัมภาษณ์แค่บางครั้งใด เช่น ปัญหาการศึกษาในโรงเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนทุกข้อ เป็นปัญหาในระดับปานกลาง แสดงว่าปัญหาดังกล่าวมีบ้างแต่มีได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนมากนัก ส่วนความต้องการการศึกษาในโรงเรียนพบว่า นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนเน้นในกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือกลุ่มทักษะเรื่องภาษาพวน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยเรื่องประเพณีใส่กระจาด และประเพณีกำฟ้า และกลุ่มงานพื้นฐานอาชีพเรื่องการทำไร่ หนึ่งในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้ครูสอนโดยใช้วิธีลงมือปฏิบัติจริง รองลงมาคือการเล่น เกมและร้องเพลงประกอบ ไม่ต้องการให้มีการจดตามคำบอกบ่อยมากนัก

4.2 ปัญหาและความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน จากคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กล่าว การศึกษานอกโรงเรียน หมายถึงการศึกษาหรือการเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการและประสบการณ์ชีวิตอย่างแท้จริง เช่น ได้รับการอบรมสั่งสอนจากบิดาหรือมารดา หรือจากสถาบันสังคมอื่น ๆ ฉะนั้นในการกล่าวถึงปัญหาและความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน จะกล่าวถึงอุปสรรคที่มีต่อการศึกษานักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระที่ มี 2529 ได้รับการอบรมสั่งสอนจากบิดาหรือมารดา หรือจากสถาบันสังคมอื่น ๆ พร้อมกันนั้นในด้านความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนผู้วิจัยจะกล่าวถึง สภาพที่บุคคลในชุมชนประสงค์จะให้นักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวนในโรงเรียนวัดบางกระที่เป็นโมโนอานาคต โดยจะศึกษาว่า ต้องการได้รับความรู้จากสถาบันครอบครัว สถาบันสื่อมวลชนและเสนาบดีหาสนาอย่างไรบ้าง เพื่อการวางแผน และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นอีกประการหนึ่งด้วย โดยจะแยกกล่าวเป็น 2 หัวข้อคือ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการศึกษา
ในโรงเรียนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6
ชาวไทยพวน ในโรงเรียนวัดบางกระที่ ต.บางกระที่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี

ความต้องการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
วิธีการสอนของครูตามความต้องการของนักเรียน			
การจดถามคำบอก	1.93	0.57	ปานกลาง
การอธิบายคนเดียว	2.01	0.55	ปานกลาง
วิธีสอนแบบถาม-ตอบ	2.00	0.56	ปานกลาง
วิธีลงมือปฏิบัติจริง	2.09	0.61	ปานกลาง
การค้นคว้าด้วยตนเอง	2.07	0.63	ปานกลาง
การเล่น เกมและร้องเพลงประกอบ	2.08	0.61	ปานกลาง
การใช้อุปกรณ์การสอน	2.08	0.62	ปานกลาง
การพาไปทัศนศึกษา	2.06	0.64	ปานกลาง
การเชิญบุคคลภายนอกมาสอน	2.02	0.66	ปานกลาง
อื่น ๆ	-	-	-

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นป.6 ชาวไทยพวนใน
เรื่องความต้องการการศึกษาในโรงเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความต้องการ
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า วิธีสอนแบบลงมือปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.09$)
รองลงมาคือ วิธีสอนแบบเล่น เกมและร้องเพลงประกอบ ($\bar{X} = 2.08$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
วิธีสอนแบบใช้อุปกรณ์การสอน ส่วนวิธีสอนแบบจดถามคำบอกมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.93$)

4.2.1 ปัญหาการศึกษาออกโรงเรียน

4.2.2 ความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

4.2.1 ปัญหาการศึกษาออกโรงเรียน ปัญหาการศึกษาออกโรงเรียนที่จะกล่าวในตอนนี้

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์บุคคลผู้เกี่ยวข้องได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและพระสงฆ์ ถึงปัญหาของสถาบันครอบครัว ปัญหาของสถาบันศาสนา และปัญหาของสถาบันสื่อมวลชน โดยจะกล่าวถึงอุปสรรคที่มีต่อการศึกษานักเรียนชั้น ป.6 รวมถึงอุปสรรคของผู้ให้การศึกษาจากสถาบันดังกล่าว โดยผู้ปกครองนักเรียนจะเป็นผู้ให้ความคิดเห็นต่อปัญหาของสถาบันครอบครัว พระสงฆ์จะเป็นผู้ให้ความคิดเห็นต่อปัญหาของสถาบันศาสนาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนชั้น ป.6 โรงเรียนวัดบางกระพี้ ส่วนสถาบันสื่อมวลชน เป็นการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเอง ต่อปัญหาที่ได้รับจากสถาบันสื่อมวลชน ผลการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวพบว่า

สถาบันครอบครัว สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมหน่วยแรกที่ทำให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมขึ้น เด็กสร้างประสบการณ์ทางสังคมจากครอบครัวขึ้นทีละน้อย ไม่มีสถาบันใดมีบทบาทสำคัญไปกว่าครอบครัวในการที่จะอบรมบ่มนิสัยของครอบครัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ซึ่งบางครั้งก็มีการขัดแย้งกัน บางครั้งก็มีการร่วมมือกัน ในการกล่าวถึงปัญหาของสถาบันครอบครัว เพื่อจะศึกษาว่าในการอบรมบ่มนิสัยสมาชิกของครอบครัวนั้น มีส่วนไหนที่มีการขัดแย้งกันบ้าง หรือมีปัญหอะไรบ้างเพื่อที่จะหาทางแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.6 โรงเรียนวัดบางกระพี้ และผู้ปกครองนักเรียนดังกล่าว ดังรายละเอียดในตารางที่

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการศึกษา
นอกโรงเรียน ด้านปัญหาของสถาบันครอบครัว ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน
ในโรงเรียนวัดบางกระหี่ ต.บางกระหี่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี

ปัญหาของสถาบันครอบครัว	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ผู้ปกครองนักเรียนอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างเข้มงวดมาก	2.14	0.78	ปานกลาง
ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีเวลาสั่งสอนหรือใกล้ชิดกับนักเรียน เนื่องจากมีภารกิจมากมาย	2.13	0.77	ปานกลาง
นักเรียนต้องช่วยเหลืองานบ้านมากจึงเป็นเหตุให้ไม่ค่อยมีเวลาเข้าไปร่วมกิจกรรมที่ให้ความรู้ของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน	2.10	0.76	ปานกลาง
ผู้ปกครองนักเรียนตั้งความหวังใน เรื่องการศึกษาของนักเรียนไว้สูงเกินไปยากที่จะปฏิบัติได้ ทำให้นักเรียนเกิดความไม่สบายใจ	2.10	0.77	ปานกลาง
การประพฤติดนของผู้ปกครองไม่เหมือนกับที่สอนให้นักเรียนปฏิบัติ อื่น ๆ (ระบุ)	2.09	0.76	ปานกลาง
	-	-	-

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวน
ในโรงเรียนวัดบางกระหี่ ทอสรุปได้ว่า

ส่วนใหญ่ผู้เรียนมีความเห็นว่า ปัญหาจากสถาบันครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ปัญหาที่ผู้ปกครองนักเรียนอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างเข้มงวดมาก มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด ($\bar{X} = 2.14$) รองลงมาได้แก่ปัญหาผู้ปกครองนักเรียนไม่มีเวลาสั่งสอนหรือใกล้ชิดกับนักเรียน
เนื่องจากมีภารกิจมากมาย ($\bar{X} = 2.13$) ส่วนการประพฤติดนของผู้ปกครองไม่เหมือนกันที่สอน
ให้นักเรียนปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.09$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการศึกษา
นอกโรงเรียนด้านปัญหาจากสถาบันครอบครัว ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
ชั้นป.6 ชาวไทยพวน โรงเรียนวัดคางกระที่ ค.บางกระที่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี

ปัญหาจากสถาบันครอบครัว	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ความคิดเห็นของท่านกับบุตรหลานที่ไม่ตรงกันคือ			
ความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน	2.29	0.72	ปานกลาง
ความเชื่อเกี่ยวกับภูตผีปีศาจและ เทพยดา	2.21	0.75	ปานกลาง
ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์	2.20	0.73	ปานกลาง
ความเชื่อเกี่ยวกับนรก สวรรค์ ผลแห่งกรรม	2.14	0.76	ปานกลาง
บุตรหลานของท่านไม่ค่อยปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนบางอย่าง ของท่าน	2.14	0.74	ปานกลาง
บางสิ่งที่ครูสอนขัดกับสิ่งที่ทางบ้านสอน ทำให้บุตรหลานไม่ เชื่อท่าน	2.09	0.75	ปานกลาง
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการศึกษานอกโรงเรียนด้านปัญหาจากสถาบัน
ครอบครัว ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นป.6 พอสรุปผลได้ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง หมายความว่า
ไม่เป็นปัญหามากนัก แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ปัญหาความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันกับบุตรหลาน
ในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับความฝันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.29$) รองลงมาได้แก่ ปัญหาความ
คิดเห็นที่ไม่ตรงกันกับบุตรหลานในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับภูตผีปีศาจและ เทพยดา ($\bar{X} = 2.21$)
ส่วนปัญหาบางสิ่งที่ครูสอนขัดกับทางบ้านสอนทำให้บุตรหลานไม่เชื่อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.09$)

สถาบันศาสนา ศาสนาถือว่า มีบทบาทสำคัญในการสั่งสอนให้เยาวชนประพฤติดี ประพฤติชอบอยู่ในศีลในธรรม เมื่อเติบโตขึ้นก็เป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมได้ พระสงฆ์ถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการดำรงรักษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในประเทศไทยพระสงฆ์ได้รับความเคารพนับถือด้วยศรัทธา ประชาชนถือว่าพระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านจิตใจและสติปัญญา ทั้งนี้ต้องหมายถึงว่า พระสงฆ์ที่ทำการเผยแผ่ธรรมให้แก่ประชาชนได้คตินั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง มีความเข้าใจธรรมเป็นอย่างดี หรือไม่ก็เป็นผู้ที่สนใจศึกษาธรรมเป็นพิเศษในการสัมภาษณ์พระสงฆ์ในคำบรรยายกระทู้ เพื่อจะศึกษาว่าในการเผยแผ่ธรรมให้แก่ประชาชนในคำบรรยายกระทู้มีปัญหาและอุปสรรคอันใดบ้าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการศึกษา นอกโรงเรียน ด้านปัญหาของสถาบันศาสนา ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ใน คำบรรยายกระทู้ อำเภอบ้านหมี่ จ.ลพบุรี

ปัญหาของสถาบันศาสนา	\bar{X}	S.D.	แปลความ
พระสงฆ์มีความรู้ทาง เทคนิคการสอนและจิตวิทยา			
การเรียนรู้ไม่มากพอที่จะสอนให้ได้สมบูรณ์	2.00	0.57	ปานกลาง
พระสงฆ์ต้องปฏิบัติศาสนกิจและมีภาระ เกี่ยวกับงานของ			
วัดจึงไม่มี เวลาพอที่จะมาสอน			
นักเรียนได้	1.60	0.54	ปานกลาง
เด็กนักเรียนคิดว่า เรื่องต่าง ๆ ที่พระสงฆ์สอน เป็น			
เรื่องที่น่าเบื่อ	1.80	0.44	ปานกลาง
พระสงฆ์ต้องปฏิบัติศาสนากิจและมีภาระ เกี่ยวกับงาน			
ของวัดจึงไม่มี เวลาพอที่จะให้ความร่วมมือในการส่งเสริม			
และรักษาวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น	2.00	0.57	ปานกลาง
นักเรียน เข้าวัด เป็นจำนวนน้อย	2.33	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการศึกษาของโรงเรียนด้านปัญหาของ
สถาบันศาสนา ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ในตำบลบางกระพี้ อ.บ้านหมี่ พอสรุปได้ว่า

พระสงฆ์ในตำบลบางกระพี้เห็นว่า ไม่มีปัญหามากนักในการเผยแพร่ธรรมะ แต่เมื่อ
พิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ปัญหาเรื่องที่ว่านักเรียนเข้าวัดเป็นจำนวนน้อย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.33$)
รองลงมาคือ ปัญหาพระสงฆ์มีความรู้ทางเทคนิคการสอนและจิตวิทยาการเรียนรู้น้อยไม่มากพอที่จะ
สอนให้ได้สมบูรณ์ ($\bar{X} = 2.00$) ซึ่งเท่ากับปัญหาพระสงฆ์ต้องปฏิบัติศาสนกิจและมีภาระ เกี่ยว
กับงานของวัดจึงไม่มีเวลาพอที่จะให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีของ
ท้องถิ่น ปัญหาต่อไปคือ พระสงฆ์เห็นว่า เด็กนักเรียนคิดว่าเรื่องต่าง ๆ ที่พระสงฆ์สอนเป็นเรื่อง
ที่น่าเบื่อ ($\bar{X} = 1.83$) ส่วนปัญหาพระสงฆ์ต้องปฏิบัติศาสนกิจและมีภาระเกี่ยวกับงานของวัด
จึงไม่มีเวลาพอที่จะมาสอนนักเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.60$)

ศูนย์วิทยพัธพากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันสื่อมวลชน ปัจจุบันการได้รับการศึกษาโดยสื่อมวลชนนั้น นับวันจะมีบทบาทที่สำคัญเพิ่มขึ้น เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้คนหรือบุคคลได้รับความรู้เพิ่มเติม จากความรู้เดิมที่มีอยู่ตามแนวทางที่มุ่งปรารถนาจะรู้จากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ฯลฯ สื่อมวลชนดังกล่าวมีบทบาทในการศึกษา เนื่องจากระบบการสื่อสารมวลชนมีหน้าที่ให้ความรู้ ความบันเทิง ข่าวสารแก่ผู้รับสารไม่ว่าผู้นั้นจะประสบปัญหาไม่อาจศึกษาได้จากโรงเรียนโดยตรง หรือจะเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับโรงเรียนก็ตาม ก็สามารถใช้อสื่อมวลชนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของคนได้สะดวกกว่าวิธีอื่น ๆ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวนในโรงเรียนวัดบางกระพี้ ในฐานะเป็นผู้รับสารจากสื่อมวลชนเพื่อจะได้เสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป พบว่าปัญหาที่มีมากที่สุดคือ ของนักเรียนไม่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ ประจำหมู่บ้าน รองลงมาคือ การรับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ เป็นไปอย่างล่าช้า และการรับข่าวสารประเภทวิทยุและโทรทัศน์ไม่ชัดเจนและรับได้เพียงไม่กี่สถานี

สำหรับปัญหาแรกนั้นเนื่องจากในขณะนี้นักเรียนให้คำสัมภาษณ์เป็นช่วงเดือน มีนาคม 2529 ในตำบลบางกระพี้ยังไม่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน หลังจากนั้นในเดือน เมษายน 2529 มีนิสิตอาสาสมัครจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มาร่วมมือกันช่วยกันสร้างที่อ่านหนังสือพิมพ์ดังกล่าว โดยความอนุเคราะห์จากกำนันละมูล และนางสมบุรณ์ บึงศักดิ์ศรี ในการให้ที่พักและเลี้ยงอาหารแก่นิสิตอาสาสมัครเหล่านั้น บัดนี้ปัญหานี้จึงหมดไป ..หมู่บ้านบางกระพี้ ได้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านตั้งอยู่ในบริเวณวัดบางกระพี้ใหญ่ ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่ในศูนย์กลางหมู่บ้าน บริเวณใกล้เคียง ๆ มีร้านอาหาร ร้ายขายของจิปาถะ และบริเวณลานวัด กว้างขวาง ในตอนเย็น ๆ เด็กในละแวกนั้นจะมาพักผ่อน ร้องเล่นกันและผู้ใหญ่ได้ใช้เวลามาอ่านหนังสือพิมพ์ที่นั่น

สรุปปัญหาการศึกษาออกโรงเรียนจากสถาบันต่าง ๆ กล่าวคือ สถาบันครอบครัว ความความคิดเห็นของนักเรียน เห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างเข้มงวดมาก ขณะที่ผู้ปกครองเห็นว่าคุณค่าความคิดเห็นของผู้ปกครองกับบุตรหลานไม่ตรงกันในเรื่องความฝัน ส่วนปัญหาของสถาบันศาสนาตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ เห็นว่าปัจจุบันนักเรียนเข้าวัดเป็นจำนวนน้อย สำหรับปัญหาจากสถาบันสื่อมวลชนตามความคิดเห็นของนักเรียน เห็นว่าในชุมชนของนักเรียนไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

4.๑.๕ ความต้องการการศึกษาออกโรงเรียน ในด้านความต้องการการศึกษาออกโรงเรียน ผู้วิจัยศึกษาถึงสภาพที่บุคคลในตำบลบางกระพี้อาจจะ เป็นพ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูและผู้บริหารฯ ประสงค์จะให้นักเรียน ชั้น ป.6 ชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ เป็นไปในอนาคต

โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อจะได้ทราบว่ามีความต้องการการศึกษา นอกโรงเรียนด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อว่าผู้เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่ในการวางแผนการศึกษาในระดับ จังหวัด หรืออำเภอก็ตามจะได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยจะ กล่าวถึงความต้องการทางด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต ความต้องการด้านอาชีพ และความต้องการ ด้านการรักษาวัฒนธรรมและประเพณี

ความต้องการด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต ในด้านความต้องการด้านการ ปรับปรุงคุณภาพชีวิต พิจารณาจากความหมายของคุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ของ บุคคลในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิด และจิตใจ²⁹ การสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนในตำบลบางกระพี้ จะครอบคลุมในด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม เช่น เรื่องการรักษา สุขภาพอนามัยการกินอาหารให้มีประโยชน์ การรักษาความปลอดภัย การติดตามข่าวสารบ้านเมือง ฯลฯ ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ความต้องการด้านอาชีพ จากการศึกษาพบว่าการประถมศึกษาที่มีต่อสังคม ตามที่คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ได้วางแผนปฏิบัติไว้ว่า การศึกษาควรจัด เพื่อ พัฒนาบุคคล เพื่อท้องถิ่น และเพื่อชาติ สำหรับในส่วนที่ช่วยพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับอาชีพ มีอยู่ข้อหนึ่ง ว่า "ให้สามารถค้นพบความหวังในท้องถิ่น และนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงการประกอบอาชีพ และเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น"³⁰ ฉะนั้นในการสัมภาษณ์นักเรียนในด้านความต้องการ ด้านอาชีพ จึงสัมภาษณ์ในรุ่นที่จะนำมาพัฒนาท้องถิ่น อันได้แก่ ชุมชนชาวไทยพวนในตำบลบางกระพี้ ซึ่งจะถามเกี่ยวกับอาชีพการทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ งานช่าง การค้าขาย งานอุตสาหกรรมในครัวเรือน และงานเสริมสวย/ตัดเย็บเสื้อผ้า โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ ทั้งนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความต้องการด้านอาชีพด้านใดบ้าง ในขณะเดียวกันผู้วิจัยใคร่จะทราบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการ เช่นนั้นหรือไม่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

²⁹นิพนธ์ คันธเสวี, "คุณภาพชีวิต" ใน การศึกษาและวัฒนธรรม ประมวลบทความ ทางวิชาการ (กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชน จำกัด, 2526), หน้า 88

³⁰มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 1-5 (กทม.: ฝ่ายการพิมพ์สำนักเทคโนโลยีการศึกษา, 2528), หน้า 27.

ความต้องการด้านการรักษาวัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยพวน

สืบเนื่องจากบทบาทของการประถมศึกษาที่มีต่อสังคม ตามที่กล่าวไว้ในด้านอาชีพ มาแล้ว สำหรับในส่วน เกี่ยวข้องกับการรักษาวัฒนธรรมได้กล่าวไว้ว่า "ให้สามารถรักษา ถ่ายทอด และปรับปรุงขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับความจำเป็นของกาลสมัย"³¹ ซึ่งการสัมภาษณ์ในส่วนนี้เช่นเดียวกับด้านอาชีพคือถามทั้งนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยผู้วิจัยเลือกถามเฉพาะส่วนสำคัญของวัฒนธรรมชาวไทยพวน ได้แก่ ภาษาพวน ประเพณีกำฟ้า ประเพณีไล่กระเจาค และความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ เพื่อที่ว่าจะได้ทราบว่าทั้งนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนมีความต้องการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวนในเรื่องใด ถ้านอกเหนือจากที่สัมภาษณ์ให้ระบุเพิ่มเติมได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³¹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา, หน้า 27.

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการการศึกษา
นอกโรงเรียน ด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต ด้านอาชีพ และด้านการรักษา
วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป. 6
ชาวไทยพวน และผู้ปกครองนักเรียน ในตำบลบางกระที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัด
ลพบุรี

ความต้องการการศึกษาปรับปรุงคุณภาพชีวิต	\bar{X}	นักเรียน S.D.	ผู้ปกครองนักเรียน S.D.	แปลความ	แปลความ
--	-----------	------------------	---------------------------	---------	---------

ความต้องการด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต

ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัย	2.04	0.76	ปานกลาง	2.52	0.64	มาก
ความรู้ด้านการกินอาหารให้มีประโยชน์	2.05	0.76	ปานกลาง	2.39	0.69	ปานกลาง
ความรู้ด้านการดูแลและเลี้ยงดูเด็ก	2.06	0.74	ปานกลาง	2.28	0.71	ปานกลาง
ความรู้ด้านการวางแผนครอบครัว	2.05	0.74	ปานกลาง	2.17	0.73	ปานกลาง
ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย	2.07	0.74	ปานกลาง	2.09	0.74	ปานกลาง
ความรู้ด้านการติดตามข่าวสารบ้านเมือง	2.06	0.75	ปานกลาง	2.05	0.73	ปานกลาง
ความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิต	2.05	0.74	ปานกลาง	2.05	0.73	ปานกลาง
ความรู้ด้านการพัฒนารักษาสถาปัตยกรรม	2.05	0.74	ปานกลาง	2.00	0.75	ปานกลาง
ความรู้ด้านการดูแลรักษาซ่อมแซมบ้าน	2.05	0.74	ปานกลาง	2.00	0.76	ปานกลาง
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-	-	-	-

ความต้องการด้านอาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับการทำนา	2.05	0.74	ปานกลาง	2.09	0.74	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับการทำไร่	2.05	0.74	ปานกลาง	2.05	0.73	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับการทำสวน	2.04	0.75	ปานกลาง	2.04	0.75	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์	2.03	0.76	ปานกลาง	2.00	0.76	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับงานช่าง	2.01	0.76	ปานกลาง	2.09	0.74	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับการค้าขาย	2.00	0.76	ปานกลาง	2.05	0.73	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับงานอุตสาหกรรมในครัวเรือน	1.99	0.77	ปานกลาง	2.00	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ความต้องการการศึกษาปรับปรุงคุณภาพชีวิต	นักเรียน			ผู้ปกครองนักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ความรู้เกี่ยวกับงานอุตสาหกรรมในครัวเรือน	1.99	0.77	ปานกลาง	1.96	0.74	ปานกลาง
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
ความต้องการด้านการรักษาวัฒนธรรมประเพณี						
ของชาวไทยพวน						
ภาษาพวน	2.00	0.76	ปานกลาง	1.97	0.75	ปานกลาง
ประเพณีกำฟ้า	2.00	0.76	ปานกลาง	1.98	0.75	ปานกลาง
ประเพณีใส่กระจาด	2.00	0.76	ปานกลาง	2.00	0.75	ปานกลาง
ความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ	1.99	0.76	ปานกลาง	1.97	0.76	ปานกลาง
อื่น ๆ (ระบุ)...สงกรานต์/สารทพวน	-	-	-	1.98	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต ด้านความต้องการด้านอาชีพ และด้านความต้องการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.6 ชาวไทยพวนและผู้ปกครองนักเรียนในตำบลบางกระพี้พอสรุปได้ว่า

ด้านความต้องการทางการปรับปรุงคุณภาพชีวิต

ตามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความต้องการในระดับนี้ ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า ความต้องการมีความรู้ด้านการดูแลและเลี้ยงดูเด็ก ($\bar{X}=2.06$) ซึ่งเท่ากับความรู้ด้านการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ส่วนความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.04$)

ในด้านความคิดเห็นของผู้ปกครองพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีความต้องการในระดับปานกลาง มีความต้องการในระดับมากเพียง 1 ข้อ คือต้องการให้บุตรหลานมีความรู้ด้านรักษาสุขภาพอนามัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.52$) ซึ่งตรงกันข้ามกับความต้องการรองลงมาของผู้ปกครองนักเรียนคือ ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้ด้านการกินอาหารให้มีประโยชน์ ($\bar{X}=2.39$) สำหรับความรู้ด้านการรักษา

สมบัติส่วนรวม และความรู้ด้านการดูแลรักษาซ่อมแซมบ้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเท่ากัน ($\bar{X}=2.00$)

ด้านความต้องการด้านอาชีพ

ในความคิดเห็นของนักเรียนพบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า นักเรียนมีความต้องการมีความรู้ในเรื่องการทำนา และการทำไร่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและเท่ากัน ($\bar{X}=2.05$) รองลงมาได้แก่เรื่องการทำสวน ($\bar{X}=2.04$) ส่วนความรู้เกี่ยวกับงานอุตสาหกรรมในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.99$) ซึ่งเท่ากับความรู้เกี่ยวกับงานเสริมสวย/ตัดเย็บเสื้อผ้า

สำหรับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานมีความรู้ด้านการทำนาซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.09$) และเท่ากับความต้องการด้านความรู้เรื่องเกี่ยวกับงานช่าง รองลงมาได้แก่ความรู้เรื่องการทำไร่ ($\bar{X}=2.05$) ซึ่งเท่ากับความรู้ด้านการค้าขาย ส่วนความรู้เกี่ยวกับงานเสริมสวย/ตัดเย็บเสื้อผ้า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.96$)

ด้านความต้องการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน

ในด้านความคิดเห็นของนักเรียน ส่วนใหญ่มีความต้องการในด้านนี้ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความต้องการที่จะรักษาภาษาพวน ประเพณีกำฟ้าและประเพณีใส่กระจาด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเท่ากัน ($\bar{X}=2.00$) รองลงมาได้แก่ต้องการที่จะรักษาความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.99$)

ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในด้านนี้พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนต้องการรักษาประเพณีใส่กระจาด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.00$) รองลงมาได้แก่ประเพณีกำฟ้า ($\bar{X}=1.98$) ซึ่งเท่ากับประเพณีอื่น ๆ เช่น สงกรานต์ สาร์ทพวน และภาษาพวนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.97$) ซึ่งเท่ากับความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปในด้านปัญหาและความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับปัญหาการศึกษาออกโรงเรียน กล่าวคือ ปัญหาจากสถาบันครอบครัวพบว่า นักเรียนเห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างเข้มงวด ส่วนผู้ปกครองเห็นว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองและบุตรหลานไม่ตรงกันในเรื่องของความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน สำหรับปัญหาจากสถาบันศาสนานั้น พระสงฆ์เห็นว่าปัจจุบันนักเรียนเข้าวัดเป็นจำนวนน้อย และปัญหาจากสถาบันสื่อมวลชน นักเรียนเห็นว่าใน

ชุมชนของนักเรียนไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อนึ่ง ในด้านความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน แยกเป็นความต้องการ 3 ด้าน ด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต นักเรียนต้องการมีความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยในขณะที่ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัยในด้านอาชีพ นักเรียนต้องการมีความรู้ในเรื่องการทำนา และการทำไร่ ในขณะที่ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการทำนา ซึ่งสอดคล้องกัน ส่วนด้านการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพวน นักเรียนต้องการที่จะรักษาภาษาพวน ประเพณีกำฟ้า และประเพณีไล่กระเจียด ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนรักษาประเพณีไล่กระเจียด แต่ผู้ปกครองแทบจะไม่ต้องการให้รักษาภาษาพวน และเรื่องความเชื่อต่าง ๆ เพราะค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย